

638
ΡΑΨΩΔΙΑ Τ

Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ

ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΥΠΟ

Α. Ε. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΠΡΩΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

(Τ, Υ, Φ.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ΟΔΟΣ ΔΕΚΑ ΕΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

1896

ИЗДАТЕЛЬСТВО

ЛЕНИНГРАДСКОЕ

ИЗДАТЕЛЬСТВО

ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕНИНГРАДСКОЕ
ИЗДАТЕЛЬСТВО

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ **Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ**
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ
ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΥΠΟ

Α. Ε. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΠΡΩΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

(Τ, Υ, Φ.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου παρασκευα Λεωνη

ὄψε λεκα ετοα εἰμοποταου

1896

COMPTON TABLET

COMPTON TABLET
LITHOGRAPHED

COMPTON TABLET

COMPTON TABLET

COMPTON TABLET
LITHOGRAPHED

COMPTON TABLET

ΙΛΙΑΔΟΣ Τ.

Μήνιδος ἀπόρρησις.

Ἦὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
ὄρνυθ', ἵνα ἀθανάτοισι φῶς φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
ἦ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.
εὔρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὄν φίλον υἷον
5 κλαίοντα λιγέως· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
μύρονθ'. ἦ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο διὰ θεῶν,
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
«τέκνον ἐμόν, τοῦτον μὲν εἴασομεν ἀχνύμενοι περ
κεῖσθαι, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη.
10 τύνη δ' Ἠφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
καλὰ μάλ', οἷ' οὔ πώ τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.»
Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκε

Ἄφοῦ παρεδόθησαν εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα τὰ νέα ὅπλα, γίνεται ἀγορὰ τοῦ στρατοῦ, ἐν τῇ ἧποία ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Ἀγαμέμνων συνδιαλάττονται. Τοῦτοις ἔπονται τῆς Βρισηίδος καὶ τοῦ Ἀχιλλεῶς θρήνοι ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ καὶ προπαρασκευαί διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ῥαψωδίας Ὑάρχομένην μάχην.—Μὲ τὴν ῥαψωδίαν Γ ἀρχίζει τετάρτη ἡμέρα μάχης ἢ ἢ 27^η τῆς Ἰλιάδος.

1-39. Ἡ θεὸς φέρει τὰ θεῖα δῶρα εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα, ἀσφαλίζει δὲ τὸν νεκρὸν τοῦ Πατρόκλου ἀπὸ τῆς σήψεως.

1. κροκόπεπλος] ὄρα Θ 1.

2=Λ 2.— Ὅλην λοιπὸν τὴν νύκτα ἐδαπάνησεν ὁ Ἡφαιστος εἰς κατασκευὴν τῶν ὀπλων.

4. περικείμενον] πρβλ. 284 ἀμφ' αὐτῷ χυμένη.» Τροπικῶς προσδιορίζει τὸ κλαίοντα.

6. διὰ θεῶν] ὄρα Λ 248.

7=Ζ 253.

10. τύνη] Γρ. 9, α'. — Ἠφαιστοιο πάρα] ἀνήκει εἰς τὸ τεύχεα. — δέξο] προστακτ. τοῦ ἐδέγγμη ἀορίστου τοῦ δέχομαι. Οὕτω καὶ ὄρσο καὶ ὄρσο. λέξο. Δ 204, Γ 250, Ω 650.

11. ὤμοισι] εἰς αὐτοὺς ἐπιτηρίζοντο τὰ κυριώτερα ὅπλα, ἀσπίς, ἕλιφος, θώραξ.

πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
 Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἔλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
 15 ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 ὡς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
 δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡς εἰ σέλας ἐξεφάνθην·
 τέρπετο δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ἦσι τετάρπετο δαίδαλα λεύσσων,
 20 αὐτίκα μπτέρα ἦν ἔπεα πτερόντα προσνύδα·
 «μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ὄπλα θεὸς πόρεν, οἳ' ἐπεικὲς
 ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι.
 νῦν δ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ θωρήσομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 δεῖδω, μή μοι τόφρα Μενoitίου ἄλκιμον υἱὸν
 25 μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλᾶς
 εὐλᾶς ἐγγείωνται, αἰκίσσῳσι δὲ νεκρὸν —
 ἐκ δ' αἰὼν πέφαται — κατὰ δὲ χροῖα πάντα σαπῆη.»

13. τὰ] προαγγέλλει τὸ δαίδαλα.
 — ἀνέβραχε] συνηθέστερον εἶναι τὸ
 ἔβραχε. Ὅρα Δ 420. — δαίδαλα]
 ὄρα Ε 60.

14. ἔλε τρόμος...] ἐτρόμαζαν διὰ
 τὸν κρότον τῶν θείων ὄπλων, ἀλλὰ
 πρὸ πάντων διὰ τὴν αἴγλην αὐτῶν,
 ὡς δεικνύουσι τὰ ἐπόμενα.

15. ἔτρεσαν] τοῦ τρέω.

16. ὡς-ὡς] ὄρα Ε 294. πρβλ. Α
 512. — χόλος] ὁ κατὰ τοῦ φονέως
 τοῦ Πατρόκλου, τὸν ὁποῖον τώρα μὲ
 τὰ ὄπλα ἠδύνατο νὰ ἰκανοποιήσῃ. —
 ἐν] ἐπίρρ = ἐντός, δηλ. ἐν ταῖς κόγ-
 χαις. — οἳ' ἀνήκει εἰς τὸ ἐξεφάνθην.

17. δεινὸν] ἐπίρρ. — ὑπὸ βλεφάρων]
 ἀφαιρετικὴ γενική. — ὡς εἶ]
 ὄρα Ι 648. — ἐξεφάνθην] τοῦ ἐκ-
 φαίνομαι. Ὅρα Α 200. Δυϊκὸν ὑ-
 ποκείμε. παρ' Ὁμήρῳ λαμβάνει κατ-
 τηγορούμενον πληθυντικόν, σπανίως
 δὲ ἐνικὸν ἢ δυϊκόν.

18. ἐν χεῖρεσσιν ἔχων] ἀνέλαβε
 λοιπὸν αὐτὰ, — διότι ἡ μήτηρ εἶχε
 θέσῃ χαμαί, — ἵνα πλησιέστερον θεω-
 ρήσῃ.

21. τὰ] δεικτική. — οἳ'] κατη-
 γορ. τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ἔμεν καὶ
 τοῦ ἀντικειμένου τοῦ τελέσσαι. —
 ἐπεικὲς] ἐννοεῖται ἐστὶ. — οἳ' ἐπει-
 κὲς...] ὅλη ἡ ἀναφορικὴ πρότασις
 ἀποτελεῖ κατηγορ. τοῦ ὄπλα. = τοι-
 αῦτα, τ. ἔ. τόσον λαμπρά, ὅπως...

22. μηδὲ...] = καὶ οἷα μὴ ἐπει-
 κὲς ἐστὶν ἄνδρα βροτὸν τελέσσαι.

23. θῶρ δὲ] δηλ. ἀφοῦ ἔχω τὰ
 ὄπλα. — θωρήσομαι] = εἰς πόλεμον
 ὀπλισμένος μεταβήσομαι. Ὅρα Σ
 167.

24. τόφρα] εἰς τὸ θωρήσομαι ἄ-
 ναφέρεται. = καθ' ὃν χρόνον πολε-
 μῶ. Ὅρα Ν 83. — υἱὸν] εἰς τὸ καδ-
 δῦσαι ἀνήκει. = εἰς τὸ σῶμα τοῦ υἱοῦ.

25. καδδῦσαι] μετοχὴ τοῦ κατέ-
 δυν. Γρ. 17, 6'. — κατὰ] πρὸς τὰ
 κάτω, τ. ἔ. διά. — χαλκοτύπους] =
 τὰς ὑπὸ τοῦ χαλκοῦ τετυπωμένας.
 Ὅρα Ε 518.

26. ἐγγείωνται] μέσος ἄρ. τοῦ
 ἐγγείνομαι, ὃ ἐνταῦθα μόνον ἀπαν-
 τᾶ. Ὅρα Α 280. = γεννᾶ ἐντός.

27. ἐκ δ' αἰὼν πέφαται] παρένθε-

τὸν δ' ἠμείβει' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
 «τέκνον, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 30 τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα,
 μνίας, αἱ ῥά τε φῶτας ἀρηιφάτους κατέδουσιν·
 ἦν περ γὰρ κῆταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
 αἰὲ τῷδ' ἔσται χρῶς ἔμπεδος ἢ καὶ ἀρείων.
 ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἦρωας Ἀχαιοὺς,
 35 μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 αἴψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσο, δύσσο δ' ἀλκύν.»
 ὧς ἄρα φωνήσασα μένος πολυθαρσές ἐνήκε,
 Πατρόκλω δ' αὐτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
 στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα οἱ χρῶς ἔμπεδος εἴη.

τοσ αἰτιολογικὴ τοῦ ἡγουμένου φόβου ἀναφώνησις. Προεκάλεσε δ' αὐτὴν βαθυτάτη λύπη διὰ τὸν ἀσυνήθη ἔτι τῷ Ἀχιλλεῖ χαρακτηρισμὸν τοῦ Πατρόκλου ὡς νεκροῦ. εἶναι δὲ βραχυλόγος ἔκφρασις ἀντι τοιαύτης τινός: τῷ πεφάσθαι αἰὼν ἐξελέγηται, ἐξήρηται. Ἡ ἔννοια: (ἀπὸ τοῦ σώματος) ἔχει ἐξαφανισθῆ ἢ ζωὴ (διὰ τοῦ φόνου), ὥστε δὲν εἰμπορεῖν ἄντισηχὴ εἰς τὰς εὐλὰς ὁ νεκρός. — ἐκ] δηλ. ἐκ τοῦ σώματος. — αἰῶν=βίος, ζωή. — πέφαται] ὄρα E531. — κατὰ] ἀνήκει εἰς τὸ σαπήη. — χρῶς] αἰτιατ. ἀναφορᾶς. — σαπήη] Γρ. 16, 6'.

29=Σ 463.

30. τῷ] τούτῳ, τῷ νεκρῷ. Ἀνήκει εἰς τὸ ἀλαλκεῖν, ὃ εἶναι ἀόρ. τοῦ ἀλέξω. ὄρα A 590. — ἄγρια] ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῆς ἐπομένης ἀναφ. προτάσεως. πρβλ. P 571 ἐξ.

31. ἀρηιφάτος] (φεν-, πέφαμαι) = ὁ ἐν τῇ μάχῃ φονευθεὶς.

32. κῆται] παρὰ πεζοῖς κέηται. Ἐπιτεινόμενον διὰ τοῦ γε ἀντίθεσιν ἀποτελεῖ πρὸς τὴν ταφήν. πρβλ. Ω 554. — τελεσφόρος] = τέλος φέρων, εἰς τέλος φέρων τ. ἔ. πάντα καὶ τὰ ἴδια αὐτοῦ χρονικὰ μέρη εἰς τελειότητα ἄγων, ἐπομένως δλόκληρος,

τέλειος. Ὡστε τὸ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν = μέχρις ἔτους εἰς τέλος φέροντος, μέχρι τελείου ἔτους, μέχρι τέλους ἔτους.

33. ἔμπεδος] ἀβλαβής. ὄρα Δ 314. — ἀρείων] ἢ μέχρι τοῦδε.

34. εἰς ἀγ. καλέσας] ὄρα A 54. — καλέσας ἀποειπὼν θωρήσσο] τρεῖς διαδοχικαὶ πράξεις, ὧν αἱ δύο μετοχαὶ περιέχουσι τὰ σπουδαιότερα τῆς παρακελεύσεως: κάλεσον πρῶτον κτλ. — ἦρωας Ἀχαιοὺς] ὅλον τὸν στρατὸν ἔννοεῖ.

35. μῆνιν ἀποειπὼν] ἐντεῦθεν ἡ ἐπιγραφὴ μῆνιδος ἀπόρρησις. Τὸ ο πρὸ τοῦ F ἐν τῇ ἄρσει ἐξετάθη. ὄρα A 515.

36. δύσσο] Γρ. 14, γ'. — δύσσο ἀλκύν] ὄρα I 231.

37. ἐνήκε] τοῦ ἐν-ίημι. Ἐννοεῖται: Ἀχιλλεῖ.

38. ἀμβροσίην νέκταρ] ἐνταῦθα ἐννοοῦμεν αὐτὰ ὡς μῦρα τινὰ ἀντιστηπτικά. ὄρα Π 670. Φαίνεται, ὅτι πρὸ Ὀμήρου ἤδη ἐγίνωσκον οἱ Ἕλληνες τρόπον τινὰ ταριχεύσεως.

39. κατὰ ῥινῶν = πρὸς τὰ κάτω τῶν ῥωθῶνων. διὰ τῶν ῥωθῶνων εἰς τὰ ἔνδον τῆς κεφαλῆς. Ἡ διὰ τῆς ῥινός εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἔνσταξις ἀν-

40 αὐτὰρ ὃ βῆ παρὰ θίνα θαλάσσης διὸς Ἀχιλλεὺς
 σμερδαλέα ἰάχων, ὄρσεν δ' ἦρωας Ἀχαιοὺς.
 καὶ ῥ' οἱ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
 οἷ τε κυβερνηταὶ καὶ ἔχον οἰήια νηῶν
 καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιιο δοτῆρες,
 45 καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὔνεκ' Ἀχιλλεὺς
 ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
 τῷ δὲ δῦω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
 Τυδείδης τε μενεπτόλεμος καὶ διὸς Ὀδυσσεύς,
 ἔχχει ἐρειδομένω· ἔτι γὰρ ἔχον ἔλκεα λυγρά·
 50 κὰδ δὲ μετὰ πρώτην ἀγορῆ ἴζοντο κίοντες.

τισηπτικῶν οὐσιῶν ἀπετέλει κυριώ-
 τατον μέρος τῆς αἰγυπτιακῆς ταρι-
 χεύσεως. Ἡροδ. 2, 86. — Δὲν γίνε-
 ται λόγος περὶ τῆς εἰς τὸν Νηρέα
 ἐπανόδου τῆς Θητίδος.

40-73. Ὁ Ἀχιλλεὺς καλέσας
 ἀγορῶν παραιτεῖται τῆς κατὰ τοῦ
 Ἀγαμέμνονος ὁργῆς καὶ προτρέπει
 αὐτοὺς εἰς μάχην.

40. Ὁ Ἀχιλλεὺς παρὰ τὴν πα-
 ραλιάν ἐβάδισε πρὸς τὸ μέσον τοῦ
 στρατοπέδου· διότι ἐκεῖ ἦν ἡ ἀγο-
 ρή, τὰ δὲ πλοῖα αὐτοῦ ἴσαν εἰς τὸ
 δεξιὸν ἄκρον. Ὅρα Η 383, Θ 223.
 Πρὸβλ. Δ 5 ἐξ. 806 ἐξ. — παρὰ θίνα]
 Α 34.

41. σμερδαλέα] μακρὰ ἢ λήγουσα
 πρὸ τοῦ F τοῦ ἰάχων. — Ὅπως ὁ Ἀχι-
 λλεὺς αὐτὸς φωνάζων συγκαλεῖ τοὺς
 Ἀχαιοὺς, ἐνῶ ἐν Α 54, ὅτε τὰ πράγ-
 ματα ἴσαν ἡρεμώτερα, ἐκάλεσεν
 αὐτοὺς διὰ κηρύκων.

42. οἱ περ] ἐπὶ νηαλαμβάνεται ἐν
 45 διὰ τοῦ δεικτικοῦ καὶ μὴν οἷ.
 — νεῶν ἐν ἀγ.] ὄρα Ο 428.

43. Τὰ ἐν 43, 44 εἶναι ἐπεξήγη-
 σις εἰδικῆ τῆς ἐν 42 γενικῆς δηλώ-
 σεως «οἱ περ... μένεσκον.» — κυβερ-
 νῆται] ἐννοεῖται: ἔσαν. — ἔχον] ὅτε
 ἔπλεον. — οἰήια] εἶχε F διὰ τὸ
 ἔχον μακροκαταληκτεῖ. Εἶναι ἡ

λαβὴ τοῦ πηδαλίου, ἀλλὰ καὶ τὸ
 προέχον ὑπὲρ τὴν κατάστρωμα μέρος
 τοῦ πηδαλίου καὶ ὅλον τὸ πηδάλιον.
 Σήμερον λέγεται δοῖακι. Ἐκ ῥίξης
 οἰ τοῦ φέρω. κυρίως λοιπὸν = τὸ φέ-
 ρον. Κατὰ πληθυντικὸν δ' ἐτέθη διὰ
 τὸ σύνθετον αὐτοῦ. — καὶ ἔχον οἰήια
 νηῶν] ἐπεξήγησις τοῦ: οἷ τε κυβερ-
 νῆται (ἔσαν). Ὁμοίως τὸ σίτοιιο δο-
 τῆρες εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ τα-
 μίαι. Ὁμαλωτέρα θὰ ἦτο ἡ μετο-
 χικῆ σύνταξις: ἔχοντες οἰήια νηῶν.
 — Ἀλλαχοῦ ὁ Ὅμηρος δὲν διακρί-
 νει ἀπὸ τῶν πολεμιστῶν τοὺς ναύτας
 καὶ κυβερνήτας, οὐδ' ἀναφέρει ἰδί-
 ους τροφοδότας τοῦ στρατοῦ.

45. οὔνεκα... ἀλεγεινῆς] Σ 248.

47. Ἀπὸ τῆς χθῆς ὁ μὲν Διομή-
 δης εἶχε τραῦμα εἰς τὸν πόδα (Α
 377) ὁ δ' Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν πλευ-
 ρὰν (Α 437). Ἐν Ε 38 ἐστρηίζοντο
 εἰς δόρατα. — βάτην] τοῦ ἔβην δουίκος.

49. γὰρ] μακρὸν πρὸ τοῦ ἔχον.
 Γρ. 28, α'. — ἔχον] δηλ. ὑπέφερον.
 Μετὰ δύο ὁμοῦς ἡμέρας καὶ οὗτοι
 καὶ ὁ Ἀγαμέμνων μετέσχον τῶν
 ἐπὶ Πατρόκλῳ ἔθλων (Ψ 509, 710,
 755, 820, 887). τοῦτο ἴσως ὑποδη-
 λοῦται ὑπὸ τοῦ ἔτι.

50. μετὰ = ἐν. Δ 245. — κὰδ] εἰς
 τὸ ἴζοντο ἀνήκει. — πρώτη] εἰς τὸ
 πρόσθιον μέρος, ὅπου ὑπῆρχον τι-

αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 ἔλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 οὔτα Κῶων Ἀντηνορίδης χαλκῆρεϊ δουρί.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοί,
 55 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 « Ἄτρεϊδῃ, ἦ ἄρ τι τὸδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
 ἔπλετο, σοὶ καὶ ἐμοί, ὅτε νῶϊ περ ἀχνυμένω κῆρ
 θυμοβόρῳ ἔριδι μενεΐναμεν εἵνεκα κούρης ;
 τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰφ,
 60 ἦματι τῷ, ὅτ' ἐγὼν ἐλόμην Λυρνησσοῦν ὀλέσσας·
 τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὔδας
 δυσμενέων ὑπὸ χερσίν ἐμεῦ ἀπομνήσαντος.
 Ἐκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι οἴω.

μητρικαὶ θέσεις διὰ τοὺς ἡγεμόνας.

51. δεύτατος] κατηγορ. = ὕστατος.

52. καὶ] ἀνήκει εἰς τὸ τόν, ἀναφέρεται δ' εἰς τὸν τραυματισμὸν τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδους, ὥσπερ τὸ χωρίον εἶχεν ὧδε : καὶ γὰρ ὁ οὐτάμενος ἦν.

53. Ὁ Κῶων διεστύψεν τὸν βραχίονα τοῦ Ἀγαμέμνονος τὸν ἀριστέρων πιθανῶς. (Λ 248 ἐξ.). Καὶ ὅμως ἐν 252, 254, 266 ποιεῖται χρῆσιν τῶν χειρῶν αὐτοῦ.

54. ἀολλίσθησαν] ὄρα Ζ 270.

55=A 58.

56. ἦ ἄρ τι] ὄρα Θ 236. Ἐρώτησις ἔχουσα ἔννοιαν ἀρνητικὴν : ὑπῆρξε τοῦτο δι' ἀμφοτέρους συμφορώτερον ; δηλ. ἀμφοτέροι οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ ἔκερδίσασμεν, ἀλλ' ἐζημιώθημεν.—τόδε] ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῆς ἐπομένης προτάσεως : ὅτε νῶϊ περ...

57. περ] ἐξαίρει τὸ νῶϊ.—ἀκριβῶς ἡμεῖς οἱ δύο, δηλ. οἱ ἐπισημέτατοι, ὁ μὲν Ἀγαμέμνων κατὰ τὸ ἀξίωμα, ὁ δ' Ἀχιλλεύς κατὰ τὴν ἰσχὺν καὶ ἀνδρείαν.

58. θυμοβόρῳ] ὄρα Η 210.—μενεΐναμεν] (μένος) ἄορ. τοῦ μενεαίνω.—εἵνεκα κούρης] εἰς τὸ ἔριδι ἀνήκει.

59. ἐν νήεσσι] δηλ. ἅμα ὡς ἤχθη αἰχμάλωτος εἰς τὸ στρατόπεδον.—κατακτάμεν] ἀπαρ. τοῦ κατέκταν τοῦ κατακτείνω.—Ἄρτεμις] ὄρα Α 64. Ταῦτα καταρᾶται ὁ Ἀχιλλεύς οὐχὶ ἐκ μίσους πρὸς τὴν Βρισηίδα ἀλλὰ πεποισθῶς, ὅτι ὁ θάνατος αὐτῆς θά ἦτο ὠφελιμώτερος εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἐρίσαντας ἢ ἡ κτῆσις αὐτῆς εἰς τὸν ἕνα.

60. ἐλόμην] ἐκ τῆς λείας ἐξέλεξα δι' ἑμαυτὸν. Ἐλαβε δ' αὐτὴν μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῶν Ἀχαιῶν. Α 162.—Λυρνησσοῦν] Β 690.

61. τῷ] ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δηλ. εἰ Ἄρτεμις αὐτὴν κατέκταν.—ὀδᾶξ] ὄρα Λ 749, Β 418.

62. ἀπομνήσαντος] ὄρα Ι 426.

63. τῷ] ἀναφέρεται εἰς τὰ ἐν 57 ἐξ. « ὅτε... κούρης. »—κέρδιον] κατηγορ. τοῦ τό. Ἐννοεῖται ἦν.

64. Ἡ ἔννοια : ἐπὶ μακρὸν θά ἐνθυμῶντα τὰ λυπηρὰ ἀποτελέσματα

65 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ,
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκη.
 νῦν δ' ἢ τοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρὴ
 ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
 ὄτρυνον πόλεμόνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς,
 70 ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἑλθῶν,
 αἶ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἱαύειν· ἀλλὰ τιν' οἶω
 ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγησι
 δηίου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.»

Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 75 μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλείωνος.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 [αὐτόθεν ἐξ ἔδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς.]

«ὦ φίλοι, ἦρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρνος,
 ἐσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν

τῆς ἡμετέρας ἔριδος.

65, 66 = Σ 112, 113. Οἱ στίχοι δὲν ἀρμόζουσιν ἐνταῦθα· διότι ἐν 67 ἡ αὐτὴ οὐσιωδῶς ἔννοια περιέχεται.

67. οὐδὲ=οὐ γάρ. — οὐδέ τί με χρῆ=καθόλου δὲν μοῦ χρειάζεται, δὲν με ὠφελεῖ.

68. ἀσκελέως] ὄρα Ν 3. Ἐκ τοῦ ἐπιτακτικοῦ α καὶ σκέλλω (=ξηραίνω) ἔγεινε τὸ ἄχρηστον ἀσκελῆς=κατάξηρος, σκληρός. ὥστε τὸ ἐπίρρημα=σκληρῶς, ἀκάμπτως, ἐπιμόνωσ.—θᾶσσον] ὄρα Β 440.

70. Τὸ μὲν ἔτι ἀναφέρεται εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ πρὸς τοὺς Τρῶας ἐνέργειαν, (ἀχώμη ὅπως πρότερον) τὸ δὲ καὶ εἰς τὴν διακοπὴν τῆς ἐνεργείας ταύτης. ἀμφοτέρα=καὶ πάλιν. μίαν φορὰν.

71. Σκόπτει κτῆν κατὰ τὰς δύο τελευταίας νύκτας ἐν ὑπαίθρῳ καὶ παρὰ τὸ ἀχαϊκὸν στρατόπεδον διανυκτέρευσιν τῶν Τρώων —οἶω] ὄρα Κ 105.

72. ὄρα Η 118.

73. ἡμετέροιο=ἐμοῦ.

74-144. Ὁ Ἀγαμέμνων ἀναγγωρίζει τὸ ἁμάρτημα αὐτοῦ καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ προσφέρῃ τὰ δῶρα, ὅσα εἶχεν ὑποσχεθῆν.

75. ἀπειπόντος] ἐν 35 ἄνευ ἐκθλίψεως ἀποσιπῶν. οὕτως ὑπέικω ὑποείκω, ἀπαίννυμαι ἀποαίννυμαι, ἀφαιρεῖσθαι ἀποαιρεῖσθαι.

77. αὐτόθεν ἐξ ἔδρης] ἀπ' αὐτῆς τῆς ἔδρας, ἀμέσως ἀπὸ τῆς ἔδρας. Ὁρίζεται ἀκριβέστερον ὑπὸ τῶν οὐδ'... ἀναστάς,=χωρὶς νὰ σηκωθῆν ἐν μέσῳ τῶν συνηθροισμένων. Δὲν ἔπεται ὁμοῦ ἐκ τούτου, ὅτι δὲν ἐσηκώθη ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ. πρβλ. τὸ ἐστεῶτος 79.—Μετ' ἐμφάσεως κεῖται τὸ ἐν μέσσοισιν, διότι ὁ ἀγορεύων ἴστατο ἐν μέσῳ ἀγορῆς, 6 37.—Τὸ τραῦμα τοῦ βραχίονος τοῦ Ἀγαμ. δὲν ἦτο ἱκανὸν νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μέσον. πρβλ. 249 ἐξ. Διὸ δὲ στίχος θεωρεῖται οὐχὶ γνήσιος.

79. Ἐκτάκτως πολὺ πλῆθος εἶχε συνέλθῃ εἰς τὴν ἀγοράν. τοῦτο δὲ ἦν δυσμενὲς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα.

- 80 ὑβάλλειν· χαλεπὸν γὰρ ἐπισταμένῳ περ ἑόντι.
ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι
ἢ εἶποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἑὼν ἀγορητής.
Πηλεΐδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὸρ οἱ ἄλλοι
σύνθεσθ' Ἄργεϊοι, μῦθόν τ' εὔ γνῶτε ἕκαστος.
- 85 πολλάκι δὴ μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον,
καί τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἰτιός εἰμι,
ἀλλὰ Ζεὺς καὶ μοῖρα καὶ ἠεροφοῖτις Ἐρινύς,
οἳ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἐμβαλον ἄγριον ἄτην,
ἦματι τῷ, ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπνύρων.
- 90 ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.
πρόσθα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἢ πάντας ἀάται,

διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὕβριν. Διὸ οὗτος, φοβούμενος ἐκρηξὶν ἀποδοκιμασιῶν, ἐν 79-82 φροντίζει νὰ προλάβῃ αὐτάς. Ἡ ἔννοια τῶν ἐν 79-82: ὀρθὸν εἶναι ν' ἀκούῃ τις τὸν ἰστάμενον (τ. ἔ. τὸν ἐγερθέντα ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἵνα ἀγορεύσῃ) καὶ εἶναι ἀπρεπὲς νὰ διακόπτῃ αὐτὸν ἐν τῷ λόγῳ (διορθῶν ἢ ὑπομιμνήσκων)· διότι οὕτω καὶ ὁ ῥήτωρ περὶ τὸ λέγειν καὶ οἱ ἀκούοντες περὶ τὴν ἀντίληψιν κωλύονται. — ἴσταός τοις ἐν τῇ ἀγορῇ, ἵνα ἀγορεύσῃ.

80. ὑβάλλειν=ὑποβάλλειν. Γρ. 17, 6'. — ὑποβάλλειν παρατηρήσεις εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀγορευόντος λεγόμενα, παρεμβαίνειν εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ, διακόπτειν αὐτόν. Ὅρα Α 292. — χαλεπὸν] ἔννοεῖται: ἐστὶ ὑβάλλειν. — ἐπισταμένῳ] δηλ. εἰπεῖν. Ὅρα Ο 282.

81. ὁμάδῳ] ὅρα Β 96, Κ 13.

82. ἢ εἶποι] ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐν τοῖς «χαλεπὸν... ἑόντι» ἔννοιαν. — βλάβεται] ὁ ἀρχαιότερος τύπος τοῦ βλάπτω. οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν ἀδὲν βλάθει. — ἐξασθενίζεται] δηλ. ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐπιδράσεως τῆς φωνῆς, ὡς δηλοῖ τὸ «λιγύς... ἀγορητής.» — λιγύς] ὅρα Α 248.

83. ἐνδείξομαι] θὰ ἐκφρασθῶ, θὰ

ἐξηγηθῶ, δηλ. θὰ δικαιολογηθῶ.

84. σύνθεσθε] ἀόρ. τοῦ συντίθεμαι. — προσέξαιτε, βάλτε εἰς τὸν νοῦν σας. Ὅρα Ζ 334

85. τοῦτον μῦθον] λίαν ἀσαφὲς εἶναι μετὰ τὸ ἠγούμενον μῦθον. ἔννοεῖ μὲν τὰς διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα διαγωγὴν τοῦ αἰτιάσεως (Β 279 ἐξ. Ι 406 ἐξ. Ν 107 ἐξ.), ὅπως διαφωτίζεται κατὰ τι ὑπὸ τῶν «καὶ τέ με νεικείεσκον,» ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἀναπτύσσεται ἐπαρκῶς· διότι ἀμέσως ἐπέρχονται αἱ δικαιολογίαι.

87. ἠεροφοῖτις] ὅρα Ι 571. Καὶ ἐν ο 233 ἡ Ἐρινὺς ἐπιπέμπει τὴν ἄτην. — Ἡ μοῖρα καὶ ἡ Ἐρινὺς παρίστανται ὡς ὑποτελῆ τοῦ Διὸς ὄντα ἐκπροσωποῦντα τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ.

88. ἄγριον] Γρ. 6, 6'. — ἄτην] ὅρα Α 412.

90. τί κεν ῥέξαιμι] τὸ δυνατόν ἐν τῷ παρελθόντι ἐκφράζει. Ὅρα Ε 314. — τί ἡδυνάμην νὰ κάμω, τ. ἔ. ὤφειλον νὰ ὑποκύψω εἰς τὴν θεῖαν θέλησιν. — θεὸς] γενικῶς σημαίνει τὸ θεῖον, τὴν θεῖαν δύναμιν. — δια-τε-λευτᾷ=ἄγει εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ σκοπούμενον τέλος.

91. πρόσθα] θηλυκὸν τοῦ πρόσθους. — πρόσθα Διὸς θυγ.] κατηγο-

οὐλομένη· τῇ μὲν θ' ἀπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
 πίλνεται, ἀλλ' ἄρα ἢ γε κατ' ἀνδρῶν κράτα βραίνει
 βλάπτουσ' ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γ' ἐπέδθησε.
 95 καὶ γὰρ δὴ νῦ ποτε Ζῆν' ἄσατο, τὸν περ ἄριστον
 ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασ' ἔμμεναι· ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
 Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα δολοφροσύνης ἀπάτησεν
 ἦματι τῷ, ὅτ' ἔμελλε βῖνν Ἡρακλειῖν
 Ἀλκμήνη τέξεσθαι ἐussteφάνω ἐνὶ Θύβη.
 100 ἦ τοι ὃ γ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσι·

ρούμενον τοῦ Ἄτη. Ἐννοεῖται ἐστί.
 — πάντας] ὅσους θέλει νὰ βλάψῃ.
 — αἴται] μέσον μεταβατικόν. = ἀ-
 ποπλανῶ, μοραίνει. Ἐτυμολογικῶς
 σαφηνίζει τὴν Ἄτην.

92. οὐλομένη] ὄρα Α 2, Ε 876.
 — μέν τε] ἐξαιρεῖ τὴν ἡγουμένην
 λέξιν. — ἀπαλοὶ] ὑπάρχουσιν οἱ κατὰ
 τὰ ἐν Γ 371 ἐξηγουμέντες: ἀκμαῖοι,
 ἰσχυροί, ἀκάματοι. οὗτοι ἀποβλέ-
 πουςι καὶ εἰς τὰ ἐν Ι 505 «Ἄτη
 σθεναρὴ τε καὶ ἀρτίπος.» Ι 505, ἀλ-
 λ' ἢ πλειονότης τῶν ἐκδοτῶν διὰ
 ἐπομένην ἀνάπτυξιν αὐ γάρ... βρά-
 νει» ἐρμηνεύει: μιλῶντες, τρυφεροί,
 ἢ ὁποῖα σημασία ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου
 φαίνεται ὅτι ἤρξατο ἀνάπτυσσόμενη.
 Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ τρυφερό-
 τη ἀποδίδεται εἰς αὐτούς, διότι ἡ
 Ἄτη μετέωρος καὶ ἀπαρτήρητος
 προσέρχεται τοῖς ἀνθρώποις τ. ἐ. ὁ
 ἄνθρωπος ἐν τῇ σπουδῇ καὶ τῇ ἐμ-
 παθείᾳ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνε-
 ται, περιπίπτει εἰς τὴν Ἄτην. — οὔ-
 δει] ὄνομ. οὔδας.

93. κράτα] διότι τὰς κεφαλὰς
 προσβάλλει.

94. κατὰ...] τὸ βλάπτουσ' ἀν-
 θρώπους εἶναι λίαν γενικὸν καὶ δὲν
 ἐπαληθεύει πάντοτε. διὸ θεθεῖς ὁ
 περιορισμὸς οὗτος διορθώνει τὴν γε-
 νικότητα ἐκείνην. — κατὰ - ἐπέδη-
 σεν] γυναικὸς ἀόρ. τοῦ καταπέδω.
 = ἐμβάλλω εἰς πέδας, περιπλέκω.

— οὔν] βεβαίως, τῶντι, πάντως, ἐν
 πάσῃ περιπτώσει. — ἕτερόν γε] δηλ.
 ἂν μὴ καὶ τοὺς δύο, τὸν ἓνα τοῦ-
 λάχιτον ἐκ τῶν δύο (τῶν περιελ-
 θόντων εἰς ἔριν), ὅπως τὴν Ἀγαμέ-
 μνονα ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει.

95. Αἰτιολογία τῶν ἐν 91 «ἢ
 πάντας αἴται.» — καὶ] ἐνῆκει εἰς τὸ
 Ζῆνα. — ἄσατο] ὄρα 91. — ἄριστον]
 ὄρα ἀρετὴ Ι 418. — ἐξοχώτατον, με-
 γαλειότατον.

96. Ἄν κρίνῃ τις αὐστηρῶς τὸ
 ἀνδρῶν, θὰ ὑποθέσῃ, ὅτι καὶ ὁ Ζεὺς
 ἐθεωρεῖτο ἀνὴρ τις. Ἀλλ' ἡ φράσις
 ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν εἶναι στερεότυ-
 πος, ἐσχηματίσθη κατὰ τὴν πατὴρ
 ἀνδρῶν τε θεῶν τε καὶ δηλοῖ πάντα
 τὰ λογικὰ ὄντα — φασί] τὴν γενι-
 κὴν πεποιθήσιν σημαίνει.

97. θῆλυς] δικατάληκτον (Γρ. 6,
 β.) καὶ τρικατάληκτον, θῆλεια, 07,
 Υ 222. Περιέχει ἔννοιαν ἰδυναμίας.

98. βῖνν Ἡρακλειῖν] ὄρα Β387.

99. Ἀλκμήνη] θυγάτηρ Ἥλε-
 κτρώου, σύζυγος Ἀμφιτρώου. —
 ἐussteφάνω] μόνον ἐνταῦθα λέγεται
 περὶ πόλεως. = με ἰσχυρὸν τεῖχος
 περιστεφανωμένη, εὐτείχεος, εὖ-
 πυργος. Δηλ. μεταφορικῶς πρὸς στε-
 φάνην γυναικῶν (ὄρα Σ 597) παρα-
 βάλλονται αἱ ἐπάλλξεις. Ὅρα κρή-
 δευμα ΙΙ 100.

100. πάντεσσι θεοῖσι] συνηθροί-
 σμένοις ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Διός.

«κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ πᾶσαι τε θέαιναί,
 ὄφρ' εἶπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει.
 σήμερον ἄνδρα φώωσδε μογοστόκος Εἰλείθια
 ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
 105 τῶν ἀνδρῶν γενεῆς, οἳ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσι.»
 τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσνύδα πότνια Ἥρη·
 «ψευστήσεις, οὐδ' αὔτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
 εἰ δ' ἄγε νῦν μοι ὄμοσον Ὀλύμπιε καρτερόν ὄρκον,
 ἧ μὲν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
 110 ὃς κεν ἐπ' ἧματι τῷδε πέση μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
 τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματος εἰσι γενέθλης.»
 ὧς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὔ τι δολοφροσύνην ἐνόησεν,

101, 102=Θ 5, 6.—Ἡ σοβαρότης, μεθ' ἧς ὁ Ζεὺς κάμνει τὴν ἀνακρίσιν του εἶναι κωμική, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὴν δεινὴν διάψευσιν αὐτοῦ.

103. μογοστόκος Εἰλ.] ὄρα Α 270.

104. ἐκφανεῖ] τοῦ ἐκφαίνω.—ἀνάξει] τοῦ ἀνάσσω.

105. τῶν ἀνδρῶν] ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ γενεῆς καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ἄνδρα, 103.—αἵματος] ἀσυνήθης γενικῆ τῆς ἀναφορᾶς.—κατὰ τὸ αἷμα, κατὰ τὴν γενεάν.—Ὁ πατήρ τῆς Ἀλκμήνης Ἥλεκτρώων ἦν υἱὸς Περσέως, υἱοῦ Διὸς καὶ Δαναῆς. Ὁ Ζεὺς λοιπὸν θέλει νὰ παραστήσῃ τὸν μέλλοντα νὰ γεννηθῆ οὐχὶ ὡς υἱὸν τοῦ ἄλλ' ὡς Περσέειδην δηλ. ὡς ἀπλοῦν ἀπόγονόν του.

107. ψευστήσεις] θὰ βγῆς ψεύστης, θὰ ψευθῆς. Διὰ τῆς τραγείας ταύτης λέξεως σκοπεῖ ἡ Ἥρα ἐρεθίζουσα τὸν Δία νὰ παρελκύσῃ αὐτὸν εἰς ἀπερίσκεπτον ὄρκον.—αὐτῆ] ἐξάχει τὴν ἀντίθεσιν μεταξὺ τῆς ἀναγγελίας καὶ τῆς ἐκπληρώσεως αὐτῆς.—τέλος μύθῳ ἐπιθ.] ἀντ' αὐτοῦ λέγεται ἄλλαχού «μῦθον τελεῖν. Ἔπος τελεῖν» Α 388, 108, Ε 44.—θὰ βάλῃς εἰς τὸν λόγον ἐκτέλεσιν, θὰ

πραγματοποιήσῃς τὴν ὑπόσχεσιν.

108. εἰ δ' ἄγε] ὄρα Α 302. Προκλητικῶς λέγεται: ἐμπρὸς λοιπόν, ἂν εἴσαι βέβαιος περὶ τῶν λόγων σου.—καρτερός λέγεται ὁ ὄρκος διὰ τὰς ἀναγκαίας ὑποχρεώσεις, ἃς ἐπιβάλλει. Λέγεται καὶ μέγας, 113. Οἱ θεοὶ ὄμνουσιν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Στυγός, Ε 271.

109. ἧ μὲν] ὄρα Κ 322.

110. ἐπ' ἧματι τῷδε] τὴν σημερινὴν ἡμέραν.—πέση μετὰ ποσσὶ γυν.]=γεννηθῆ. Ἡ Ἥρα δὲν μετεχειρίσθη τὴν ἐν 103 φράσιν τοῦ Διός· διότι ἡ σκοπομένη ὑπ' αὐτῆς γέννησις τοῦ Εὐρύστῆος δὲν θὰ γείνη διὰ τῆς Εἰλείθιας.

111. αἵματος] ὄρα 105.—Ὁ Ζεὺς ἀορίστως ὁμίλησεν ἐν 105, ἵνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὡς ἀπλοῦν ἀπόγονον παραστήσῃ. Τὴν ἀοριστίαν ταύτην ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἥρα καὶ ἐπαναλαμβάνουσα τοὺς ἐκεῖ λόγους τοῦ Διὸς σκοπῆτως μὲ μικρὰν μεταβολὴν περιλαμβάνει ὡς ἀπόγονον αὐτοῦ καὶ τὸν Εὐρύστῆα, υἱὸν τοῦ Σθενέλου υἱοῦ τοῦ Περσέως υἱοῦ τοῦ Διός. Ἄλλ' ὁ Ζεὺς δὲν ἐνόησε τοῦτο, καὶ ὠκίσθη κατὰ τὴν τῆς Ἥρας ἀντίληψιν. Τοῦτο ἦτο ἡ πρώτη

- ἀλλ' ὄμοσεν μέγαν ὄρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη.
 Ἦρον δ' αἶξασα λίπεν βίον Οὐλύμποιο,
 115 καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαιικόν, ἐνθ' ἄρα ἦδη
 ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσιάδαο.
 ἦ δ' ἐκύει φίλον υἷόν, ὁ δ' ἔβδομος ἐστήκει μείς·
 ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φώσδε καὶ ἠλιτόμνηνον ἐόντα,
 Ἀλκυΐνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' εἰλειθυίας.
 120 αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα Δία Κρονίωνα προσπιύδα·
 «Ζεῦ πάτερ, ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω.
 ἦδ᾽ ἀνὴρ γέγον' ἐσθλός, ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
 Εὐρυσθεύς, Σθενέλοιο πάϊς Περσιάδαο,
 σὸν γένος· οὐ οἱ αἰεὶκὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.»
 125 ὧς φάτο, τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν.
 αὐτίκα δ' εἶλ' Ἄττην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο

τῆς Ἄττης πρᾶξις.

113. μέγαν ὄρκον] δηλ. ἐν ὀνόματι τῆς Γῆς, τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Στυγός. πρβλ. Ο 36 ἐξ. — ἔπειτα] ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀμέσως ἡγούμενον. πρβλ. Ζ 399, Κ 243, Λ 462, Ν 586. Ὅρα Ο 49. — πολλὸν ἀάσθη] περιέπεσεν εἰς μεγάλην ἀπάτην. πρβλ. Π 685 μέγ' ἀάσθη.

115. Ἄργος Ἀχαιικόν] τὴν Πελοπόννησον ἐννοητέον καὶ μάλιστα τὸ ἔπειτα κράτος τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅπου τότε ὁ Σθένελος ἦρχε τῶν Μυκηναίων καὶ τῆς Τίρουθος. Ὅρα Δ 171. — ἦδη] δηλ. ἐούσαν.

116. ἰφθίμην ἄλοχον] ὄρα Ε 415.

117. ἐστήκει] εἶχεν ἐμβῆ, εἶχεν ἀρχίσῃ· ὅθεν «μὴν ἰστάμενος» = ἀρξάμενος ξ 162. — μείς] αἰολικὸς τύπος τοῦ μήν.

118. πρὸ] ὄρα Π 188. — ἠλιτόμνηνον (ἄλιτεῖν, μὴν) = ἄωρος, πρόωρος, ἐπταμηνιαῖος. Κυρίως = ὁ τοῦ μῆνος ἁμαρτών.

119. σχέθε] παροτακτικῶς ἐξενηγεμένη διασάφησις τοῦ ἀπέπαυσε τόκον. = ἐσταμάτησε, κατεσίγασε. — εἰλειθυίας] κατὰ μετωνυμίαν ση-

μαίνει τὰς ὠδῖνας τοῦ τοκετοῦ. — Ὅρα Β 426.

120. ἀγγελέουσα] ἡ μετοχὴ μέλλοντος κεῖται ἀλλαχοῦ κανονικῶς μετὰ ῥήματα κινήσεως.

121. πάτερ] ὄρα Ε 757. πρβλ. Α 503, Η 446. — ἀργικέραυνε] (ἀργός, κεραυνός). ὁ ἔχων ἀργήτα κεραυνόν] δηλ. λαμπρόν, ἐξαστράπτοντα. Ὅρα Θ 133. — ἐν φρεσὶ θήσω] ἀνακοινώσω.

124. σὸν γένος] ἐντόνως λέγεται ἢ παράθεσις αὐτῆ. Σκωπτικῶς δ' ὑπαινίσσεται τοὺς ἐν 103-105 λόγους τοῦ Διός. Σκωπτικὴ εἶναι καὶ ἡ λιτότης: οὐ οἱ αἰεὶκὲς = ἐπέοικε, δὲν τοῦ πηγαίνει ἄσχημα, τοῦ ταιριάζει.

125. κατὰ φρένα] τὸ διάφραγμα θεωρεῖται ὡς ἔδρα τῶν συναισθημάτων. Ὅρα Α 342. — τύψε] κεῖται μεταφορικῶς κατὰ τὰ ἄχει, πέπθε βεβλημένος. = προσέβαλε, ἐπλήγησθε. — Ἡ φρήν λέγεται βαθεῖα διὰ τὴν θέσιν.

126. λιπαροπλοκάμοιο] ἐσχηματισμένον κατὰ τὸ λιπαροκρήδεμνος. = ἡ ἔχουσα λιπαροῦς, λαμπροῦς πλοκάμους. Εἶναι δηλωτικὸν τοῦ

χωόμενος φρεσίν ἦσι, καὶ ὤμοσε καρτερόν ὄρκον,
μή ποτ' ἐς Οὐλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
αὐτίς ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἢ πάντας αἶται.

- 130 ὡς εἰπὼν ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἴκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
τὴν αἰεὶ στενάχεσθ', ὅθ' ἔδν φίλον υἱὸν ὄρωτο
ἔργον αἰεὶ ἐχοντα ὑπ' Εὐρυσθέως ἀέθλων.
ὡς καὶ ἐγὼν, ὅτε δὴ αὐτε μέγας κορυθαίολος Ἐκτώρ
135 Ἄργείους ὀλέκεσκεν ἐπὶ πρυμνήσι νέεσσιν,
οὐ δυνάμην λελαθέσθ' αἴτης, ἢ πρῶτον ἀάσθην.
ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καὶ μεν φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ἄψ' ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
ἀλλ' ὄρσει πόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαοὺς.
140 δῶρα δ' ἐγὼν ὄδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσα τοι ἐλθῶν

ἐπαγοῦ τῆς ἀπατηλῆς Ἄτης.

127. ἦσι] Γρ. 9, 6'.

130. ὡς εἰπὼν] παραδόξως ἐτέθη μετὰ λόγον πλάγιον.

131. περιστρέψας] περιστρέψεν, ἵνα δώσῃ εἰς αὐτὴν παλμόν τινα καὶ φοράν. θ 189. Ἄλλαχού κείται τὸ ἐπιδινήσας, ὄρα Γ 378. — ἔργ' ἀνθρώπων] ὄρα Ε 92. = οἱ καλλιεργημένοι ἄγροί, οἱ ἄγροί τ. ἔ. ἢ κατοικουμένη γῆ.

132. τῆρ] τὴν Ἄτην, ἢ μᾶλλον τὴν ὑπὸ ταύτης γενομένην ἀπάτην αὐτοῦ.

133. ἔργον αἰεὶ ἐκ] ἔννοσε τοὺς βάρεις μόχθους καὶ κινδύνους, οὓς ὑπέφερον (ἔχοντα) ὁ Ἡρακλῆς. = ἔχοντα αἰσχρὸν ἔργον, τ. ἔ. διατελοῦντα ἐν κακῇ καταστάσει. — ὄπ' Εὐρ. ἀέθλων] διὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ Εὐρυσθέως ἐπιβαλλομένους ἄθλους.

134. δὴ αὐτε] συνίζονται. Διὰ τοῦ αὐτε ἀντιτίθενται αἱ συμφοραὶ τῶν Ἀχαιῶν πρὸς τὰ πάθη τοῦ Ἡρακλέους.

135. ὀλέκεσκεν] θαμιστικὸν τοῦ ὀλέω. — ἐπὶ πρυμνήσιν] ὄρα Ν 333.

136. πρῶτον] ὅπως μετὰ χρόνι-
κούς συνδέσμους, οὕτω καὶ μετὰ ἀνα-
φορικὴν λέξιν σημειώσι: ἄπαξ. — Ἡ
ἐν τοῖς 90-136 ἀλληγορικῇ διήγη-
σις τῆς ὑπὸ τῆς Ἄτης ἀποπλανή-
σεως τοῦ Διὸς θεωρητέα ὡς οὐχὶ
ὁμηρικῆ. α') διὰ τὴν ἀκαιρίαν τοῦ
μακροῦ ἐπισοδίου· β') διὰ τὴν δια-
φοράν τῆς τοῦ Διὸς περιπτώσεως
πρὸς τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, γ')
διὰ τὴν ἀντίφασιν πρὸς τὰ ἐν 87 ἔξ.
καθ' ἃ ἢ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπερι-
σκεψία προῆλθεν οὐχὶ ἐκ τῆς Ἄ-
της ἀλλ' ἐκ τοῦ Διὸς τῆς μοίρας καὶ
τῆς Ἐρινύος καὶ δ') διὰ τὴν ἀνω-
μαλίαν τοῦ λεκτικοῦ.

138 = I 120.

139. ἀλλ' ὄρσει] ὄρα Δ 264. —
καὶ ἄλλους] ὄχι μόνον τοὺς Μυρμι-
δόνας ἀλλὰ σὺμπαντας τοὺς Ἀχαι-
οὺς· διότι ὁ Ἀγαμέμνων ὡς τραυ-
ματίας ἀναθέτει εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα
τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν.

140. ἐγὼν ὄδε] ἐννοεῖται εἰμί.
Τὸ παρασχεῖν δηλοῖ τὸ δυνατόν
ἐπικκολύθημα αὐτῶν: εἰμαι ἔδω
ὥστε νά, τ. ἔ. εἰμαι ἔτοιμος νά. β

χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο διὸς Ὀδυσσεύς.
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ἄρνος·
δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐλόντες
οἴσουσ', ὄφρα ἴδῃαι ὃ τι μενοεικέα δώσω.»

- 145 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
«Ἀτρεΐδην κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεινον,
δῶρα μὲν, αἶ κ' ἐθέλησθα, παρασχέμεν, ὡς ἐπεικέες,
ἦ τ' ἐχέμεν· πάρα σοί· νῦν δὲ μνησώμεθα χάριος
αἴψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἔδοντας

59, γ 25. 116, ξ 497, 513, Ν 312.
Ὅρα I 688.—Δὲν ἐννοεῖ δ' Ἀγαμ.
ἄμεσον τῶν δῶρων παραδοσιν, ὡς
δεικνύει ἢ ἐν 142 ἀντιθεσικ.

141. χθιζὸς] κατηγορ. ἴσον πρὸς
χρονικὸν ἐπίρρημα. Ὅρα A 424. =
χθές. κυρίως ὁμως τὴν νύκτα τῆς
χθές, δηλ. τὴν προπερασμένην νύ-
κτα. Οἱ Ἕλληνες ὑπελόγιζον ἀπὸ
νυκτὸς εἰς νύκτα, ἀπὸ δύσεως ἡλίου
εἰς δύσιν. Ὅρα E 490. ὥστε εἰς τὴν
χθές ἡμέραν, τὴν ἀπὸ τῆς ραψω-
δίας Δ μέχρι τοῦ 241 τῆς Σ ἐπι-
κνουμένην, περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐν
τῇ ραψωδίᾳ I νύξ.

142. ἐπειγόμενος] σπεύδων πρὸς,
βιαστικὸς διὰ, μετὰ σπουδῆς ἐπι-
θυμῶν.

143. δῶρα δὲ - οἴσουσι] παρατα-
κτικῶς ἐξηγέθη ἀντὶ τῆς τεθῆ πρό-
τασις διὰ τοῦ ὄφρα. — θεράποντες]
καὶ ὁμως ἄλλως συνέθη ἐν 238 ἐξ.
—παρὰ νηὸς] εἰς τὸ οἴσουσι ἀνήκει.

144. οἴσουσι] συντομίαις χάριν
ἐτέθη τοῦτο καὶ περὶ τῶν ἐμφύχων
δώρων, τῶν ἵππων δηλ. καὶ τῶν γυ-
ναικῶν, I 123, 128.—ὅ=ὄτι.—με-
νοεικέα] ὄρα I 90. Καλὸν θὰ ἦτο,
ἂν ὁ λόγος ἐτελεῦτα ἐν 139. Δὲν
εἶναι δὲ καλόν, ὅτι μετὰ τὴν ἐν 139
παρακέλευσιν τὸ μὲν ἐπαναλαμβάνε-
ται ἐντόνωσ ἢ ἐν 138 προθυμῶς
τοῦτ' ἀν δῶσθαι δῶρα, τὰ ὅποια νῦν τὸ
πρῶτον λέγονται τὰ αὐτὰ τοῖς διὰ
τοῦ Ὀδυσσεῶς ὑπεσχημένοις, τὸ δὲ

προσκαλεῖται ὁ πρὸς μάχην διαφλε-
γόμενος Ἀχιλλεύς νὰ περιμείνῃ νὰ
ἴδῃ τὰ δῶρα.

145-183. Ὁ Ἀχιλλεὺς θέλει ἁ-
μέσως τ' ἀρχίσῃ ἢ μάχῃ. Ἀλλ' ὁ
Ὀδυσσεὺς ἀντιλέγει, διότι οἱ ἄν-
δρες εἶναι νηότες. Προτείνει δὲ τὰ
δῶρα νὰ προσαρθῶσιν ἐνώπιον τῆς
ἀγορᾶς καὶ νὰ δοκιμῆ ὁ Ἀγαμ.,
ὅτι δὲν εἶχεν ἐγγίσει τὴν Βρισηίδα.

147, 148. παρασχέμεν ἐχέμεν]
ἀπαρέμφ. ἀντὶ προστακτικῶν. Ἄλ-
λοι στίζουσιν εἰς τὸ ἐχέμεν καὶ τὰς
ἀπαρέμφ. λαμβάνουσιν ὡς ὑποκεί-
μενα τοῦ πάρα.—πάρα σοί] πάρα-
στι σοί=εἶναι ἔς τὸ χέρι σοῦ. Ὅρα
Z 331.—Ἡ ἐν ταῖς βραχείαις προ-
τάσεσι διαφανομένη σπουδὴ τοῦ Ἀ-
χιλλεῶς καὶ ἡ περιφρόνησις, μεθ' ἧς
ὁμιλεῖ περὶ τῶν δῶρων δεικνύουσι
τὸ μὲν ὅτι μόνῃ ἢ ἐκδίκησις ἐπλή-
ρου τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τὸ δὲ ὅτι τὸ
κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος πάθος αὐ-
τοῦ οὐδαμῶς εἶχε κατανικηθῆ, ἀλλὰ
τοῦναντίον, ὅπως ἐν 65 ἐξ. ὑπέδειξεν,
ὅτι ἡ τῶν περιστάσεων ἀνάγκη μάλ-
λον ἢ ἡ μεταβολὴ τῶν διαθέσεων
τῆς ψυχῆς ἔκαμιν αὐτὸν νὰ περι-
στείλῃ τὴν ἔγθραν του, οὕτως ἐν-
ταῦθα κάμνει εἰς τὸν Ἀγαμ. νέαν
προσβολὴν παριστῶν μὲν τὰ δῶρα
ὡς ὀφειλόμενα εἰς αὐτόν, ἀδιαφορῶν
δὲ ἂν θὰ κρατήσῃ ταῦτα ὁ Ἀγαμέ-
μνων ἢ ὄχι.

149. κλοτοπεύειν] ἀβέβαιος πα-

- 150 οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον·
 [ὥς κέ τις αὐτ' Ἀχιλλῆα μετὰ πρῶτοιον ἴδηται
 ἔγχει χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας,
 ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μάχεσθω. »]
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
- 155 «μὴ δὴ οὕτως, ἀγαθός περ ἑών, θεοεΐκελ' Ἀχιλλεῦ,
 νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
 Τρωσὶ μαχισσομένους, ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
 φύλοπις. εὖτ' ἂν πρῶτον ὀμιλήσωσι φάλαγγες
 ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν.
- 160 ἀλλὰ πάσασθαι ἀνωχθὶ θεῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοῦς
 σίτου καὶ οἴνιοιο· τὸ γὰρ μένος ἔστί καὶ ὀλκή.
 οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥελιον καταδύντα
 ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἅντα μάχεσθαι·
 εἴ πε γὰρ θυμῷ γε μενοινάα πολεμίζεις,
- 165 ἀλλὰ τε λάθρη γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κικάνει
 δῖψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἴοντι.

ραγωγῇ καὶ ἡ σημασία αὐτοῦ. ἴσως
 = λέγειν μακροὺς λόγους, ἢ ὠραίου
 λόγους, καλολογεῖν.

150. διατρίβειν] μόνον ἐδῶ κεί-
 ται ἀπολύτως. — μέγα ἔργον] τὸν
 φόνον τοῦ Ἐκτορος ἔνοσι. — ἄρε-
 κτον (ἀρέζω) = ἄπρακτον.

151. ὥς] ἐπίρρ. ἀνήκον εἰς τὸ ὀ-
 λέκοντα. Εἰς τοῦτο ἀντιστοιχεῖ τὸ
 δεικτικὸν ὧδε, 153. Ἄλλοι στίζου-
 σιν ἰσχυρῶς εἰς τὸ φάλαγγας καὶ τὸ
 μὲν ὥς κε ἴδηται λαμβάνουσιν ὡς
 τελικὴν πρότ. ἐκ τοῦ μενησώμεθα
 χάρις ἐξαρτωμένην, τὸ δὲ ὧδε μα-
 χέσθω ὡς νέαν αὐτοτελεῆ πρότα-
 σιν. — Ἀχιλλῆα] ἀντὶ ἐμέ. Ὅρα
 Θ 470.

153. τις] ἐπαναλαμβάνει τὸ ἐν
 151. Ὅρα Π 209. — μεμνημένος]
 ἀπολύτως κείται ἀντὶ: μεμνήσθω
 μάχεσθαι. Ὅρα Ε 263. — ἀνδρὶ]
 πρὸς πάντα ἀνδρα, ὅστις τυχαίῃ ἐ-
 νόπιόν του. Ὅρα Ε 483. — Οἱ στίχοι
 151-153 ἐλάχιστα ἀρμόζουσιν ἐν-

ταῦθα καὶ χαλαρῶς συνάπτονται πρὸς
 τὰ ἡγούμενα. ὥστε πιθανῶς δὲν εἶ-
 ναι τοῦ Ὀμήρου.

155=A 131.

157. ἔσται] θά διαρκέσῃ, θά βα-
 στάξῃ.

158. φύλοπις] ὄρα Δ 15. — εὖτε
 = ὅτε. — ὀμιλήσωσι] ὄρα Λ 523.

160. πάσασθαι] ὄρα Α 464. —
 ἀνωχθὶ] προσταχτ. ταῦ ἀνωγα.

163. ἄκμηνος] μόνον ἐν τῇ ἐα-
 ψωδίᾳ ταύτῃ ἀπαντᾷ (207, 320,
 346). = ἄγευστος, νήστις. Ἐκ τοῦ
 αἰολικοῦ ἄκμη = νηστία. — σίτοιο]
 ὄρα Λ 89. — ἅντα] ἀλλαγῆς κείνται
 τὰ ἀντία, ἀντίβιον, ἐναγτίον, ἀν-
 τικρῦ.

164. εἴ περ-ἀλλὰ] ὄρα Α 82. —
 θυμῷ = ἐνὶ θυμῷ. Ἐπιτείνεται ὑπὸ
 τοῦ γὰρ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ γυῖα.
 — μενοινάα] ὑποτακτικῆ. Ὅρα
 Κ 101.

165. κικάνει] δηλ. αὐτόν.

166. βλάβεται] ὄρα 82.

ὅς δέ κ' ἀνήρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἔδωδῆς
 ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμιζή,
 θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα
 170 πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο.
 ἀλλ' ἄγε λαὸν μὲν σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
 ὄπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορῆν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
 ὀφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῆσιν ἰανθῆς.
 175 ὀμνυέτω δέ τοι ὄρκον ἐν Ἀργείοισιν ἀναστάς,
 μὴ ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιθήμεναι ἦδὲ μιγῆναι·
 [ἦ θέμις ἐστὶν ἀναξ ἦτ' ἀνδρῶν ἥτε γυναικῶν]
 καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσίν ἴλαος ἔστω.
 αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃς ἀρεσάσθω
 180 πειρή, ἵνα μὴ τι δίκης ἐπίδευές ἔχησθα.

168. *πανημέριος*] ὅπως ἡμεῖς θέ-
 λωμεν νὰ κάμωμεν. Ὅρα Α 424.

169. *οἱ*] μετὰ ὑποθετικὴν ἀνα-
 φορικὴν πρότασιν πολλακίς τίθεται
 προσωπικὴ ἀντωνυμία ἀντὶ δεικτι-
 κῆς. Α 248, Β 392, Γ 300, Ο 349.
 — *γυῖα*] αἰτιατικὴ.

170. *πάντας ἐρ. πολ.]* δηλ. πρὶν
 ἐντελῶς τελειώσῃ ἡ μάχη.

171. *σκέδασον*] δός τὴν ἄδειαν
 νὰ διαλυθῶσι. Ζητεῖ τοῦτο ἀπὸ τὸν
 Ἀχιλλέα, διότι οὗτος καὶ συνεχά-
 λεσε τὴν ἀγορῆν. Ἡ διάλυσις ἔγει-
 νεν ἐν 276.

172. *ὄπλεσθαι*] ἐδῶ μόνον ἀπαν-
 τᾶ καὶ ἐν Ψ 159 ἀντὶ τοῦ συνήθους
ὄπλιζεσθαι. Ὅρα Η 417. Ἐπὶ τοι-
 αύτης ἐννοίας συνήθη εἶναι τὰ πέ-
 νεσθαι ἀλεργύνειν, ἐντένεσθαι, τεύ-
 χεσθαι, τίθεσθαι.

173. *οἰσέτω*] προσταχτ. μικτοῦ
 ἀορ. τοῦ φέρω. Γρ. 14, γ'. — ἄς δια-
 τάξῃ νὰ φέρουν. — *ἐς μέσσην ἀγ.]*
 ἵνα πλήρη ἱκανοποίησιν λάβῃ ἐνώ-
 πιον ὄλων.

174. *ὀφθαλμοῖσιν*] ἐπιταίνει τὸ
 ἴδωσιν, καὶ ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς
 τὴν ἀπλήν ἀκοήν. — *ἰανθῆς*] κυρίως

— θερμανθῆς. ὅθεν = εὐφρανθῆς.
 Ὅρα Ζ 412, Ο 103.

175. *ἀναστάς*] ἰστάμενοι καὶ πρὸς
 τὸν οὐρανὸν βλέποντες (257) καὶ τὸ
 σκῆπτρον ὑψοῦντες (Η 412, Κ 321,
 328) ὠρχίζοντο.

176, 177 = I 133, 134. — *τῆς*]
 ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ *εὐνῆς*. Καὶ ἐν-
 ταῦθα, ὅπως ἐν I 133, ἀναφέρεται
 εἰς τὴν Βρισηίδα, ἂν καὶ δὲν ὠνο-
 μάσθη ἀνωτέρω. Πολλὴν σπουδαιό-
 τητα ἀποδίδει εἰς τὸν ὄρκον τοῦτον
 ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶ
 τὴν πλήρη τοῦ Ἀχιλλέως ἐξιλέω-
 σιν (178) διότι εἶχεν ἀκούσῃ τοῦς
 ἐν I 340 - 343 λόγους αὐτοῦ. — Ὁ
 στίχος 177 λείπει ἐν τοῖς ἀρίστοις
 χειρογράφοις.

178. *καὶ*] εἰς τὸ σοὶ ἀνήκει. —
ἴλαος ἔστω] εἰλικρινῆ ἐξιλέωσιν καὶ
 διαλλαγὴν θέλει ὁ Ὀδυσσεὺς. Ὅρα
 147.

179. *ἀρεσάσθω*] ὅρα I 112.

180. *πειρή*] πλουσία, ἀφθόνω—
 τι] ἐπίρρ. — *δίκη* = δίκαιον, δικαίω-
 μα, δικαιοσύνη. — *ἐπίδευές* = ἐπι-
 δευῶς. — *ἐπίδευές ἔχησθα* = ἐπι-
 δευῆς ἦς, ἐπίδευῃ. Οὕτως ἐν τῷ

Ἄτρείδῃ, σὺ δ' ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλω
 ἔσσειαι· οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσιπτόν βασιλῆα
 ἄνδρ' ἀπαρέσασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπὴν·
 τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 185 «χαίρω σεῦ Λαερτιάδῃ τὸν μῦθον ἀκούσας·
 ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα δίκαιο καὶ κατέλεξας.
 ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὁμῶσαι, κέλεται δέ με θυμός,
 οὐδ' ἐπιπορκήσω πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
 μιννέτω αὐτόθι τεῖος ἐπειγόμενός περ ἄρνος,
 190 μίνυτε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὄφρα κε δῶρα
 ἓκ κλισίης ἔλθῃσι, καὶ ὄρκια πιστὰ τάμωμεν.
 σοὶ δ' αὐτῶ τὸδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ἠδὲ κελεύω·
 κρινάμενος κούρητας ἀριστίας Παναχαιῶν

πέζῳ τὸ καλῶς ἔχει=καλὸν ἔστι.

181. ἐπ' ἄλλῳ] παρ' ἄλλω τ. ἔ.
 εἰς τὰ μέτρα, κατὰ τὴν κρίσιν ἄλ-
 λου. Ἡ ἔννοια: ἂν ἀποδοθῇ πλή-
 ρους δικαιοσύνη εἰς τὸν Ἀχιλλέα,
 ὅχι μόνον εἰς τὸν Ἀχιλλέα θὰ προσε-
 νεχθῆς δικαιότερον, ἀλλὰ δικαιοτε-
 ρον θὰ κριθῆς καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων
 ἀνθρώπων.

182, 183. νεμεσσιπτόν] ἐκ τοῦ
 νεμεσάομαι. Ὅρα Β 223. — βασι-
 λῆα] εἶναι ὑποκ. — ἄνδρα] ἀντικείμεν.
 — ἀπαρέσασθαι] ἐπιτεταμένον ἀρέ-
 σασθαι. Ὅρα Ν 113. — ἐντελῶς ἐξι-
 λεῶσαι. — τις] βσιλεύς τις. — χα-
 λεπὴν] ἄορ. τοῦ χαλεπαίτω=φέ-
 ρομαι δυσμενῶς, ἀγριεύω, μαλώνω.
 — Ἡ ἔννοια: καθόλου δὲν εἶναι ἄ-
 ξιον κατακρίσσειν τὸ νὰ παρέχη βα-
 σιλεὺς τελείαν ἰκανοποίησιν πρὸς ἄν-
 δρα, ἐάν, ὅπως τώρα σύ, πρῶτος
 ἔχη πειράξῃ αὐτόν.

184-237. Ὁ Ἀγαμέμνων συμ-
 φωνεῖ μὲ τὸν Ὀδυσσεά, καὶ ἐπιμέ-
 νει μὲν ὁ Ἀχιλλεύς ἀμέσως τ' ἀρ-
 χίσῃ ἢ μάχῃ, ἀλλὰ καὶ ὁ Ὀδυσ-
 σεὺς ἐπιμένει εἰς τὴν πρότασίν του,
 τὰ προγεματίσῃ ὁ στρατός.

185. σεῦ] εἰς τὸ ἀκούσας ἀνήκει.

186. ἐν μοίρῃ = κατὰ μοῖραν,
 κατ' αἶσαν, προσηκόντως. — δίκαιο]
 β'. πρόσωπον τοῦ δικιόμεν = διε-
 ζήθων.

187. ταῦτα] πρβλ. 175 ἔξ. Καὶ
 ὁ Ἀγαμ. θεωρεῖ τὸν ὄρκον συντε-
 λεστικώτατον εἰς ἐξευμενισμόν τοῦ
 Ἀχιλλεύς, ὅπως καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς
 ἐν 178.

190. ὄφρα κε...] ἀνάπτυξις τοῦ
 τεῖος.

191. ἔλθῃσι] πρβλ. Σ 180. — ὄρ-
 κια] ἐνταῦθα εἶναι ἡ φιλία καὶ ὁ
 σύνδεσμος, ὅστις πρόκειται νὰ συνα-
 φθῇ μεταξύ Ἀγαμέμνονος καὶ Ἀ-
 χιλλεύς. ὥστε κατὰ βραχυλογίαν
 ἐξηγέσθη ἡ φράσις ὄρκια πιστὰ τά-
 μωμεν=τέμνοντες θύματα συνάψω-
 μεν πιστὴν φιλίαν. Ὅρα Β 124.

192. Στρέφει τὸν λόγον πάλιν
 πρὸς τὸν Ὀδυσσεά.

193. κούρητας] μόνον ἐδῶ καὶ ἐν
 248 ἀπαντᾷ. Ἄτερος τύπος τοῦ κοῦ-
 ρος, ὅπως γυμνῆς ἐκ τοῦ γυμνός. —
 ἀριστίας] πολιτικὴν ἔννοιαν ἔχει,
 ὅχι ἡθικὴν. — τοὺς ἀρίστους, ἐξοχω-
 τάτους, εὐγενεστάτους. Κατὰ τὴν
 ἐντολὴν ταύτην ἔκαμε καὶ ὁ Ὀδυσ-
 σεὺς τὴν ἐκλογὴν ἐν 239 ἔξ.

δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεικέμεν, ὄσθ' Ἀχιλῆϊ
 195 χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναίκας.
 Ταλθύβιος δέ μοι ὄκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
 κάρηρον ἐτοιμασάτω, ταμέειν Δίι τ' ἠελίῳ τε.»

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 «Ἄτρεϊδὴν κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 200 ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι,
 ὀπλότε τις μεταπαυσωλῆ πολέμοιο γένηται,
 καὶ μένος οὐ τόσον ἦσιν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσι.
 νῦν δ' οἱ μὲν κέεται δεδαϊγμένοι, οὗς ἔδάμασσεν
 Ἐκτώρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κύδος ἔδωκεν,
 205 ὑμεῖς δ' ἔς βρωτῶν ὀτρύνετον. ἦ τ' ἂν ἐγὼ γε
 νῦν μὲν ἀνώγοιμι πτολεμίζειν υἴας Ἀχαιῶν
 νήστιας ἀκμήνους, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
 τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἔλην τισαίμεθα λῶβην.

194. ἐνεικέμεν] ἄπαρ τοῦ ἐνεῖκα τοῦ φέρω· ἀντὶ προστακτικῆς.

195. χθιζὸν] ἐπίρρ. Ὅρα 141.— ἀγέμεν] ἄπαρ. ἀντὶ προστακτικῆς.

196. Ταλθύβιος] ὄρα Γ 118.

197. Δί] ὡς ἀνωτάτω θεῶ καὶ τοὺς ὄρκους ἐφορῶντι.— ἠελίῳ] ὡς παντεπόπη. Ὅρα Γ 277.

200. Ὁ Ὀδυσσεὺς δὲν ἔπεισε τὸν Ἀχιλλεῖα ἀναπτύξας τὰ ἀγαθὰ τὰ ἐκ στρατοῦ κεκορησμένου. διὸ ἐπιμένει εἰς τὴν ἄμεσον μάχην· δικαιολογεῖ ὅμως τὴν γνώμην του καὶ ἀντιπροτείνει νὰ παρασκευάσῃσι μετὰ τὴν μάχην καὶ τὴν ἐκδίκησιν μεγαλοπρεπῆς δεῖπνον.— ἄλλοτε] εἰς ἄλλας περιστάσεις. Ἀναπτύσσεται ἐν 201 ἐξ. Τοῦτο ἀντιτίθεται τὰ ἐν 203.— καὶ μᾶλλον] ὃ καὶ εἶναι ἐπιδοτικὸς· ἀκόμη περισσότερον, προθυμότερον ἢ νῦν, παρ' ὅσον τώρα κάμνετε.— ταῦτα] τὰ δῶρα, τὸν ὄρκον, τὸ γεῦμα (179).

202. μένος] ζέσις, πολεμικὸς ζήλος.— ἦσιν] ἐῆσιν. ὑποτακτικὴ τοῦ εἰμί.

203. νῦν δὲ] εἰσάγει ἀντίθεσιν περιέχουσαν δύο κῶλα παρατακτικῶς συνδεδεμένα, ὧν τὸ πρῶτον παριστᾷ τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, τὸ δὲ δεύτερον μὲ τόνον μεμπτικὸν περιστᾷ ὡς ἀντικρυς ἀντίθετον πρὸς ταύτην τὸν τρόπον τῶν προσαγορευομένων.— κέεται] γ'. πληθυντ. τοῦ κείμαι.— δεδαϊγμένοι] τοῦ δαΐζω=διατρίζω.

205. ἡμεῖς] Ἀγαμέμνων καὶ Ὀδυσσεὺς, διὸ ἔβαλε δυϊκὸν ὀτρύνετον.— βρωτῶν] σημαίνει βρωσίν ὡς πρᾶξι, ὄχι ὡς ἕδισμα. Καὶ παρ' ἡμῖν τὸ φαγεῖ καὶ φαγητὸν σημαίνει τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν πρᾶξιν.— ὀτρύνετον] δηλ. τὸν λαόν.— ἦ τε] τίθεται ἐπὶ ἀντιθέσεως πρὸς τὰ ἠγούμενα.

208. Ὅπως ἐν τῷ ἀνεξαρτήτῳ λόγῳ μετὰ ὑποτακτικὴν παρακλεῦσεως ἢ προστακτικὴν τίθεται μέλων, (ὄρα Η 30), οὕτως ἐνταῦθα μετὰ τὴν ἄπαρ. ἐνεστώτος πολεμίζειν ἐπέθη ἄπαρ. μέλλοντος τεύξεσθαι, εἰς τὴν ὁποίαν ἐννοητέον ἐκ τοῦ ἀνώγοιμι ῥῆμά τι δημολογίας ἢ

- πριν δ' οὐ πως ἂν ἐμοί γε φίλον κατὰ λαιμόν ἰεῖν
 210 οὐ πόσις οὐδὲ βρωσις. ἑταίρου τεθνηῶτος,
 ὃς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαίγμενος ὄξει χαλκῷ
 κεῖται, ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 μύρονται· τό μοι οὐ τι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμνηεν,
 ἀλλὰ φόνος τε καὶ αἷμα καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν.»
 215 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
 κρείσσων εἰς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
 ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματι γε προβαλοίμην
 πολλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα.
 220 τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
 αἰψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
 ἥς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχθειεν,

ὑποσχέσεως. Ἀνεξάρτητα θὰ ἦσαν·
 νῦν μὲν πολεμιζόμεν, ἅμα δ' ἠελίφ
 καταδ. τευξόμεθα. — ἐπήν] ἔλαβεν
 εὐκτικὴν διὰ τὴν εὐκτικὴν τῆς κυ-
 ρίας προτ. ἀνάγοιμι. Ω 227.

209. πρὶν] ἐπίτρ.— ἰεῖν] εὐκτικὴ
 τοῦ εἶμι μόνον ἐνταῦθα κειμένη ἀντι
 τοῦ ἰοι.— φίλον λαιμόν] ὄρα 1555.

210. τεθνηῶτος] αἰτιολογική.

212. ἀνὰ πρόθ. τετραμ.] οἱ νε-
 κροὶ ἐτίθεντο ἐπὶ τῆς κλίνης οὕτως,
 ὥστε τὸ πρόσωπον ἦν ἐστραμμένον
 πρὸς τὴν θύραν οἱ δὲ πόδες ἦσαν
 πλησίον αὐτῆς ὡς ἀνθρώπου ἐξερ-
 χομένου. ὥστε κατὰ τὴν κηδεῖαν οἱ
 πόδες πρῶτοι ἐξήρχοντο. — πρόθυ-
 ρον] ὄρα Δ 777.— ἀμφί... μύρον-
 ται] μὲ ἐλευθερίαν τινὰ παρατακτι-
 κῶς συνήφθη πρὸς τὴν ἀναφορικὴν
 πρότασιν.

213. τὸ] διὰ τοῦτο. ὄρα Γ 176.
 — ταῦτα] πόσις καὶ βρωσις.— μέμη-
 λε] παρακ. τοῦ μέλω. ὄρα Α 523.

214. Ἡ σωρεία τῶν συνωνύμων
 εἶναι δηλωτικὰ τοῦ πάθους τοῦ λέ-
 γοντος.

216.—Π 21.

217. οὐκ ὀλίγον περ] ἰσχυρὰ ἐ-
 πίτασις τοῦ συγκριτικοῦ.

218. ἔγχει] ὄρα Η 289.— τοῦ-
 μαι] κατὰ τὴν σύνεσιν, πείραν.—
 προβαλοίμην] ἐδῶ μόνον σημαίνει
 περιεῖναι, ὑπερέχειν. Διὸ ἔλαβε γε-
 νικὴν. Πρβλ. τὴν ὁμολογίαν τοῦ
 Ἀχιλλέως Σ 406.

219. Αἱ γνώσεις τότε μάλιστα ἐ-
 στηρίζοντο εἰς τὴν πείραν, αὐτὴ
 δ' εἰς τὴν ἡλικίαν. ὄρα Ν 355.

220. τοῖσσι. ὄρα Δ 24.— ἐπι-
 τλήτω] προστ. τοῦ ἐπι-τλήναι=ἄς
 καρτερῆ εἰς τοὺς λόγους μου, ἄς ἀ-
 κοῦή δηλ. αὐτοὺς μεθ' ὑπομονῆς.

221. τε] εἰς τοῦτο ἀντιστοιχεῖ τὸ
 ἐν 225 δέ.— Ταχέως ἀηδιάζουν τὸν
 πόλεμον οἱ ἄνθρωποι· διότι αὐτὸς
 καθ' ἑαυτὸν εἶνε δυσάρεστος καὶ ἀ-
 ποτρόπαιος ὥστε δὲν πρέπει νὰ ἐ-
 πιβαρύνῃ τις τοὺς μαχητὰς καὶ δι' ἐ-
 τέρου κακοῦ, τῆς πείνης δηλ.

222. ἥς] δηλ. φυλόπιδος. Ἐξαρ-
 τᾶται ἐκ τοῦ καλάμην καὶ ἀμητος.
 Ἐν τῷ στίχῳ τοῦτῳ ἡ λέξις φύλο-
 πος συμφώνως πρὸς τὴν ἐπομένην
 εἰκόνα λαμβάνεται συγκεκριμένως

- ἄμπος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα
 Ζεύς, ὃς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
 225 γαστέρι δ' οὐ πως ἔστι νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιοὺς.
 λῖν γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἦματα πάντα
 πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο ;
 ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν, ὃς κε θάνῃσι,
 νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἦματι δακρύσαντας·
 230 ὄσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται,
 μεμνήσθαι πόσιος καὶ ἐδντύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
 ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχόμεθα νολεμὲς αἰεὶ,
 ἐσσάμενοι χρὸς χαλκὸν ἀτειρέα. μηδέ τις ἄλλην
 λαῶν ὄτρυντὴν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω·

ἀντιστοιχοῦσα πρὸς ἀγρὸν ἐσπαρμένον καὶ δηλοῦσα τὸ σύνολον τῶν μαχητῶν. — καλάμην] εἶναι περιληπτικόν. = καλαμῆ. Ἐνταῦθα μεταφορικῶς σημαίνει τοὺς ἐν τῇ μάχῃ πεσόντας. — χαλκός] = δρέπανον. ἀλλὰ διὰ τὴν μεταφορὰν = ξίφος, δόρυ. — χθορί] δηλοῖ προσέγγισιν. Ὅρα Δ 523 — ἔχουεν] γνομικὸς ἄθρ. = χύνει, στρώνει κάτω θερίζων. Τὸ χέω ἐνταῦθα εἶναι τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ πίπτω.

223. ἄμπος (ἄμῶ = θερίζω) — ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ, ὁ θερισμὸς, ἡ ἔσοδειά τοῦ θερισμοῦ. — ἐπὴν κλ. τάλ.] προσδιορισμὸς τοῦ «ἄμπος δ' ὀλίγιστος.» — κάμνη νὰ κλίνωσι τὰ τάλαντα, δηλ. ἀποφασίχη τὴν νίκην. Ἡ κλίσις τῶν τάλαντων ἐγίνετο δι' ἀνυψώσεως τοῦ ἐνὸς καὶ διὰ ταπεινώσεως τοῦ ἐτέρου. πρβλ. ⑥ 69 ἐξ.

224. ὃς τ' ἀθρ. ταμίης πολ. τέτ.] ὄρα Δ 84. Ἀφοῦ ὁ Ζεὺς διαθέτει τὰ τοῦ πολέμου, οἱ ἄνθρωποι μὲ ὄλην τὴν ἀνδρείαν δὲν εἰμποροῦν νὰ ἐκδιᾶσσουν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μάχης. — Ἡ ἔννοια τῶν ἀπὸ 221 ἐξ. : ταχέως οἱ ἄνθρωποι χορταίνουσι τὴν μάχην, τὸ δὲ τελικὸν αὐτῆς ἀποτέλεσμα, καὶ μεγίστην ἀνδρείαν ἂν ἐ-

πιδείξουν, πολλάκις εἶναι ἐλάχιστον μετὰ τὴν περι αὐτῆς ἀπόφασιν τοῦ Διὸς τοῦ μόνου διαθέτου τῶν τῆς μάχης. διὸ εἶναι ἐπικίνδυνον ἢ μὴ ἐνίσχυσαι τῶν μαχητῶν διὰ τῆς ἀπαιτουμένης βρώσεως καὶ πόσεως, δι' ὧν γίνονται ἰκανοὶ πρὸς μείζονα ἀντοχήν.

225 ἐξ. Ἔτερον ταῦτα ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Ἀχιλλέως. — γαστέρι] δηλ. διὰ τῆς πείνης. — νέκυν] εἶναι περιληπτικόν.

226. ἐπήτριμοι] ὄρα Σ 241.

227. πότε ...] ζωηρὰ ἐρώτησις. Ὅρα I 77. — πόνοιο] δηλ. τοῦ πενθῆσαι γαστέρι.

229. νηλέης] τοῦ νηλέης = σκληρός. ἐδῶ = οὐχὶ εὐαίσθητος, ἀμάλακτος. Ὅρα Γ 292. — δακρύσαντας] χρονικῶς προσδιορίζει τὸ καταθάπτειν.

230. περὶ-λίπωνται] σημαίνει ὁπολεῖσθαι. πρβλ. περιφυγόντε M 322, περιέειται I 321.

231. Πλήρης ἢ σύνταξις : τοὺς μεμνήσθαι χρὴ πόσιος...

232. νολεμὲς] ὄρα I 317.

233. χρὸς] ὄρα E 337. — ἄλλην] παρὰ τὴν ἐν 231 ἐξ. περιεχομένην.

234. Ἡ ἔννοια : ἄς μὴ περιμένῃ κανεὶς ἄλλην πρὸς πόλεμον διατα-

- 235 ἦδε γὰρ ὄτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὃς κε λίπηται
 νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων· ἀλλ' ἀθρόοι ὀρμηθέντες
 Τρωσὶν ἐφ' ἵπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὄξυν ἄρῃα.»
 ἦ, καὶ Νέστορος υἱας ὀπάσσατο κυδαλίμοιο,
 Φυλεῖδον τε Μέγητα Θόαντά τε Μηριόνην τε
 240 καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα καὶ Μελάνιππον.
 βᾶν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην τετέλεστό τε ἔργον·
 ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὓς οἱ ὑπέστη,
 αἰθωνας δὲ λέβητας εἴκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
 245 ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας
 ἔπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην Βρισηίδα καλλιπάρηον.
 χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσσεὺς δέκα πάντα τάλαντα
 ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κεύρυντες Ἀχαιῶν·
 καὶ τὰ μὲν ἐν μέσση ἀγορῇ θέσαν, ἂν δ' Ἀγαμέμνων
 250 ἴστατο· Ταλθύβιος δὲ θεῶ ἑναλίγκιος αὐδὴν

γῆν, ἀλλ' ἅμα ὡς φάγη, ἄς ἐτοιμα-
 σθῆ πρὸς μαχρῆν. — λαῶν] εἰς τὸ τίς
 ἀνήκει. — ὄτρυντες (ὄτρυνω) = δια-
 ταγή. — ποτιδέγμενος] μετοχή τοῦ
 ποτιδέχομαι. Ὅρα I 191. — ἰσχα-
 ναάσθω] ὄρα E 89.

235. ἦδε] ἡ δευτέρα αὕτη δια-
 ταγή, ἡ μᾶλλον ἡ πρὸς ταύτην ἀ-
 φορμῆ. — κακὸν] ὄρα B 204. = θὰ
 ἦναι ἐπιζήμιος. — ὃς κε λίπηται] ἀ-
 ναπληροῖ δοτικὴν ἐκ τοῦ ἔσσεται ἐ-
 ζαρτωμένην, ὅπως H 401, P 509,
 Ψ 749 κ.ά.π. Αὐστηροτέρα εἶναι ἡ
 ἐν B 391 ἐξ. ἀπειλή τοῦ Ἀγαμέ-
 μνωνος.

237=Δ 352. — ἐγείρομεν] ὑπο-
 τακτικὴ προτροπῆς.

238-241. Φέρονται τὰ δῶρα εἰς
 τὴν ἀγορᾶν. Ὀρκίζεται ὁ Ἀγαμέ-
 μνων. Λύεται ἡ ἀγορὰ καὶ οἱ Μηρ-
 μιδόνες φέρουσι τὰ δῶρα εἰς τὰ
 πλοῦτα τοῦ Ἀχιλλέως.

238. Νέστ. υἱας] Ἀντιλοχον καὶ
 Θρασημήδη. — ὀπάσσατο τοῦ ὀπάζο-
 μαί=λαμβάνω ὡς ἀκόλουθον, λαμ-

βάνω μαζί μου.

239. Μέγητα.—Θόαντα. B 637.
 638.

240. Λυκομήδεα. I 84.—Μελάνι-
 πιππον] ἐνταῦθα μόνον ἀναφέρεται.

241. βᾶν=ἔβησαν.—ἴμεν] ἀπαρ.
 τοῦ εἶμι.

242. μῦθος] τοῦ Ὀδυσσεῦς ἡ
 πρὸς τοὺς ἀκόλουθους αὐτοῦ παρα-
 κέλευσις. — Ἡ ἔννοια: οἱ λόγοι τοῦ
 Ὀδυσσεῦς ἀμέσως ἐπραγματοποιή-
 θησαν. Ἡροδ. III, 135 «καὶ ἅμα
 ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίησε.»

243. τρίποδας] ὄρα C 290.—φέ-
 ρον] ζευγματικῶς ἀνήκει καὶ εἰς τὸ
 ἵππους ἀντὶ ἄγον. Ὅμοιος τὸ φέ-
 ρον ἐν 248 καὶ τὸ θέσαν ἐν 249.

244=I 123.

245. Ὅρα I 128,

247. στήσας=ζυγίας. Ὅρα N
 745.—τάλαντα] ὄρα I 122.

248. ἦρχε] ὄρα I 69.

250. θεῶ ἑναλίγκιος αὐδὴν] διὰ
 τὴν καθαρὴν καὶ ὀξείαν φωνήν. Ἐν-
 ταῦθα κεῖται περὶ κήρυκος, ἐν δὲ α

κάπρον ἔχων ἐν χειροῖ παρίστατο ποιμένι λαῶν.
 Ἄτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χεῖρεςσι μάχαιραν,
 ἢ οἱ πὰρ ξίφειος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
 κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διὶ χεῖρας ἀνασχῶν
 255 εὐχέτο· τοῖ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἶατο σιγῇ
 Ἄργεοι κατὰ μοῖραν, ἀκούοντες βασιλῆος.
 εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
 αἶστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
 γῆ τε καὶ ἡέλιος καὶ ἔρινύες, αἶ θ' ὑπὸ γοῖαν
 260 ἀνθρώπους τίνυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὁμόσση,
 μὴ μὲν ἐγὼ κούρη Βρισηίδι χεῖρ' ἐπένεικα,
 οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεκρημένος οὔτε τευ ἄλλου·

371 καὶ 14 περί ἰδοῖοῦ.

251. κάπρον ἔχων] κατ' ἐντολήν τοῦ Ἀγαμέμνονος, 197. — Τὰ πλείστα καὶ ἀριστα χειρογράφα ἔχουσιν ἐν χειροῖ. ἀλλὰ τοῦτο τίθεται περί πραγμάτων περιλαμβανομένων ὑπὸ τῆς χειρός, ὡς σκήπτρον, ξίφος, ἔγχος, δέπας.

252, 253 = Γ 271, 272. — Ὁ Ἀγαμέμνων εἶχε τραυματισθῆ τὴν προτεραίαν εἰς τὸν ἀριστερόν, ὡς φαίνεται, βραχίονα (Λ 248 ἐξ.). ὥστε ἀνακριθῶς ἐνταῦθα κεῖται χεῖρεςσι περί τῆς μιᾶς χειρός.

254. ἀπὸ - ἀρξάμενος] θρησκευτικὴ λέξις καὶ ἱεροτελεστικὴ. γ 446, ξ 422. πρβλ. Α 471 ἐπάρχεσθαι. Κατὰ βραχυλογίαν εἰρηται = ἀποτέμνων ἀρξάμενος, ταμῶν ὡς ἀπαρχάς, δι' ἀποτομῆς ἀρξάμενος. Ὡστε ἀπάρχομαι τρίχας = ἀρχομαι τῆς θυσίας ἀποκόπτων τὰς τρίχας. Πρὸ τοῦ νὰ σφαγῇ τὸ ἱερεῖον συνήθιστον ὡς ἀπαρχάς ἀποτέμνοντες τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς νὰ καθιερώσῃ τὸ θῦμα ἐμβάλλοντες αὐτάς εἰς τὸ πῦρ. Ἄλλ' ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει πῦρ. πρβλ. 267. Ὡστε αἱ τρίχας δινεμῆθησαν τοῖς παρισταμένοις. ὄρα Γ 274. — χ. ἀνασχῶν] ὄρα Α 450.

255. ἐπ' αὐτόφιν = ἐφ' ἑαυτῶν. πρβλ. Η 195. Τοπικὴν ἔννοιαν ἔχει: καθ' ἑαυτούς, ἕκαστος εἰς τὴν θέσιν του, μακρὰν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐνῶ οὗτος ἴστατο ἐν μέσῃ ἀγορῇ, 249. — εἶατο = ἦντο. τοῦ ἤμην.

257. εὐξάμενος] ἀρχὴν πράξεως δηλοῖ: ἀρχίσας νὰ εὐχεται.

259. ἡέλιος] ὄρα Γ 277.

260 = Γ 279.

261. μὴ ἐπένεικα] περί τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ μὴ ὄρα Κ 330. πρβλ. Ο 41. Ὑπάρχει καὶ γραφὴ ἐπενεῖται, ἐν ἣ δυσχερὲς μὲν εἶναι τὸ ἐγὼ ἀλλ' εὐδοοῦται, διότι ἐν τῇ φράσει ἴστω νῦν... περιέχεται ἡ ἔννοια ὀνυμι.

262. Μετὰ τὸ μὴ (261) ἐτέθη ἐνταῦθα οὔτε... οὔτε· διότι τὸ «μὴ μὲν ἐπένεικα» εἶναι ἴσον πρὸς τὸ «οὐ μὲν ἐπένεικα.» ὄρα Κ 330. — εὐνῆς, τευ ἄλλου] ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ κεκρημένος = χρειαζόμενος, ἐπιθυμῶν. — πρόφασιν] εἰς τὸ κεκρημένος ἀνήκει. — ἐπὶ προφάσει, κατὰ πρόφασιν. Διότι οὐδαμοῦ τῶν ἡμῶν ἐπιθυμῶν γίνεται λόγος περί ἐρωτος πρὸς τὴν Βρισηίδα — τευ = τινός. Γρ. 9, ζ'. — Ὀμαλώτερον θὰ εἶχεν ὡδε: προφασίζόμενος κεκρη-

ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῆσιν.
εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἔμοι θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
265 πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν ὃ τέ σφ' ἀλίτηται ὁμόσσας.»

ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλεὶ χαλκῶ·
τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἀλδς ἐς μέγα λαῖτμα
ῤῖψ' ἐπιδινύσας βόσιν ἰχθύσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἀνστάς Ἀργείοισι φιλοπτολέμοισι μετνύδα·

270 «Ζεῦ πάτερ, ἦ μεγάλας ἄτας ἄνδρεςσι διδοῖσθα.
οὐκ ἂν δὴ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσιν
Ἀτρείδης ὄρινε διαμπερές, οὐδέ κε κούρην
ἦγεν ἐμεῦ ἀέκοντος ἀμήχανος· ἀλλὰ ποθι Ζεὺς
ἦθελ' Ἀχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.

275 νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρνα.»

σθαι. — *τεν ἄλλου* = δουλικῆς τινας ἄλλης ὑπηρεσίας. — Ἐπειδὴ ὁ στίχος εἶναι ἀσαφής, ἢ δ' αἰφνιδία μεταβάσις ἀπὸ τοῦ μὴ εἰς τὸ οὔτε οὔτε εἶναι παραδοξός, διὰ ταῦτα ἀποδίδεται ὁ στίχος εἰς διασκευαστὴν θέλοντα μὲν νὰ ἐξηγήσῃ τὸ χεῖρ' ἐπένεικα, τὸ ὅποιον ὁ ποιητὴς ἔννοεῖ ὅπως ἐν 176, I 133, 275, ἐπισκοπήσαντα ὁμοῦ αὐτὸ καὶ γενικεύσαντα.

263. ἀ-προτί-μαστος] ἐκ τοῦ στερητικοῦ *a* καὶ προσμαίομαι. = ἄψωστος, ἄβικτος.

264. ἐπίορκον] ἔννοεῖται ἐστὶ

265. ὃ τέ ἀλίτηται] ἀναπληροῖ δοτικὴν. = εἰς πάντα ὅστις... — σφ' = σφέ, = σφάς, τοὺς θεοὺς. — ἀλίτηται] ἄορ. τοῦ ἀλιταίνω. I 375. — ἀλίτηται ὁμόσσας] ἀμάρτη δι' ὅρκου, δηλ. ψευδῶς ὁμόση.

266. ὄρα Γ 292.

267. τὸν κάπρον. — λαῖτμα] ὄνομ. καὶ αἰτ. ὑπάρχει. Μετὰ τῆς γενικῆς ἀλδς ἢ ἄνευ αὐτῆς δηλοῖ τὴν εὐρεῖαν θάλασσαν. Κυρίως = χάσμα, χάος, βῆθος.

268. βόσιν] κατηγορ. = ὡς βρωμα, πρὸς βρωσιν. — Ἐπὶ ὅρκων τὰ

θύματα ἐθάπτοντο ἢ εἰς τὴν θάλασσαν ἐρρίπτοντο ὄρα Γ 310.

270. Ὁ Ἀχιλλεὺς πειθόμενος τῷ Ὀδυσσεὶ ἐξίλεσθη μετὰ τοὺς ἔρκους καὶ τὰ δῶρα καὶ παραδέχεται ἀληθεῖς τὰς δικαιολογίας τοῦ Ἀγαμέμνονος πεισθείς, ὅτι ἐκ Διὸς προῆλθε τὸ κακόν. Κακὴ θεωρία ὁμῶς αὕτη, νὰ ἐπιρρίπτωμεν τὴν ἐνοχὴν ἡμῶν εἰς τὸν Θεόν. — διδοῖς καὶ διδοῖσθα εἶναι δευτέρον πρόσωπον τοῦ ἀχρήστου διδέω = δίδωμι. = διανεμεις ὡς μοῖραν.

271. οὐκ ἂν εἴ ποτε] εἶναι ἀπόδοσις, ἢς ἡ ὑπόθεσις ἐξηγέσθη ὡς ἀντίθεσις διὰ τοῦ ἀλλὰ (= εἰμὴ) ἐν 273.

272. ὄρινε] ἐτάραξε, ἐσύγχυσε. — διαμπερές = πέρα πέρα, εἰς τὰ μυχαιάτα.

273. ἀμήχανος] ἀπρόσιτος εἰς συμβουλίαν, ἀποτροπᾶς. ὄρα Π 29. πρὸς I 108. — ποθὶ] εἶναι εἰκαστικόν. = ἴσως, ὡς φαίνεται. ὄρα A 128.

274. Ἡ ἔρις ἢ τόσας θλίψεις προξενήσασα εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς προεκλήθη ὑπὸ τοῦ Διὸς δι' αὐτὰς ταύτας. πρὸς A 2-5.

275 = B 381.

ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρῆν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὼν ἐπὶ νῆα ἕκαστος,
δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
βᾶν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλεύς θείοιο.
280 καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας,
ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.

Βρισηὶς δ' ἄρ' ἔπειτ' ἰκέλη χρυσῆν Ἀφροδίτη,
ὥς ἴδε Πάτροκλον δεδαιγμένον ὄξει χαλκῶ,
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκόκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε
285 στήθεά τ' ἠδ' ἀπαλὴν δειρῆν ἰδὲ καλὰ πρόσωπα.
εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ εἰκνυῖα θεῆσι·

«Πάτροκλέ μοι δειλῆ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῶ,
ζῶν μὲν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίῃθην ἰούσα,
νῦν δέ σε τεθνηῶτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,
290 ἄψ ἀνίουσ' ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.
ἄνδρα μὲν, ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαιγμένον ὄξει χαλκῶ,

276. ἐφώνησεν, λῦσεν] σύγχρονα ταῦτα. = φωνήσας ἔλυσε. — αἰψηρῆν (αἰψα). = αἰψῶς, ταχέως. Κατηγοροῦμαι. κατὰ πρόληψιν: ὥστε νὰ ἦναι ταχέως διαλελυμένη. πρβλ. K 358, θ 38. Ὁ Ἀχιλλεύς διέλυσε τὴν ἀγορὴν, διότι αὐτὸς καὶ συνεκάλεσε. πρβλ. 171.

279. ἐπὶ νῆα] δηλ. εἰς τὸν περὶ αὐτὸ ἥωρον. πρβλ. 280. — φέροντες] ἄρα 243.

281. ἀγέλην] ἀλλαχοῦ σημαίνει ἀγέλην βῶν, ἐνταῦθα δὲ ἵππων, οὗς ἐν τῷ πολέμῳ εἶχε κυριεύσῃ ὁ Ἀχιλλεύς.

282-300. Ἡ Βρισηὶς θρηνεῖ τὸν Πάτροκλον.

282. Ὁ θρῆνος τῆς Βρισηίδος εἶναι εἰλικρινὴς καὶ φυσικός. Τὸ τρυφερὸν δὲ τοῦτο ἐπεισόδιον ἀποτελεῖ εὐάρεστον ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πολεμικὸν περιεχόμενον τῆς βραψωδίας. — ἄρα] ἀναφέρεται εἰς τὰ ἐν 280. — ἐπειτα] δηλοῖ τὴν χρονικὴν ἀκο-

λουθίαν. — ἰκέλη Ἀφρ.] ἄρα Γ 158. — χρυσῆν Ἀφρ.] ἄρα E 427.

284. λίγ' = λίγα. ἐπίρρημα τοῦ λιγύς, ὅπως τάχα, ὄκα. — ἄμυσσε...] πρβλ. B 700. Οἱ πενθοῦντες ἔτιλλον τὴν κόμην, ἐπέθασαν εἰς τὴν κεφαλὴν τέφραν ἢ κόκκιν, ἐτυπτον τὸ στήθος, ἐσχίζον διὰ τῶν ὀνύχων τὸ στήθος καὶ τὸ πρόσωπον.

286. εἰκνυῖα] ἄρα Z 389.

287. πλεῖστον] ἐπιρρ. — κεχαρισμένε θυμῶ] μόνον ἐδῶ ἔχει τὴν δοτικὴν μοι, ἀλλαχοῦ δὲ τῷ ἐμῶ κεχ. θυμῶ ἢ ἐμῶ κεχ. θυμῶ.

288. Αὐτὸς ὁ Πάτροκλος ἐξέδωκε τὴν Βρισηίδα. A 337 ἐξ.

289. ὄρχαμε] ἄρα M 140.

290. ὡς] ἐπιφωνηματικῶς κεῖται. — δέχεται] μόνον ἐδῶ κεῖται ἀμεταβάτως· ἀκολουθεῖ. — κακὸν ἐκ κακοῦ] τὸ ἐν κακῶν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

291. ἄνδρα] τὸν Μύνητα. 296.

292. πτόλιος] τῆς Λυρνησοῦ.

τρεις τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ,
κιδεύουσ, οἳ πάντες ὀλέθριον ἤμαρ ἐπέσπον.

295 οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκύς Ἀχιλλεύς
ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
κλαίειν, ἀλλά μ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν δ' ἐνὶ νηυσὶν
ἐς Φθίνν, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.

300 τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνήοτα μείλιχον αἰεὶ.»

ὧς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κῆδε' ἐκάστη.

60, B 690εξ.—πρὸ πτόλιος] ὡς ὑπερασπιστής.

293. τούς...] ἀνάπτυξις τοῦ κασιγνήτους.—μοι μία] κατὰ βραχυλογίαν = ἡ αὐτὴ ἢ ἐμὲ ἐγείνατο. Ὅρα Γ 238.

294. κιδεύουσ] (κῆδος) μετ' ἐμφάσεως κείται ἐπιτεταγμένον ἐν προεχούσῃ θέσει. = ἀξιούς κήδους, φροντίδος, προσφιλεῖς.—οἳ] δεικτικόν. Ἀνακολούθως ἐπαναλαμβάνει τὸ κασιγνήτους. Κανονικῶς θὰ εἶχεν ὧδε: τούς πάντας (εἶδον) ὀλέθριον ἤμαρ ἐπισπόντας.—ὀλέθριον] ὄρα Z 455.—ἐπέσπον] ὄρα B 359.—Ἐν 291 ἤρξατο ἡ Βρισηῖς ἀπαριθμοῦσα τὰς δυστυχίας αὐτῆς πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐν 290 ἀναφωνήσεως.

Ἄλλ' ἡ ἀπαριθμησις δὲν ἐτελείωσεν ἐν 294. Διότι πρὸς κανονικὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐν 289 ἔννοια: νῦν δὲ σὲ κτλ. Ἄλλ' ἡ Βρισηῖς μνημονεύσασα τὸν θάνατον τῶν συγγενῶν ἀναμνηστικαί τῆς ἀκριβῶς τότε ἐπιχειρήσεως πρὸς αὐτὴν συμπαθείας τοῦ Πατρόκλου. ἡ δ' ἐνθύμησις αὐτῆ τόσοι κυριεῖαι αὐτὴν, ὥστε τρέπεται εἰς ἀνάπτυξιν τῶν κατ' αὐτὴν.

295. Ἡ ἔννοια: τόσον ἐφρόντιζες νὰ μὲ παρηγορήσῃ, ὥστε δὲν με ἄφινες νὰ κλαίω.—ὅτ'...] ἐπαναλαμβάνει τὴν αἰτίαν τῶν θρήνων.

296. πόλιν Μύνητος] Λυρνησόν. B 692.—θείοιο] συχνὸν ἐπίθετον τῶν βασιλέων.

298. κουριδίην ἄλοχον] τοῦτο λέγεται περὶ τῆς πρωτογάμου γυναικός. ὄρα A 114. Ἐνταῦθα ὅμως κείται περὶ χήρας εἰς δῆλωσιν τῆς νομίμου γυναικός κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν παλλακίδα.—ἀξειν, δαίσειν] ὑποκ. Ἀχιλλέα.

299. δαίσειν] τοῦ δαίνυμι=παρέχω, μοιράζω, δίδω εἰς ἕκαστον τὴν μερίδα του. Μετὰ τοῦ γάμον=παρέχω γαμήλιον γεῦμα. — μετὰ Μυρμιδόνεσσι] συνθήκεια ὑπῆρχεν ἐπὶ γάμου ἡγεμονικοῦ νὰ παρέχεται γεῦμα εἰς τὸν λαόν (δ 3 εἰρην).

300. Διὰ τῶν «μείλιχον αἰεὶ» μετ' ἐμφάσεως ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐν τῇ ἀνωταυμῇ τῷ περιχρησμένη ἔννοια. πρβλ. P 670 ἐξ.

301-348. Ἡγεμόνες τινὲς μέντοι παρὰ τῷ Ἀχιλλεῖ θρηνοῦντι τὸν Πάτροκλον. Ὁ Ζεὺς πέμπει τὴν Ἀθηναῖν δὲ ἐνισχύσῃ αὐτὸν πρὸς τὴν ὀπικεμένην μάχην διὰ ῥέκταρος καὶ ἀμβροσίας.

302. πρόφασιν] ὄρα 262.—κιδεύουσ] λ.χ. τὴν ἀπόλειαν προσφιλέων συγγενῶν ὁμοίαν τῇ τῆς Βρισηῖδος.—Ἡ ἔννοια: ἡ ἐκ τοῦ Πατρόκλου λύπη ἀνεκάλει ζωηρῶς εἰς τὴν μνήμην τῶν γυναικῶν τὰς προτέρας αὐ-

- αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο
 λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὁ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·
- 305 «λίσσομαι, εἴ τις ἐμοί γε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων,
 μὴ με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος
 ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεὶ μ' ἄχος αἰνὸν ἰκάνει.
 δύντα δ' ἔς ἡέλιον μενέω καὶ τλήσομαι ἔμπης.»
- ὣς εἰπὼν ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας,
- 310 δοῖω δ' Ἀτρεΐδα μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Νέστωρ Ἰδομενεύς τε γέρον θ' ἱππῆλατά Φοῖνιξ,
 τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον. οὐδὲ τι θυμῷ
 τέρπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος.
 μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο φῶνυσέν τε·
- 315 «ἦ ῥά νύ μοι ποτε καὶ σὺ δυσάμορε, φίλταθ' ἑταίρων,
 αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
 αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὁλότε σπερχοῖατ' Ἀχαιοὶ

τῶν τούτων ἀπολείας.— Ὁ στίχος εἶναι ἀπόρροια βαθείας ψυχολογικῆς παρατηρήσεως.

303. αὐτὸν] τὸν Ἀχιλλέα, τὸ κύριον ἐνταῦθα πρόσωπον. — γέροντες] ἐν 309 λέγονται βασιλῆες. Ὅρα Β 21. Πρβλ. τὴν ἐν Β 404 ἐξ. ἀπαριθμησιν αὐτῶν. — ἠγερέθοντο] ὄρα Μ 82. — συνηθροίζοντο, συνήρχοντο ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἀχιλλέως, ἔπου εἶχεν ἔλθῃ ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ τὰ ἐν 279 ἐξ., ἂν καὶ δὲν ἀναφέρεται τοῦτο.

305. φίλων ἑταίρων = ὁμείων. — εἴ τις. .] ἂν θέλτε νὰ μ' εὐχρηστήσητε.

306. πρὶν] ὀρίζεται διὰ τῆς ἐν 308 προτάσεως. Πρβλ. Π 62.

308. ἔμπης] καὶ μὲν ταῦτα, δηλ. καίπερ νῆστις.

309. ὣς εἰπὼν ἀπεσκέδασεν] δηλ. οἱ λόγοι οὗτοι ἀπεσκέδασαν, ἔκαμαν νὰ διασκορπισθῶσι· διότι ἐπέισθησαν, ὅτι δὲν θὰ πείσῃσι τὸν Ἀχιλλέα.

311. Νέστωρ] ἀσυνδέτως ἐξηγήθη. Β 493.

312. τέρποντες] παρατατ. ἀποπείρας. — προσπαθοῦντες νὰ φαιδρύνωσι, παρηγορήσωσι διὰ συνδικλίξεων. πρβλ. Δ 643, Ο 393, 401.

313. στόμα] πρβλ. Κ 8. — δόμεναι] νὰ ζωῆ, νὰ ὀρμήσῃ.

314. μνησάμενος] ἀπολύτως κείται καὶ γενικῶς: ἐνθυμηθεὶς τὰ παρελθόντα. Ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο ἔδωκεν ἡ ἀνωτέρω πρὸς δεῖπνον παρακείμεσι τῶν ἡγεμόνων. — ἀδινῶς] ἀδινός = πυκνός, παμπληθής, καὶ μεταφορικῶς = ὄζυς, θλιβερός, γοερός — ἀνενείκατο] τοῦ ἀναφέρομαι. = ἀνεπνεύσεν ἐκ βάθους, ἀνεστέναξε βαθέως.

315. ποτε] ἐνίοτε, ὅσάκις παρεσκευαζόμεθα πρὸς μάχην (317). Ὡστε τὸ παρὰ - ἔθηκας (ὄρα Β 369) δηλοῖ πρᾶξιν κατ' ἐπανάληψιν γενομένην. — καὶ οὐ] ὅπως τῶρα οἱ ἄλλοι θεράποντες εἰς τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας. — δυσ-ἀμ-μορος (μόρος) = λίαν ἄμοιρος, κακόμοιρος. Ὅρα Ζ 408.

316. λαρὸν] ὄρα Ρ 572.

317. αἶψα καὶ ὀτραλέως] συνημμένα ταῦτα ἐξάφρουσι: τὴν προθυμίαν

Τρωσὶν ἐφ' ἵπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρνα.
 νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαίγμενος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 320 ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων,
 σῆ ποθῆ. οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
 οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
 ὃς που νῦν Φθίῃφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἶδει
 χήτεϊ τοιοῦδ' υἱός· ὁ δ' ἄλλοδαπῶ ἐνὶ δῆμῳ
 325 εἵνεκα ῥιγεδαῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω·
 ἠὲ τόν, ὃς Σκύρω μοι ἐνὶ τρέφεται φίλος υἱός.
 [εἴ που ἔτι ζῶει γε Νεοπτόλεμος θεοειδής.]
 πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει

τοῦ θεράποντος.

318. ἄρνα] ὄρα © 516.

320. ἔνδον] ἐν τῷ παραπήγματι.
 —ἔνδον ἐόντων] παραχωρητικὴ με-
 τοχὴ οὐδετέρου γένους ἀναφερομένη
 εἰς τὰ πόσιος καὶ ἐδητύος ὀνόματα
 ἄψυχα καὶ περιληπτικά.

321. σῆ] κτητικὴ ἄντων. ἐντὶ
 ἀντικειμενικῆς γενικῆς σοῦ, ὅπως
 ἐν 336 ἐμῆν = ἐμοῦ. Τοῦτο εἶναι
 σῆνθησ εἰς τοὺς τραγικοὺς ἀλλὰ καὶ
 εἰς τοὺς πεζοὺς ἀπαντᾷ.—πάθοιμι]
 λείπει ὁ ἄν. *Ὅρα Δ 318.

322. τοῦ πατρὸς] περὶ ἐκείνου
 τοῦ πατρὸς τ. ἔ. τοῦ τόσον προσφι-
 λουὺς πατρὸς.—ἀποφθιμένοιο] κατη-
 γορ.—Ἡ τοιαύτη περὶ τοῦ πατρὸς
 καὶ τοῦ υἱοῦ (326) ἔκφρασις εἶναι
 δηλωτικὴ τῆς ἐξύψητος τοῦ χαρα-
 κτήρος τοῦ Ἀχιλλέως.

323. τέρεν] ὄρα Γ 142.

324. χήτεϊ] ὄρα Ζ 463.—τοιοῦ-
 δε] τοιοῦτου, οἷος ἐγώ εἰμι.—δ δέ]
 ταῦτα συνοδεύει διὰ χειρονομίας πρὸς
 ἑαυτὸν. Ἀντὶ δ' ὑποτελοῦς προτά-
 σεως (ἐνῶ ἐγώ ...) ἐτέθη ἢ κατὰ
 παράταξιν αὐτῆ ἔχουσα θέσιν ἀνα-
 φωνήσεως.

325. ριγεδαῆς (ῥίγος) = φρικώ-
 δους, στυγεράς. Ἐνταῦθα μόνον καὶ
 ἐν ξ 68 κατηγορεῖται ὅφ' Ἑλλήνων
 ἦ Ἑλένη. Ἐν ἀμφοτέροις ὁμοῦ τοῖς

χωρίοις τοῦτο εἶναι ἀπόρροια ψυχῆς
 λίαν ἡρεθισμένης, ἢ ὅποια τὴν Ἑ-
 λένην θεωρεῖ ὑπεύθυνον διὰ βραβείαν
 συμφορὰν ἐκ τοῦ πολέμου προελ-
 θούσαν. Τουναντίον συχνὰ αὐτῆ ἢ
 Ἑλένη μετανοοῦσα μέμφεται ἑαυ-
 τήν. Γ 130, 404, Ζ 344, δ 145.

326. Τὸν Ἀχιλλεῖα ἢ Ἰλιάς πα-
 ριστᾶ ὡς λίαν νέον κατὰ τὴν εἰς
 Τροίαν στρατείαν I 43· ἐξ. Διὸ καὶ
 περὶ υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως ἀσθενῆς
 λόγος γίνεται ἐνταῦθα μόνον καὶ ἐν
 Ω 467. Διὰ τοῦτο καὶ διότι τὸ μὲν
 χαλαρῶς συνάπτονται τὰ ἐν 326 πρὸς
 τὰ ἡγουμένα, τὸ δὲ διότι ἀντίφασίς
 τις ὑπάρχει τῶν ἐν 334-337 περὶ
 Πηλέως εἰρημένων πρὸς τὰ ἐν 321
 ἐξ., διὰ πάντα ταῦτα οἱ στίχοι 326
 -337 θεωροῦνται οὐχὶ γνήσιοι.—
 τὸν] δηλ. ἀποφθιμένοιο πυθοίμην.
 Μετεβλήθη ἢ σύνταξις ἀπὸ γενικῆς
 (322) εἰς αἰτιατικὴν· διότι καὶ τὰς
 δύο συντάξεις δέχεται τὸ πονθήσο-
 μαι. Α 257, Ν 522, καὶ Ε 702, Ζ
 50.—φίλος υἱός] μετηνέχθη εἰς τὴν
 ἀναφορικὴν πρότασιν. *Ὅρα Δ 626.

327. Ἀπερρίπτειτο ὑπὸ τῶν ἀρ-
 χαίων ὡς καταστρέφων τὴν συνέ-
 χειν τοῦ λόγου.

328. Ἡ ἐν τοῖς ἡγουμένοις μνεῖα
 τοῦ υἱοῦ φυσικώτατα φέρει εἰς τὸν
 νοῦν τοῦ Ἀχιλλέως τὰ περὶ τῆς ἀ-

οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποδότου
 330 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίννδε νέεσθαι,
 ὡς ἂν μοι τὸν παῖδα θεῶν σὺν νηὶ μελαίνῃ
 Σκυρόθεν ἐξαγάγοις καὶ οἱ δείξειας ἕκαστα,
 κτῆσιν ἐμὴν δμῶάς τε καὶ ὑψερεφές μέγα δῶμα.
 ἦδῃ γὰρ Πηλεΐδ᾽ ἄρ' οἴομαι ἦ κατὰ πάμπαν
 335 τεθνάμεν, ἦ που τυτθὸν ἔτι ζῶντων ἀκάχησθαι
 γῆραί τε στυγερῶ, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
 λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται.»
 ὡς ἔφατο κλαίων, ἐπεὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
 μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον.
 340 μυρομένους δ' ἄρα τοὺς γε ἰδὼν ἔλεψε Κρονίων,

φίξεως τοῦ υἱοῦ εἰς τὴν Φθίαν σχέ-
 διά του, τὰ ὅποια πάντα ἐπὶ τοῦ
 Πατρόκλου ἐστήριξε καὶ ἤδη ἐμα-
 ταιώθησαν διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.
 —πρὶν] πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Πατρό-
 κλου —ἐώλπει] ὑπέρ. με τὴν ση-
 μασίαν παρατακτοῦ. Ὅρα Θ 196.

329. οἶον] μόνον ἐξ ἡμῶν τῶν
 δύο. Δὲν εἶχε λοιπὸν ἐννοήσῃ ὁ Ἀ-
 χιλλεύς τίνα ἀπέβλεπεν ἢ ἐν Σ 10
 ἐξ. προφητεία τῆς μητρὸς Θέτιδος.
 — Ἄργεος ἱπποδότου] ὄρα Β 287.
 Το πελασγικὸν Ἄργος λέγει, δηλ.
 τὴν Θεσσαλίαν. Ὅρα Α 30.

330. νέεσθαι] ἔχει σημασίαν μέλ-
 λοντος.

331. ὡς ἂν] μετ' εὐκτικῆς ἐτέθη
 εἰς δῆλωσιν τοῦ δυνατοῦ ἐπακολου-
 θήματος. — τὸν παῖδα] τὸν υἱὸν ἐ-
 κεί, τὸν ἐν Σκύρῳ.

332. ἐξαγάγοις] ἵνα ὀδηγήσῃς
 εἰς Φθίαν. Κατὰ λ 508 ἐξ. ὁ Ὀδυσ-
 σεύς ἐξήγαγεν ἐκ τῆς Σκύρου αὐτόν.
 —δείξειας ἕκαστα] ὡς ἰδιοκτησίαν
 αὐτοῦ.

333. Παράθεσις ἐπεξηγοῦσα τὸ
 ἕκαστα. — δμῶας] τὸ ἀρσενικὸν ὡς
 γενικὸν γένος περιλαμβάνει καὶ τὰς
 δμῶάς. — ὑψερεφές] Ε 213.

334. Ἦ ἔννοια: ἂν δὲν ἀπέθανεν

ἤδη, βεβαίως ὅμως ὀλίγη ζωὴ ὑ-
 πολείπεται εἰς αὐτόν. —κατὰ] εἰς τὸ
 τεθνάμεν ἀνήκει.

335. τεθνάμεν] ἡ ὑπόθεσις τοῦ
 θανάτου μάχεται πρὸς τὰ ἐν Π 15,
 Τ 322 ἐξ. — που τυτθὸν] εἰς τὸ ζῶν-
 τα ἀνήκουσι. — τυτθὸν] ὀλίγον, βρα-
 χὺν χρόνον. — ζῶντων] παραχω-
 ρητικῆ.

336. γῆραϊ] δοτικὴ αἰτίου, διό ἐκ
 παραλλήλου πρὸς αὐτὸ ἐξηνήχθη ἡ
 αἰτιολογικὴ μετοχὴ ποτιδέγμενον.
 πρβλ. Ε 182 ἐξ. — στυγερῶ] ὁ Ἑλ-
 λην θερμὸς ὢν τοῦ βίου ἐραστής ἐ-
 μυσάττετο τὸ γῆρας ὅπως τὸν θά-
 νατον. ἐντεῦθεν τὰ ἐπίθετα λυγρῶ,
 χαλεπῶ, στυγερῶν γῆρας. Ε 153,
 Θ 103 κ.ἀ.π. — ἐμὴν] ὄρα 321.

337. ὅτε... πύθηται] ἀνάπτυξις
 τοῦ λυγρῆν ἀγγελίην. κατηγορ. τοῦ
 ἔμοσθ, ὃ ἐννοεῖται ἐκ τοῦ ἐμὴν.

339. τὰ] ἀναφορικόν. = τῶν ἄ.
 Ἐννοεῖ μάλιστα γυναικας καὶ παῖ-
 δας. — ἕκαστος ἔλειπον] ὄρα Κ 215.

340. Ἡ λύπη τῶν ἡγεμόνων
 πάντων ἐξήγειρε τὸν οἶκτον τοῦ
 Διός, καὶ ὅμως παραδόξως περὶ τοῦ
 Ἀχιλλέως μόνον φροντίζει, ἐν δε-
 345 σιωπηλῶς ὑποτίθεται, ὅτι οἱ ἄλ-
 λοι ἡγεμόνες ἔχουσιν ἀποχωρήσῃ

αἶψα δ' Ἀθηναῖν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

«τέκνον ἐμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεται ἀνδρὸς ἔπος.

ἢ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς ;

κεῖνος ὃ γε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραϊράων

345 ἦσται ὀδυρόμενος ἔταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι

οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὃ δ' ἄκμνος καὶ ἀπαστος.

ἀλλ' ἴθι οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν

στάξον ἐνὶ στήθεσσι, ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἴκηται.»

ὧς εἰπὼν ὄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·

350 ἢ δ' ἄρρη εἰκυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ

οὐρανοῦ ἐκκατέπαλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἢ δ' Ἀχιλλῆϊ

νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν

ἀπὸ τοῦ Ἀχιλλεύως.

341=Δ 69.

342. Ἀναφώνησις μετ' ἤθους μέμψους. — ἀποίχεται] ἔχεις ἀποχωρήσῃ, ἔχεις ἀφήσῃ. — ἔπος] ὄρα Α 393.

343. μέμβλεται] τοῦ μέλομαι (= μέλω. Ὅρα Α 523) παρακείμε. μὲ σημασίαν ἐνεστώτος. = εἶναι ἀντικείμενον τῶν φροντίδων σου.

344. κεῖνος] = ἐκεῖ. ὁμοίως ἐν Γ 391, Ε 604. ἡ δὲ ὄστος καὶ ὄδε = ἐδῶ. πρβλ. ἐν Κ 341, 477, Ε 175. Ὅρίζεται ἀκριβέστερον ὑπὸ τοῦ «προπάροιθε ν. ὀρθ.» περὶ οὗ ὄρα Σ 3. — Ἡ περὶ τῆς θέσεως τοῦ Ἀχιλλεύως μαρτυρία αὕτη μάχεται πρὸς τὰ ἄνωτέρω, καθ' ἃ δ' Ἀχιλλεύς ἦν παρὰ τῶ ἐν τῶ παραπήγματι νεκρῶ. πρβλ. 315 πρὸς 211.

346. μετὰ δεῖπνον = ἵνα δαιπνήσωσιν. Ὅρα Η 418. Συνηθέστερον εἶναι τὸ ἐπιδείπνον, 275. — ἀπαστος] ἐκ τοῦ στερητικῆ α καὶ πατέομαι.

347. ἴθι στάξον] παρ' Ὀμήρῳ συγὰ δύο προστακτικαί, ἡ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ, ἡ δύο ὑποτακτικαὶ ἐκφέρονται ἀσυνδέτως. Α

363, γ 17, ε 401 — οἱ] εἰς τὸ στάξον ἀνήκει. — ἀμβροσίην] ἀντικείμε. τοῦ στάξον κατὰ ζεύγμα, ὅπως ἐν 38. Ἡ σύνταξις αὕτη σκοπεῖ ἐνταῦθα προσωρινὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀχιλλεύως ἀποκρούοντος πᾶσαν τροφήν.

348. ἐνὶ στήθεσσι] τὸ στήθος, θυμὸς, κῆρ, ἦτορ εἶναι καθ' Ὀμηρον ἔδρα τῆς πείνης. 307, κ 217.

349-424. Ὁ Ἀχιλλεύς ἐνίσχυθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀθηναῖς ἀπλίζεται, ἀναβαίνει εἰς τὸ ἄρμα καὶ παροτρύνει τοὺς ἔπιτους. τοῦτορ ὁ Ἐάνθεο προλέγει αὐτῶ τὸν προσεχῆ θάνατον αὐτοῦ.

349=Δ 73.

358. ἄρρη] εἶδος τι ἀρπακτικοῦ πτηνοῦ, πιθανῶς ἑρακὸς. — εἰκυῖα] κατὰ τὴν ταχύτητα τῆς ὀρμητικῆς καθόδου. πρβλ. Ν 62, Ο 237, Σ 616. Ἀλλαχού καὶ μεταμορφοῦνται εἰς πτηνὰ οἱ θεοί, ὅπως Η 59, Ε 290, 372. — τανυπτέρυγι] ὄρα Μ 237.

351. ἐκκατέπαλτο] μέσος ἀδρ. β'. τοῦ ἐκκαταπάλλω. — δι' αἰθέρος] Β 458.

352. αὐτίκα] μετὰ τὸ δεῖπνον. πρβλ. Θ 54.

οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποδότοιο
 330 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίννδε νέεσθαι,
 ὡς ἂν μοι τὸν παῖδα θεῆ σὺν νηὶ μελαίνῃ
 Σκυρόθεν ἐξαγάγοις καὶ οἱ δείξειαις ἕκαστα,
 κτῆσιν ἐμὴν δμῶάς τε καὶ ὑψερεφές μέγα δῶμα.
 ἦδη γὰρ Πηλεΐά γ' οἴομαι ἦ κατὰ πάμπαν
 335 τεθνάμεν, ἦ που τυτθὸν ἔτι ζῶοντ' ἀκάχησθαι
 γῆραι τε στυγερῶ, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
 λυγρὴν ἀγγελίην, ὄτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται.»
 ὡς ἔφατο κλαίων, ἐπεὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
 μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον.
 340 μυρομένους δ' ἄρα τοὺς γε ἰδὼν ἔλεψε Κρονίων,

φίξεως τοῦ υἱοῦ εἰς τὴν Φθίαν σχέ-
 διά του, τὰ ὅποια πάντα ἐπὶ τοῦ
 Πατρόκλου ἐστήριξε καὶ ἤδη ἐμα-
 ταιώθησαν διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.
 —πρὶν] πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Πατρό-
 κλου —ἐάλλει] ὑπερ. μετ' τὴν ση-
 μασίαν παρατακτικῶν. Ὅρα Θ 196.

329. οἶον] μόνον ἐξ ἡμῶν τῶν
 δύο. Δὲν εἶχε λοιπὸν ἐννοήσῃ ὁ Ἀ-
 χιλλεύς τίνα ἀπέβλεπεν ἢ ἐν Σ 10
 ἐξ. προφητεία τῆς μητρὸς Θέτιδος.
 — Ἄργεος ἱπποδότοιο] ὄρα Β 287.
 Το πελασγικὸν Ἄργος λέγει, δηλ.
 τὴν Θεσσαλίαν. Ὅρα Α 30.

330. νέεσθαι] ἔχει σημασίαν μέλ-
 λοντος.

331. ὡς ἄν] μετ' εὐκτικῆς ἐτέθη
 εἰς δήλωσιν τοῦ δυνατοῦ ἐπακολου-
 θήματος. — τὸν παῖδα] τὸν υἱὸν ἐ-
 κεί, τὸν ἐν Σκύρῳ.

332. ἐξαγάγοις] ἵνα ὀδηγήσῃς
 εἰς Φθίαν. Κατὰ λ 508 ἐξ. ὁ Ὀδυσ-
 σεύς ἐξήγαγεν ἐκ τῆς Σκύρου αὐτόν.
 —δείξειαις ἕκαστα] ὡς ἰδιοκτησίαν
 αὐτοῦ.

333. Παράθεσις ἐπεξηγοῦσα τὸ
 ἕκαστα. — δμῶας] τὸ ἀρσενικὸν ὡς
 γενικὸν γένος περιλαμβάνει καὶ τὰς
 δμῶάς. — ὑψερεφές] Ε 213.

334. Ἦ ἐννοικ: ἂν δὲν ἀπέθανεν

ἤδη, βεβαίως ὅμως ὀλίγη ζωὴ ὑ-
 πολείπεται εἰς αὐτόν. —κατὰ] εἰς τὸ
 τεθνάμεν ἀνήκει.

335. τεθνάμεν] ἡ ὑπόθεσις τοῦ
 θανάτου μάχεται πρὸς τὰ ἐν Π 15,
 Τ 322 ἐξ. — που τυτθὸν] εἰς τὸ ζῶον-
 τα ἀνήκουσι. — τυτθὸν] ὀλίγον, βρα-
 χύν χρόνον. — ζῶοντα] παραχω-
 ρητικῆ.

336. γῆραι] δοτικῆ αἰτίου, διὸ ἐκ
 παραλλήλου πρὸς αὐτὸ ἐξηνήχθη ἡ
 αἰτιολογικὴ μετοχὴ ποτιδέγμενον.
 πρὸ βλ. Ε 182 ἐξ. — στυγερῶ] ὁ Ἑλ-
 λην θερμὸς ὢν τοῦ βίου ἐραστῆς ἐ-
 μυσάττετο τὸ γῆρας ὅπως τὸν θά-
 νατον. ἐντεῦθεν τὰ ἐπίθετα λυγρὸν,
 χαλεπὸν, στυγερόν γῆρας. Ε 153,
 Θ 103 κ.ά. π. — ἐμὴν] ὄρα 321.

337. ὄτε... πύθηται] ἀνάπτυξις
 τοῦ λυγρὴν ἀγγελίην. κατηγορ. τοῦ
 ἔμοσθ, ὃ ἐννοεῖται ἐκ τοῦ ἐμὴν.

339. τὰ] ἀναφορικόν. — τῶν ἄ.
 Ἐννοεῖ μάλιστα γυναικας καὶ παι-
 δας. — ἕκαστος ἔλειπον] ὄρα Κ 215.

340. Ἡ λύπη τῶν ἡγεμόνων
 πάντων ἐξήγειρε τὸν οἶκτον τοῦ
 Διός, καὶ ὅμως παραδόξως περὶ τοῦ
 Ἀχιλλέως μόνον φροντίζει, ἐν δὲ
 345 σιωπηλῶς ὑποτίθεται, ὅτι οἱ ἄλ-
 λοι ἡγεμόνες ἔχουσιν ἀποχωρήσῃ

αἴψα δ' Ἀθηναίων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

«τέκνον ἔμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεται ἀνδρὸς ἔπος.

ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς ;

κεῖνος ὃ γε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων

345 ἦσται ὀδυρόμενος ἔταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι

οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὃ δ' ἄκμνος καὶ ἄπαστος.

ἀλλ' ἴθι οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν

στάξον ἐνὶ στήθεσσι, ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἴκηται.»

ὣς εἰπὼν ὄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·

350 ἦ δ' ἄρπῃ εἰκυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ

οὐρανοῦ ἐκκατέπαλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἦ δ' Ἀχιλλῆϊ

νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν

ἀπὸ τοῦ Ἀχιλλεύως.

341=Δ 69.

342. Ἀναφώνησις μετ' ἤθους μέμψεως. — ἀποίχεται] ἔχεις ἀποχωρήσῃ, ἔχεις ἀφήσῃ. — ἔπος] ὄρα Α 393.

343. μέμβλεται] τοῦ μέλομαι (= μέλω. Ὅρα Α 523) παρακείμε. με σημασίαν ἐνεστώτος. = εἶναι ἀντικείμενον τῶν φροντίδων σου.

344. καίτιος] = ἐκεῖ. ὁμοίως ἐν Γ 391, Ε 604. ἡ δὲ οὗτος καὶ ὄδε = ἔδω. πρβλ. ἐν Κ 341, 477, Ε 175. Ὅρίζεται ἀκριβέστερον ὑπὸ τοῦ «προπάροιθε γ. ὀρθ.» περὶ οὗ ὄρα Σ 3. — Ἡ περὶ τῆς θέσεως τοῦ Ἀχιλλεύως μαρτυρία αὕτη μάχεται πρὸς τὰ ἀνωτέρω, καθ' ἃ δ' Ἀχιλλεύς ἦν παρὰ τῷ ἐν τῷ παραπήγματι νεκρῷ. πρβλ. 315 πρὸς 211.

346. μετὰ δεῖπνον = ἵνα δειπνήσωσιν. Ὅρα Η 418. Συνηθέστερον εἶναι τὸ ἐπιδειπνον, 275. — ἄπαστος] ἐκ τοῦ στερητικῆ α καὶ πατέομαι.

347. ἴθι στάξον] παρ' Ὀμήρω συχνὰ δύο προστακτικαί, ἡ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ, ἡ δύο ὑποτακτικαὶ ἐκφέρονται ἀσυνδέτως. Α

363, γ 17, ε 401 — αἶ] εἰς τὸ στάξον ἀνήκει. — ἀμβροσίην] ἀντικείμε. τοῦ στάξον κατὰ ζεύγμα, ὅπως ἐν 38. Ἡ σύνταξις αὕτη σκοπεῖ ἐνταῦθα προσωρινὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀχιλλεύως ἀποκρούοντος πᾶσαν τροφήν.

348. ἐνὶ στήθεσσι] τὸ στήθος, θυμός, κῆρ, ἦτορ εἶναι καθ' Ὀμηρον ἔδρα τῆς πείνης. 307, κ 217.

349-424. Ὁ Ἀχιλλεύς ἐνίσχυθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀθηναίας ὀπλίζεται, ἀναβαίνει εἰς τὸ ἄρμα καὶ παρατρύνει τοὺς ἄλλους. τούτων ὁ Ἐάνθος προλέγει αὐτῷ τὸν προσεχῆ θάνατον αὐτοῦ.

349=Δ 73.

358. ἄρπῃ] εἶδος τι ἀρπακτικοῦ πτηνοῦ, πιθανῶς ἰερακός. — εἰκυῖα] κατὰ τὴν ταχύτητα τῆς ὀρμητικῆς καθόδου. πρβλ. Ν 62, Ο 237, Σ 616. Ἄλλαχού καὶ μεταμορφοῦνται εἰς πτηνὰ οἱ θεοί, ὅπως Η 59, Ξ 290, 372. — τανυπτέρυγι] ὄρα Μ 237.

351. ἐκκατέπαλτο] μέτος ἀόρ. 6'. τοῦ ἐκκαταπάλλω. — δι' αἰθέρος] Β 458.

352. αὐτίκα] μετὰ τὸ δεῖπνον. πρβλ. Θ 54.

- στάξ', ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἀτερπῆς γούναθ' ἴκηται,
 355 αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
 ᾤχετο. τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἔχοντο θαῶων.
 ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νηφάδες Διὸς ἐκποτέονται
 ψυχραί, ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέας,
 ὡς τότε ταρφειαὶ κόρυθες λαμπρὸν γανόωσαι
 360 νηῶν ἐκφορέοντο καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
 θώρηκές τε κραταιγύαλοι καὶ μείλινα δούρα.
 αἶγλη δ' οὐρανὸν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν
 χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὄρνυτο ποσσὶν
 ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
 365 [τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε· τὼ δέ οἱ ὄσσε
 λαμπέσθην ὡς εἴ τε πυρὸς σέλας, ἐν δὲ οἱ ἦτορ
 δύν' ἄχος ἄτλητον· ὃ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων
 δύσσετο δῶρα θεοῦ, τὰ οἱ Ἥφαιστος κάμε τεύχων.]
 κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε

354. ἀτερπῆς] κατὰ λιτότητα εἴρηται ἀντί· βασιανιστικός, ἐξαντλητικός. — γούνατα] εἰς αὐτὰ γίνεται αἰσθητὴ πᾶσα ἐξάντλησις, οἷα ἡ ἐκ τῆς πείνης. — ἴκηται] ὑποτακτ. μετ' ἀρίστον. Ὅρα Ν 649.

355. δῶ] ὄρα Α 426.

356. τοὶ δὲ] οἱ ἐν 351 ἀναφερόμενοι· Ἀχαιοί. — νεῶν] τοῦ ναυτικοῦ στρατοπέδου, ὅπως 360. — ἔχοντο] εἰς τὴν πεδιάδα.

357. ταρφειαὶ] ὄρα Α 69. — νηφάδες] ὄρα Γ 222, Κ 7. — Διὸς] ὄρα Β 146. Ἐνταῦθα κεῖται ἀντί τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ. πρβλ. Ν 837. Ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐκποτέονται διὰ τὴν ἐκ πρόθεσιν. — ἐκποτέονται] θαμιστικὸν τοῦ ἐκπέτομαι.

358=Ο 171.

359. γανόωσαι] ὄρα Ν 265.

360. ἐκφορέοντο] περὶ τὰ σώματα τῶν πολεμιστῶν.

361. κραταιγύαλοι] ἰσχυρὰ γύαλα ἔχοντες. Ὅρα Ε 99.

362. γέλασσε] ἔλαμψεν, ἤκτι-

νοβόλησε.

363. ὄπρ δὲ] ἐπίρρ.: ὑποκάτω. Ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἐν τοῖς ἡγουμένοις πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ πλάγια διεύθυνσιν. Ὅρίζεται ἀκριβέστερον ὑπὸ τοῦ ποσσίν.

364. Ἡ διήγησις ἐνταῦθα εἶναι τεταραγμένη· διότι τὸ ἐν μέσοισι κορύσσετο δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀνωτέρω προέλασιν τοῦ στρατοῦ.

365-368. Ἀποροίπτονται διὰ τὰς ἐν αὐτοῖς γελοίας ὑπερβολάς.

365. τοῦ] ἀνήκει εἰς τὸ ὀδόντων, ὃ εἶναι ἀφαιρετικὴ γενικὴ εἰς τὸ πέλε ἀνήκουσα. — καὶ] εἰς ὅλην τὴν πρότασιν ἀνήκει. οὐδεμίαν ὅμως ἀναφορὰν ἔχει πρὸς τὰ ἡγούμενα, ὅπως ἐν Σ 50.

366. ἐν] ἐπίρρ. — δὲ=γάρ. — ἦτορ] ἀντικ. τοῦ ὄσσε.

367. ἄτλητον] ὄρα Ι 3.

368. δῶρα θεοῦ] τὰ ὑπὸ θεοῦ δωρημένα ὄπλα. — κάμε τεύχων] ὄρα Β 101.

369-373=Γ 330-332, 334, 335.

- 370 καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
 δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὄμοιοι βύλετο ξίφος ἀργυρόπλον
 χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
 εἴλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἡύτε μῆνης.
- 375 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτησι φανήη
 καιομένοιο πυρός· τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφι
 σταθμῶ ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἀελλαι
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
 ὡς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκος σέλας αἰθέρ' ἴκανε
- 380 καλοῦ δαιδαλέου. περὶ δὲ τρυφάλειαν αἰείρας
 κρατὶ θέτο βριαρῆν ἢ δ' ἀστὴρ ὡς ἀλέλαμπεν
 ἵππουρις τρυφάλεια, περισσεύοντο δ' ἔθειραι
 χρύσειαι, ἃς Ἡφαίστος ἱεὶ λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
 πειρήθη δ' ἔο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεύς,
- 385 εἰ οἱ ἐφαρμόσσειε καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα·
 τῷ δ' εὔτε πτερὰ γίγνεται, ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.

374. τοῦ, μῆνης] ἀφαιρετικάι γε-
 νικαί.

375. ἐκ πόντου] εἶναι τὸ ἀποπτι-
 κὸν σημεῖον τῶν θαλασσῶν, δηλ. τῶν
 ναυτῶν. — ἀπὸ τῆς βαθείας θαλάσ-
 σης ὀρώμενον. — φανήη] Γρ. 16, 6'.

376. καιομένοιο καίεται] Θ 215.

377. οἰοπόλῳ] ὄρα Ν 473.

378. φίλων ἀπάνευθε] ἦσαν λοι-
 πὸν ἤδη ἐγγὺς τῆς πατρίδος ἐπα-
 νεργόμενοι.

380. περὶ] εἰς τὸ θέτο ἀνήκει.
 Ἀρμυδία εἶναι ἡ λέξις, διότι ἡ τρυ-
 φάλεια περιβάλλει τὴν κεφαλὴν· ὅ-
 θεν δὲ καὶ ἡ λέξις περικεφαλαία.
 Ἀλλαχοῦ κεῖται τὸ ῥῆμα ἀμφιτί-
 θεσθαι καὶ ἐπιτίθεσθαι, Κ 257, 261.
 Γ 336, Ε 743.

382. τρυφάλεια] ὄρα Γ 372, 362.
 — περισσεύοντο] περίξ ἐκυματίζοντο.
 — ἔθειραι] ὄρα Π 795.

383. χρύσειαι] ἐκ χρυσῶν νημά-
 των. — εἶ] ὄρα Σ 612.

384. ἔο αὐτοῦ] δηλ. τοῦ σώμα-
 τος αὐτοῦ. Μόνον ἐνταῦθα παρελεί-
 φθη τὸ F τοῦ ἔο· διότι τινες διορθοῦσι·
 δὲ εὐ αὐτοῦ.

385. εἰ ἐφαρμόσσειε] ἰδίως τὸν
 θώρακα ἔχει ὑπ' ὄψει, ὃν κατὰ τὰς
 ἀνάγκας εὐρύτερον ἢ στενότερον ἔ-
 καμνον ἐμπορπῶντες. πρβλ. Γ 333,
 Ρ 210. Ὑποκειμ.: Ἀχιλλεύς, Ἀν-
 τικ.: τεύχεα. Ἡ ἔννοια: ἂν εἶχε
 βάλῃ ἀρμυδίως πρὸς τὸ σῶμα τὰ ὀ-
 πλα. Οὐδεὶς ἐν τούτοις διασταγμὸς
 περὶ τῆς τέχνης τοῦ Ἡφαίστου πε-
 ριέχεται. — ἐντρέχοι] ταχέως καὶ εὐ-
 κόλως κινεῖσθαι ἐν αὐτοῖς.

386. εὔτε] ὄρα Γ 10. — πτερὰ γί-
 γνεται] ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῶν: ἔ-
 ειρε δὲ κ.τ.ε. Τὰ θεῖα ὄπλα πλὴν
 τοῦ κάλλους εἶχον καὶ τὴν θαυμα-
 στήν ἰδιότητα τὸ μὲν νὰ ἴηαι ὡς
 πτερόν ἐλαφρὰ καὶ νὰ σηκῶνται
 τὸν φοροῦντα, τὸ δὲ νὰ ἴηαι ἀδι-
 τρητα, Υ 264 εἶ.

- ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώιον ἐσπάσας ἔγχος,
 βριθὺ μέγα στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
 πάλλειν, ἀλλὰ μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
 390 Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλω πόρε Χείρων
 Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἠρώεσσιν.
 ἵππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἀλκιμος ἀμφιέποντες
 ζεύγνυον· ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν, ἐν δὲ χαλινοὺς
 γαμφηλῆς ἔβαλον, κατὰ δ' ἠνία τεῖναν ὀπίσω
 395 κολλητὸν ποτὶ δίφρον. ὃ δὲ μάλιστα φαιεῖν
 χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν ἐφ' ἵπποιον ἀνόρουσεν
 Αὐτομέδων· ὅπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεύς,
 τεύχεσι παμφαίνων ὡς τ' ἠλέκτωρ Ὑπερίων.
 σμερδολέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἐοῖο·
 400 «Ἐάνθε τε καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης,
 ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἠνιοχῆα
 ἄψ Δαναῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ χ' ἔδωμεν πολέμοιο,

387. σύριγγος=δορατοθήκης. Ἐ-
 δῶ μόνον ἀπαντᾷ.

388-391=Π 141-144.

392. Ἀλκιμος] οὕτω λέγεται καὶ
 ἐν Ω 474, 574, ἀλλαχοῦ δὲ Ἀλκι-
 μέδων Π 197, Ρ 467, κλπ. — ἀμ-
 φιέποντες] ὄρα Β 525.

393. ἀμφὶ] εἰς τὸ ἔσαν (ἐννυμι)
 ἀνήκει. — λέπαδνα] ὄρα Ε 730. —
 ἐν] εἰς τὸ ἔβαλον ἀνήκει. — χαλι-
 νοὺς] ἐδῶ μόνον ἀπαντᾷ.

394. κατὰ... ὀπίσω] ἔσυραν ἰσχυ-
 ρῶς τὰς ἠνίας ὀπίσω εἰς τὸ ἐδῶλιον
 τοῦ δίφρου καὶ ἔδεσαν αὐτὰς προσω-
 ρινῶς εἰς τὴν ἀντιγρα. ὄρα Ε 262.

395. κολλητὸν] ὄρα Δ 366. —
 φαιεῖν] ὄρα Κ 500.

396. χειρὶ] εἰς τὸ λαβὼν ἀνή-
 κει — ἀραρυῖαν] τὴν εἰς τὴν χειρὰ
 προσαρμοσμένην. ὄρα Γ 338. —
 ἐφ' ἵπποιον] γενικὴ δοῦκοῦ πρβλ.
 Σ 534, Ε 255, 328, Κ 513, 529. Ἡ
 λήγουσα λαμβάνεται ὡς μακρά.

397. ὅπιθεν] ὅπισθεν τοῦ ἠνιο-

χου καὶ μετ' αὐτὸν ἀνέβη, ἀλλὰ δὲν
 ἐστάθη ὅπισθεν· διότι ὁ μαχητὴς
 (παραϊβάτης) ἴστατο παρὰ τὸν ἠνιο-
 χον. — κορυσσάμενος] ἀόρ. τοῦ κο-
 ρύσσομαι. — βῆ] ἐννοεῖται παρ' αὐ-
 τῷ ἢ πρόθεσις τοῦ ἀνόρουσεν.

398. ἠλέκτωρ] ὄρα Ζ 513. —
 Ὑπερίων] ὄρα Θ 480.

399. ἵπποιον πατρὸς] ὄρα Π 143.
 πρβλ. Π 380, 867.

400. ὄρα Π 149, 150. — τηλε-
 κλυτὰ] ἐκ τοῦ κλυτός. = ἀκουστός.

401. ἄλλως] ἢ Πάτροκλον. τ. ἔ.
 καλλίτερα. Ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῆς
 ἐν 403 ἀρνητικῆς ἀντιθέσεως. —
 σαωσέμεν] ἀπαρ. μικτοῦ ἀορίστου.
 Γρ. 14, γ'. — ἠνιοχῆα] Γρ. 5, β'.
 Οὕτω λέγεται ὁ παραϊβάτης, διότι
 κατὰ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ διεσθύνε-
 ται τὸ ἔρμ. ὄρα Θ 89. πρβλ. Ρ
 487, Τ 424.

402. ἔδωμεν] ἐξ ὑποτιθεμένου ἐ-
 νεστώτος ἡμῖ, οὐ ἢ ῥίξα ἄ (λατι-
 νιστὶ sa ἐν τῷ satis), ἐσχηματίσθη

μηδ' ὡς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνηῶτα.»

τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγῶφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
405 Ἐάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρῆατι· πᾶσα δὲ χαίτη
ζεύγλης ἐξεριπούσα παρὰ ζυγὸν οὔδας ἵκανεν·
αὐδῆνεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·

καὶ λίνν σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ δάεθριον· οὐδέ τοι ἡμεῖς
410 αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιή.

οὐδὲ γὰρ ἡμετέρη βραδυτῆτι τε νοχελίη τε
Τρῶες ἀπ' ὤμιον Πατρόκλου τεύχε' ἔλοντο·
ἀλλὰ θεῶν ὄριστος, ὃν ἠύκομος τέκε Λητώ,
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἔκτορι κῦδος ἔδωκε.

415 νῶι δὲ καὶ κεν ἄμα πνοιῆ Ζεφύροιο θέοιμεν,
ἦν περ ἑλαφροτάτην φᾶσ' ἔμμεναι· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
μόρσιμόν ἐστι θεῶ τε καὶ ἀνέρι ἴφι δαμῆναι.»

Ὡς ἄρα φωνήσαντος Ἐρινύες ἔσχεθον αὐδῆν.

ὑποτ. ἀορίστου ἦομεν καὶ κατ' ἐναλλαγήν χρόνου ἔδωμεν. = κορέν-
νυμι.

403. μηδὲ] ἐννοεῖται: λίπητε. —
αὐτόθι] ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

404. ὑπὸ ζυγῶφι = ὑπὸ ζυγοῦ,
κάτω ἀπὸ τὸν ζυγόν. Ἀνήκει εἰς
τὸ προσέφη. — πόδας αἰόλος] μόνον
ἐνταῦθα ἀπαντᾷ. = ταχύς, εὐκίνη-
τος τοὺς πόδας.

406. Ὅρα P 440.

407. αὐδήεις (αὐδή) = ὁ πεπροι-
κισμένος μετ' ἀνθρωπίνην φωνήν. Αὐ-
δήεις ἦν καὶ ὁ κριὸς τοῦ Φρέζου.
— Ὁ στίχος αἰτιολογεῖ τὸ προσέφη
404. — Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐγνωρίζεν ἤδη
ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ὅτι θ' ἀπο-
θάνη μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἐκτορος.
Τί πλέον λοιπὸν ἐσκόπει ἢ ἐνταῦθα
προφητεία; ὄχι βέβαια νὰ καταστή-
σῃ εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα γνωστὰ τὰ ἐν
417· διότι ταῦτα σφέστερον καὶ
ἀρμυδιώτερον προλέγονται ὑπὸ τοῦ
θνήσκοντος Ἐκτορος X 359. Ἀλ-
λ' ἐσκόπει ὁ ποιητὴς περισσοτέραν

αἴγλην νὰ ἐπιχύσῃ εἰς τὸν χαρα-
κτῆρα τοῦ Ἀχιλλεῶς καριστῶν αὐ-
τὸν πάλιν ἀμέσως πρὸ τῆς ἐξόδου
ὅλως ἀδιάσειστον ἐν τῇ ἀποφάσει
τῆς ἐκδικήσεως τοῦ φίλου.

408. καὶ λίνν] ὄρα A 553. —
νδρ] ἐπιτείνεται ὑπὸ τοῦ γε κατ' ἀν-
τίθεσιν πρὸς τὴν ἐπομένην ἀντίθεσιν.

410. αἴτιοι] τοῦ θανάτου σου. —
θεός] καὶ ἐν 417 ὑποδηλοῦται, κατὰ
δὲ X 359 εἶναι ὁ Ἀπόλλων. —
μοῖρα κραταιή] ὄρα E 83.

411. οὐδὲ] ἐπίσης δέν. — βραδυ-
τῆτι νοχελίη] δοτικαὶ αἰτίου.

415. νῶι δὲ] ἀντίθεσις πρὸς τὰ
ἐν 411. — ἄμα] δηλ. ἐναμίλλως —
Ὁ Ζέφυρος ἦν πατὴρ τῶν δύο ἵπ-
πων τοῦ Ἀχιλλεῶς. II 149.

416. σοὶ αὐτῷ] εἰς σὲ τὸν ἴδιον,
χωρὶς ἡμεῖς νὰ δυνάμεθα ν' ἀντι-
πράξωμεν.

417. θεῶ τε καὶ ἀνέρι] Ἀπόλ-
λωνι καὶ Πάριδι. X 359.

418. Αἱ Ἐρινύες ἐνταῦθα παρῖ-
στανται ὡς φύλακες τῆς τάξεως τοῦ

τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 420 «Ἐάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε χρεῖ.
 εἴ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτός, ὃ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
 νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
 οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.»
 ἦ ρα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

κόσμου, ὅχι τόσον διότι παρὰ φύσιν
 ὁ ἵππος ἀνθρωπίνως ἐφθέγγετο, ἀλλὰ
 διότι ἦν κίνδυνος ν' ἀποκαλυφθῶσι
 τῷ Ἀχιλλεῖ πλείω τοῦ δέοντος.

419. ὀχθήσας] ὄρα Δ 30.

420. χρεῖ] δηλ. μαντεύεσθαι.

421. καὶ αὐτός] ἀπὸ τῆς Θετιδος.

Σ 96.—δ=δ,τι.—μόρος] ἐννοεῖται:
 ἐστί.=μοῖρα.

422. καὶ μητέρος] ταῦτα λέγων
 λησμονεῖ, ὅτι ἡ Θετίς διαρκοῦντος
 τοῦ πολέμου δὲν ἔμενεν ἐν τῷ οἴκῳ
 τοῦ Πηλέως ἀλλὰ πλησίον τοῦ πα-
 τρὸς αὐτῆς Νηρέως.

423. ὄρα Ν 315.

424. ἔχε] διηύθυνε· διότι αὐτὸς
 ὤριζεν εἰς τὸν ἡνίοχον Αὐτομέδοντα
 τῆν προσήκουσαν διεύθυνσιν.

ΙΛΙΑΔΟΣ Τ.

Μήνιδος ἀπόρρησις.

Ἡ κροκόπεπλος μὲν Ἠὼς ἀπὸ τῶν ῥευμάτων τοῦ Ὠκεανοῦ ἐσηκώνετο, ἵνα φέρῃ φῶς εἰς τοὺς ἀθανάτους καὶ εἰς τοὺς θνητούς· ἐκείνη δὲ (ἢ Θέτις) ἔφθανεν εἰς τὸ ναυτικὸν στρατόπεδον φέρουσα παρὰ τοῦ θεοῦ τὰ δῶρα. εὔρε δὲ τὸν ἀγαπητὸν αὐτῆς υἱὸν μεγαλοφώνως κλαίοντα κείμενον περὶ τὸν Πάτροκλον· πολλοὶ δὲ περὶ αὐτὸν σύντροφοι ἔκλαιον. ἐκείνη δὲ ἡ εὐγενεστάτη τῶν θεαινῶν προσήρχετο μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἀμέσως τοῦ ἔσφιγξε τὴν χεῖρα καὶ ἔλεγε λόγους καὶ ἐξέφραζεν αὐτούς·

«Τέκνον μου, τοῦτον μὲν, ἂν καὶ λυπούμεθα, ἄς ἀφήσωμεν νὰ κῆται, ἀφοῦ ἄπαξ κατ' ἀπόφασιν τῶν θεῶν κατεβλήθη. σὺ δὲ δέξαι τὰ παρὰ τοῦ Ἡφαίστου λαμπρά, (10) ὠραιότατα ὄπλα, ὅποια οὐδεὶς ἕως τῶρα ἀνὴρ ἐφόρεσεν εἰς τοὺς ὤμους.»

Τοιουτοτρόπως λοιπὸν εἶπουσα ἡ θεὰ κατέθηκε τὰ ὄπλα πρὸ τοῦ Ἀχιλλέως· ταῦτα δὲ τὰ τεχνουργήματα πάντα ἐθρόντηξαν. ἀμέσως δὲ τοὺς Μυρμιδόνας πάντας κατέλαβε τρόμος, καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ προσβλέψῃ (αὐτὰ) κατ' εὐθεῖαν ἀλλ' εἰς φυγὴν ἐτρέπησαν. ἀλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς καθὼς εἶδεν (αὐτὰ), ἀμέσως περισσότερον εἰσέδυσεν εἰς αὐτὸν ἡ ὀργή, ἐντὸς δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ κάτω ἀπὸ τὰ βλέφαρα φοβερὰ τοῦ ἐξήστραψαν ὡσάν λάμψις πυρός· ἐτέρπετο δὲ κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας τὰ λαμπρά δῶρα τοῦ θεοῦ. ἀφοῦ δ' ἐχώρτασεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ νὰ βλέπῃ τὰ τεχνουργήματα, ἀμέσως ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ· (20).

«Μῆτέρ μου, τὰ μὲν ὄπλα ὁ θεὸς ἔδωκε (τοιαῦτα), ὅποια εἶναι πρέπον νὰ ᾖναι τὰ ἔργα τῶν ἀθανάτων, καὶ ὄχι νὰ κάμῃ

θητός ἀνὴρ. τώρα δ' ἐγὼ μὲν θά μεταβῶ εἰς τὴν μάχην ὠπλισμένος· ἀλλὰ φοβοῦμαι πολὺ φοβερά, μήπως κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον αἱ μυῖαι εἰσδύσασαι εἰς τὸν ἀνδρεὸν υἱὸν τοῦ Μενοιτίου κατὰ τὰς διὰ τοῦ χαλκοῦ ἀνοικτὰς πληγὰς γεννήσωσιν ἐντὸς σκώληκος. καὶ ἀσχημίσωσι τὸν νεκρὸν — διότι διὰ τοῦ φόνου ἡ ζωὴ ἔχει ἐξαφανισθῆ — κατασαπίσῃ δὲ καθ' ὅλον τὸ σῶμα.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπεκρίνετο ἔπειτα ἡ ἀργυρόπους θεὰ Θέτις· «Τέκνον, μὴ φροντίζῃς εἰς τὴν καρδίαν σου περὶ τούτων. ἀπὸ τοῦτον μὲν ἐγὼ θά προσπαθήσω ν' ἀποκρούσω τὰ ἄγρια φύλα, (30) δηλ. τὰς μυῖας, αἱ ὁποῖαι ὡς γνωστὸν κατατρώγουσι τοὺς ἐν τῇ μάχῃ φονευθέντας ἀνδρας· διότι καὶ ἂν κῆτι βέβηια μέχρι τελείου ἔτους, πάντοτε θά ἔχῃ οὔτις τὸ σῶμα ἀβλαβὲς ἢ καὶ καλλίτερον. ἀλλὰ σὺ προσκαλέσας τοὺς ἥρωας Ἄχαιοὺς εἰς συνάθροισιν, ἀπαρνηθεὶς τὴν ὀργὴν τὴν κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ ποιμένος λαῶν, ταχύτατα ὀπλίζου πρὸς πόλεμον, καὶ ἀνάλαβε τὴν ἀνδρείαν σου.»

Οὕτω λοιπὸν εἰποῦσα ἐνέβηλεν (εἰς αὐτὸν) δύναμιν πλήρη θάρρους, εἰς τὸν Πάτροκλον δ' ἀφ' ἐτέρου διὰ τῶν ῥωθίωνων ἔσταξεν ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν, ἵνα τοῦ ἦναι ἀβλαβὲς τὸ σῶμα.

Ἐκεῖνος δὲ ὁ θεὸς Ἀχιλλεὺς ἐβάδισε κατὰ μῆκος τῆς παραλίας τῆς θαλάσσης (40) φοβερὰ φωνάζων, ἐξήγειρε δὲ τοὺς ἥρωας Ἄχαιοὺς. καὶ λοιπὸν καὶ ὅσοι πρότερον βέβηια ἔμενον ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πλοίων, δηλ. ὅσοι (ἦσαν) κυβερνῆται καὶ διηύθυνον τὰ πηδάλια τῶν πλοίων, καὶ (ὅσοι) παρὰ τὰ πλοῖα ἦσαν ταμίαι, διανομεῖς τῆς τροφῆς, καὶ οὗτοι ἦλθον εἰς τὴν συνάθροισιν τότε βέβηια, ἐπειδὴ ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνεφάνη, ἐπὶ μακρὸν δὲ χρόνον ἀπὸ τῆς λυπηρᾶς μάχης ἀνεπαύετο. ἐκεῖνοι δὲ οἱ δύο θεράποντες τοῦ Ἄρεως, ὁ ἀνδρεῖος Τυδείδης καὶ ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεύς, ἐπορευθήσαν χωλαίνοντες, στήριζόμενοι εἰς τὸ δόρυ· διότι ἀκόμη εἶχον θλιβερὰς πληγὰς· ἐλθόντες δ' ἐκάθισον εἰς τὸ πρόσθιον μέρος τῆς ἀγορᾶς· (50) ἐκεῖνος δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων ἦλθεν ὕστατος, ἐπειδὴ εἶχε πληγὴν· διότι καὶ τοῦτον ἐν τῇ πεισματώδει μάχῃ ἐπλήγωσε διὰ χαλκοῦ δόρατος ὁ Κῶων ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος. ἀφοῦ δὲ πλέον συνηθροίσθησαν πάντες οἱ Ἄχαιοί, τότε

ἐγειρόμενος μεταξὺ τούτων εἶπεν ὁ ταχύπους Ἀχιλλεύς·

«Ἀτρείδη, ἀλήθεια λοιπὸν ὑπῆρξε τοῦτο δι' ἀμφοτέρους συμφορώτερον, διὰ σέ καὶ δι' ἐμέ, ὅτε ἡμεῖς (οἱ δύο) ἀκριβῶς ἀγανακτοῦντες κατὰ τὴν καρδίαν ὠργίσθημεν ἐξ ὀλεθρίας ἔριδος ἕνεκα τῆς κόρης; ταύτην εἶθε ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ νὰ ἐφόνευε διὰ βέλους ἡ Ἄρτεμις κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε ἐγώ, ἀφοῦ ἐκυρίευσα τὴν Λυρνησσόν, ἐξέλεξα δι' ἑμαυτόν. (60) ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἤθελον πιᾶσθαι ὑπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τόσοι Ἀχαιοὶ τὸ ἀπέραντον ἔδαφος, ἐπειδὴ ἐγὼ ἐκάκισσα. εἰς τὸν Ἑκτορα μὲν καὶ εἰς τοὺς Τρῶας τοῦτο ἦτο συμφορώτερον ἄλλ' οἱ Ἀχαιοὶ νομίζω ὅτι ἐπὶ μακρὸν χρόνον θὰ ἐνθυμῶνται τὴν ἰδικὴν σου καὶ ἰδικὴν μου φιλονικίαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἄς ἀφήσωμεν νὰ ἦναι παρελθόντα, ἂν καὶ λυπούμεθα, ἀφοῦ ἐξ ἀνάγκης καταστείλωμεν τὴν ἐν τοῖς στήθεσι καρδίαν ἡμῶν· τώρα δ' ἐγὼ βέβηχια παύω τὴν ὀργήν, διότι καθόλου δὲν μοῦ χρειάζεται ἀκάμπτως πάντοτε νὰ ἦμαι κακισμένος· ἀλλ' ἔλα τὸ ταχύτερον παρότρυνε πρὸς πόλεμον τοὺς καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν κόμην ἔχοντας Ἀχαιοὺς, ἵνα καὶ ἄπαξ πάλιν δοκιμάσω τοὺς Τρῶας ἐλθὼν ἀπέναντι (αὐτῶν) (70), ἂν ἴσως θέλωσι νὰ κοιμῶνται πλησίον τοῦ ναυτικοῦ στρατοπέδου· ἀλλὰ νομίζω, ὅτι εὐχαρίστως τις ἐξ αὐτῶν θὰ κάμψῃ τὰ γόνατά (του), ὅστις φύγῃ ἐκ τοῦ καταστρεπτικοῦ πολέμου ἕνεκα τοῦ ἡμετέρου δόρατος.»

Τοιοιουτρόπως εἶπεν, ἐκεῖνοι δὲ οἱ καλλικνήμιδες Ἀχαιοὶ ἐχάρησαν, διότι ὁ μεγαλόψυχος Πηλεΐδης παρήτησε τὸν θυμὸν· μεταξὺ δὲ τούτων καὶ ὁ ἀναξ τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων εἶπεν [αὐτοῦ ἐκ τῆς ἑδρας, καὶ χωρὶς νὰ σηκωθῇ ἐν μέσῳ αὐτῶν.]

«ὦ φίλοι, ἦρωες Δαναοί, θεράποντες τοῦ Ἄρεως, καλὸν βέβηχια εἶναι ν' ἀκούῃ τις τὸν ἰστάμενον, καὶ δὲν εἶναι πρέπον νὰ διακόπτῃ· διότι (τοῦτο) εἶναι ὀχληρὸν (εἰς τὸν ῥήτορα) καὶ ἂν ἦναι λίαν ἐπιστήμων. (80) διότι ἐν πολλῷ θορύβῳ ἀνδρῶν πῶς εἰμπορεῖ τις ν' ἀκούσῃ ἢ νὰ εἴπῃ; διότι ἐξασθενίζεται καὶ ἂν ἦναι βροντόφωνος ῥήτωρ. πρὸς τὸν Πηλεΐδην μὲν ἐγὼ θὰ ἐξηγηθῶ· (σεῖς) δὲ οἱ ἄλλοι Ἄργεῖοι προσέξατε καὶ ἕκαστος ἐννοήσατε καλῶς τὸν λόγον. πολλάκις ἤδη μοῦ εἶπον τοῦτον τὸν λόγον οἱ

Ἄχαιοί, καὶ μάλιστα μὲ ἐπέπληττον· ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶμαι αἴτιος, ἀλλ' ὁ Ζεὺς καὶ ἡ μοῖρα καὶ ἡ ἀνά τὰ σκότη φοιτῶσα Ἐρινύς, οἱ ὅποιοι ἐν τῇ ἀγορᾷ μου ἐνέβαλον εἰς τὰς φρένας ἀγρίαν κακοκεφαλὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε ἐγὼ αὐτὸς ἀφῆρσα τὸ βραβεῖον τοῦ Ἀχιλλέως. ἀλλὰ τί ἠδυνάμην νὰ κάμω; ὁ θεὸς ἄγει εἰς πέρας ὅλα. (90) ἡ Ἄττη εἶναι σεπτὴ τοῦ Διὸς θυγάτηρ, ἡ ὅποια πάντας ἀποπλανᾷ, ἡ κατηραμένη. αὕτη βέβαια ἔχει πόδας ἀπαλούς· διότι δὲν προσεγγίζει εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' αὕτη βέβαια βαδίζει κατὰ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀνδρῶν διαταράττουσα τοὺς ἀνθρώπους· τὸν ἕνα δὲ τοῦλάχιστον ἐν πάσῃ περιπτώσει περιπλέκει. διότι κάποτε ἤδη βέβαια καὶ τὸν Δία ἀπεπλάνησε, τὸν ὅποτον ἀκριβῶς λέγουσιν, ὅτι εἶναι ἄριστος τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν· ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἡ Ἥρα. ἂν καὶ εἶναι θήλεια, διὰ δολιοτήτων ἠπάτησε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε ἔμελλεν ἡ Ἀλκμήνη νὰ γεννήσῃ τὸν ἰσχυρὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ καλλιπύργῳ Θήβῃ· ἐκεῖνος μὲν καυχώμενος εἶπε μεταξὺ ὄλων τῶν θεῶν (100) «ἀκούσατέ με πάντες οἱ θεοὶ καὶ πᾶσαι αἱ θεαί, ἴνα εἴπω, ὅσα ἡ καρδίᾳ ἐντὸς τοῦ στήθους μὲ προτρέπει (νὰ εἴπω). σήμερον ἡ πόνηος προξενούσα Εἰλείθυια θὰ δείξῃ εἰς τὸ φῶς (εἰς τὸν κόσμον) ἄνδρα, ὁ ὅποιος θὰ βασιλεύσῃ ὄλων τῶν περιοίκων, ἐκ τῆς γενεᾶς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ αἶμα εἶναι ἐξ ἐμοῦ.» πρὸς αὐτὸν δὲ δολίως σκεπτομένη ἔλεγεν ἡ σεβαστὴ Ἥρα· «θὰ ψευσθῆς καὶ δὲν θὰ βάλῃς πάλιν εἰς τὸν λόγον ἐκτέλεσιν. ἂν δὲ θέλῃς ἔλα τώρα ὀρκίσθητί μου Ὀλύμπιε ἰσχυρὸν ὄρκον, ὅτι βέβαια θὰ βασιλεύσῃ ὄλων τῶν περιοίκων οὗτος, ὅστις κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πέσῃ μεταξὺ τῶν ποδῶν γυναικὸς (110) ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ αἶμα εἶναι ἐκ τῆς ἰδικῆς σου γενεᾶς.» τοιοῦτοτρόπως εἶπεν· ὁ δὲ Ζεὺς καθόλου δὲν ἐνόησε τὸν δόλον, ἀλλ' ὤμοσεν ὄρκον μέγαν, τότε δὲ περιέπεσεν εἰς μεγάλην πλάνην. ἡ δ' Ἥρα ὀρμήσασα ἀφῆκε τὴν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου, ταχέως δ' ἔφθασεν εἰς τὸ Ἀχαϊκὸν Ἄργος, ὅπου ἀκριβῶς εἰζευρεν (ὅτι ἦτο) ἡ γενναία σύζυγος τοῦ Σθενέλου τοῦ υἱοῦ τοῦ Περσείως. αὕτη δ' εἶχεν ἐν γαστρὶ ἀγαπητὸν υἱόν, ὁ ἔβδομος δὲ μὴν εἶχεν ἀρχίσῃ· ἐξήγαγε δ' (αὐτὸν) ἐμπρὸς εἰς τὸ φῶς, ἂν καὶ ἦτο ἄω-

ρος, ἔπαυσε δὲ τὸν τοκετὸν τῆς Ἀλκμήνης σταματήσασα τοὺς πόνους. αὐτὴ δ' ἔλεγε πρὸς τὸν Κρονίδην Δία. ἵνα ἀναγγεῖλη· (120) «Ζεῦ πάτερ, λαμπροκέραυνε, θὰ σοὶ ἀνακοινώσω λόγον τινά. ἔχει ἤδη γεννηθῆ εὐγενὴς ἀνὴρ, ὁ ὁποῖος θὰ βασιλεύσῃ τῶν Ἀργείων, ὁ Εὐρυσθεύς, ὁ υἱὸς τοῦ Περσείδου Σθενέλου, ἰδική σου γενεά· δὲν θὰ τοῦ ἦναι ἀπρεπὲς νὰ βασιλεύῃ τῶν Ἀργείων.» ἐκεῖνον δὲ κατὰ τὴν ἐνβάθει κειμένην καρδίαν ὄξεϊα λύπη προσέβαλεν. ἀμέσως δ' ἔπιασε τὴν Ἄτην ἀπὸ τὴν λιπαροπλόκαμον κεφαλῆν θυμωμένος εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν ἰσχυρὸν ὄρκον, ὅτι δὲν θὰ ἔλθῃ ὀπίσω εἰς τὸν Ὀλυμπον καὶ τὸν ἀστερόεντα οὐρανὸν ἢ Ἄτη, ἢ ὁποῖα ἀποπλανᾷ πάντας. τοιοιουτρόπως εἰπὼν ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ (130) ἀφοῦ διὰ τῆς χειρὸς περιέστρεψε· ταχέως δ' ἔφθασεν εἰς τοὺς ἀγρούς τῶν ἀνθρώπων. (διὰ) ταύτην πάντοτε ἐστέναζεν, ὅτε ἔβλεπε τὸν ἀγαπητόν του υἱὸν ἔχοντα αἰσχρὸν ἔργον διὰ τοὺς ἄθλους τοῦ Εὐρυσθέως. τοιοιουτρόπως καὶ ἐγώ, ὅτε ἤδη πάλιν ὁ μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ κατέστρεψε τοὺς Ἀργείους πλησίον τῶν ἐσχάτων πλοίων, δὲν ἠδυνάμην νὰ λησμονήσω τὴν κακοκεφαλὴν ὑπὸ τῆς ὁποίας ἄπαξ ἐπλανήθην. ἀλλ' ἀφοῦ ἐπλανήθην καὶ τὴν σκέψιν μου ἀφῆρσεν ὁ Ζεὺς, πάλιν θέλω νὰ (τὸ) διορθώσω καὶ νὰ δώσω ἄπειρα ἐξελαστήρια δῶρα· ἀλλ' ἐγέρθητι πρὸς πόλεμον καὶ παρακίνει τοὺς ἄλλους στρατιώτας. ἐγὼ δὲ εἶμαι ἐδῶ ὥστε νὰ παρᾶσχω ὅλα τὰ δῶρα, ὅσα ἐλθὼν (140) χθὲς σοὶ ὑπεσχέθῃ ἐν τοῖς παραπήγμασιν ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεύς. ἂν δὲ θέλεις, περίμεινον, ἂν καὶ μετὰ σπουδῆς ἐπιθυμεῖς τὴν μάχην· τὰ δὲ δῶρα θεράποντες λαθόντες θὰ σοὶ φέρωσιν ἀπὸ τοῦ ἰδικοῦ μου πλοίου, ἵνα ἴδῃς, ὅτι θὰ δώσω ἄφθονα.»

Πρὸς τοῦτον δ' ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ ταχύπους Ἀχιλλεύς· «Ἀτρεΐδῃ ἐνδοξότατε βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, τὰ δῶρα μὲν, ἐὰν θέλῃς, δῶσε, ὅπως εἶναι πρέπον, ἢ ἔχε· εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σοῦ· τώρα δ' ἄς ἐνθυμηθῶμεν τὴν μάχην ταχύτατα· διότι δὲν πρέπει νὰ μακρολογῶμεν ὄντες ἐνταῦθα οὐδὲ νὰ χρονοτριβῶμεν· διότι μέγα ἔργον εἶναι ἀκόμη ἄπρακτον· (150) [ὅπως ἂν τις ἴδῃ πάλιν τὸν Ἀχιλλεὺ μετὰ τῶν πρώτων καταστρέφοντα διὰ

τοῦ χαλκοῦ δόρατος τὰς φάλαγγας τῶν Τρώων, τοιοῦτοτρόπως πᾶς τις ἐξ ὑμῶν σκεπτόμενος ἄς μάχεται πρὸς ἄνδρα.]

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ συνετώτατος Ὀδυσσεύς· «Θεόμορφε Ἀχιλλεῦ, μὴ δὰ τοιοῦτοτρόπως, ἐνῷ εἶσαι ἀγαθώτατος, παρότρυνε πρὸς τὴν Ἴλιον νήστεις τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀχαιῶν (νὰ ἔλθωσι), ἵνα πολεμήσωσι πρὸς τοὺς Τρῶας, διότι ἡ μάχη θὰ διαρκέσῃ ὄχι ὀλίγον χρόνον, ὅταν ἄπκῃ αἱ φάλαγγες τῶν ἀνδρῶν συμπλακῶσιν, ὁ δὲ θεὸς ἐμπνεύσῃ δύναμιν εἰς ἀμφοτέρους. ἀλλὰ διάταξε οἱ Ἀχαιοὶ νὰ γευθῶσι πλησίον τῶν ταχέων πλοίων (160) τροφήν καὶ οἶνον· διότι αὐτὸ εἶναι θάρρος καὶ δύναμις. διότι ὄλην τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου δὲν θὰ δυνηθῇ ἀνὴρ νῆστις ἀπὸ τροφῆν νὰ μάχεται ἐναντίον· διότι καὶ ἀν ἐν τῇ καρδίᾳ βέβαια σκέπτεται νὰ πολεμῇ, ἀλλ' ἀνεπαισθήτως τὰ μέλη γίνονται βαρέα, καὶ καταλαμβάνει (αὐτὰ) ἡ δίψα καὶ ἡ πείνα, τὰ δὲ γόνατα (αὐτοῦ) πορευομένου κλονοῦνται. ὅστις δ' ἀνὴρ, ἀποῦ χορτάσῃ οἶνον καὶ τροφήν, πολεμῇ καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν πρὸς ἐχθροὺς ἄνδρας, εἶναι τότε ἡ καρδία αὐτοῦ εἰς τὰ στήθη θαρραλέα, καὶ καθόλου δὲν κουράζεται κατὰ τὰ γόνατα πρότερον, πρὶν ν' ἀποσυρθῶσιν πάντες ἀπὸ τῆς μάχης. (170) ἀλλ' ἔλα διάλυσον μὲν τὸν λαὸν καὶ διάταξον νὰ ἐτοιμάζῃ γεῦμα· ἐκεῖνα δὲ τὰ δῶρα ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων ἄς φέρῃ εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ἵνα πάντες οἱ Ἀχαιοὶ ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, σὺ δὲ εἰς τὴν καρδίαν σου εὐχαριστήθῃς· σηκωθείς δ' ἐνώπιον τῶν Ἀργείων ἄς σοῦ ὀρκίζεσθαι ὄρκον, ὅτι ποτὲ δὲν ἀνέβης εἰς τὴν κλίνην αὐτῆς οὐδὲ συνευρέθης [τὸ ὅποσον εἶναι συνθήεια, βασιλεῦ, εἴτε τῶν ἀνδρῶν εἴτε τῶν γυναικῶν.] καὶ σοῦ δὲ αὐτοῦ ἡ καρδία εἰς τὰ στήθη ἔστω ἴλεως. ἔπειτα δὲ ἄς σ' εὐχαριστήσῃ ἐν τοῖς παραπήγμασι διὰ γεύματος πλουσίου, ἵνα καθόλου μὴ στερεῆσαι τῆς προσηκούσης δικαιοσύνης. (180) σὺ δὲ τότε, Ἀτρεΐδῃ, καὶ κατ' ἄλλον θὰ ἦται δικαιοτέρος· διότι καθόλου δὲν εἶναι ἄξιον κατακρίσεως βασιλεὺς ἐντελῶς νὰ ἐξιλεώσῃ ἄνδρα, ὅταν τις (βασιλεὺς) πρῶτος προσενεχθῇ δυσμενῶς.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· «Λαερτιάδῃ, χάρῳ ἀκούσας παρὰ σοῦ τοῦτον τὸν λόγον.

διότι προσηκόντως ὅλα διεξήλθες καὶ ἐξέθηκας. ταῦτα δ' ἐγὼ θέλω νὰ ὁμώσω, μὲ προτρέπει δὲ ἡ καρδία, καὶ δὲν θὰ ἐπιορκήσω ἐνώπιον τοῦ θείου. ὁ δ' Ἀχιλλεύς ἐν τῷ μεταξὺ ἄς περιμένῃ, ἂν καὶ μετὰ σπουδῆς ἐπιθυμῇ τὴν μάχην, περιμένετε δὲ πάντες οἱ ἄλλοι ἄθροοι, μέχρις οὗ τὰ δῶρα (190) ἔλθωσιν ἐκ τοῦ παραπήγματος καὶ κάμωμεν πιστὴν ἔνορκον φιλίαν. εἰς σὲ δὲ τὸν ἴδιον ἐγὼ παραγγέλλω τοῦτο καὶ διατάττω· ἀφοῦ ἐκλέξῃς τοὺς ἀρίστους ἐκ τῶν Παναχαιῶν εὐγενεῖς νέους, φέρε τὰ δῶρα ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου πλοῖον, ὅσα χθὲς εἰς τὸν Ἀχιλλέα ὑπεσχέθημεν, ὅτι θὰ δώσωμεν, καὶ ὁδήγει τὰς γυναῖκας. ὁ δὲ Ταλθύβιος ταχέως ἄς μοι ἐτοιμάσῃ κατὰ τὸ εὐρὺ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν κάπρον, ἵνα θυσιάσωμεν πρὸς τὸν Δία καὶ τὸν ἥλιον.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ ταχύπους Ἀχιλλεύς· «Ἀτρεΐδῃ ἐνδοξότατε, βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, ἄλλοτε βέβαια καὶ περισσότερον οφείλετε νὰ παρασκευάζετε ταῦτα, (200) ὅταν γείνη τις διακοπὴ τοῦ πολέμου, καὶ δὲν ὑπάρχῃ τόσος πολεμικὸς ζῆλος εἰς τὰ ἰδικὰ μου στήθη. τώρα δὲ ἐκεῖνοι μὲν κεῖνται κατεσπαραγμένοι, ὅσους κατέβαλεν ὁ Πριαμίδης Ἐκτωρ, ὅτε ὁ Ζεὺς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν (νικητηρίαν) δόξαν, ὑμεῖς δὲ παροτρύνετε πρὸς βρῶσιν. ἀληθῶς ἐγὼ βέβαια τώρα μὲν ἤθελον διατάττη τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀχαιῶν νὰ πολεμῶσι νήστεις ἄγευστοι, μὲ τὴν δύσιν δὲ τοῦ ἡλίου νὰ παρασκευάσωσι μέγα δεῖπνον, ἀφοῦ ἐκδικηθῶμεν τὴν ὕβριν. πρὶν δὲ κατ' οὐδένα τρόπον δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον ἤθελε πηγαίνει διὰ τοῦ λαίμου μου πόσις οὐδὲ βρῶσις, ἐπειδὴ ἔχει ἀποθάνῃ ὁ σύντροφος (210), ὁ ὅποιος μοῦ κεῖται ἐν τῷ παραπήγματι ἐσπαραγμένος δι' ὀξέος χαλκοῦ, ἐστραμμένος πρὸς τὸ πρόθυρον, περίξ δ' οἱ σύντροφοι κλαίουσι· διὰ τοῦτο καθόλου δὲν μοῦ εἶναι ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ ἀντικείμενα φροντίδος ἄλλ' ὁ φόνος καὶ τὸ αἶμα καὶ ὁ φοβερός στεναγμὸς τῶν ἀνδρῶν.»

Πρὸς τοῦτον δ' ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ συνετώτατος Ὀδυσσεύς· «ὦ Ἀχιλλεῦ, υἱὲ τοῦ Πηλέως, λίαν ἐξοχώτατε τῶν Ἀχαιῶν, εἶσαι καλλίτερος ἐμοῦ καὶ ἰκανώτερος ὄχι ὀλίγον βέβαια κατὰ τὸ δόρυ, ἐγὼ δὲ εἰμφορῶ νὰ ὑπερέχω σοῦ κατὰ τὴν σύνεσιν πολὺ, διότι ἐγεννήθην πρότερον καὶ εἰξεύρω περισσότερα. διὰ τοῦτο ἄς ἐγκαρ-

τερῆ εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους ἢ καρδία σου. (200) καὶ ταχέως οἱ ἄνθρωποι ἀηδιάζουσι τὴν μάχην, ἀπὸ τῆς ὁποίας πλείστην μὲν καλαμητὴν στρώνει ὁ χαλκὸς εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' ἐλαχίστη εἶναι ἢ ὠφέλεια, ὅταν ὁ Ζεὺς κάμνη νὰ κλίνωσι τὰ τάλαντα, ὁ ὁποῖος εἶναι τῶν ἀνθρώπων ταμίης τοῦ πολέμου. μὲ τὴν γαστέρα δὲ οὐδαμῶς εἶναι δυνατὸν οἱ Ἀχαιοὶ νὰ πενήθωσι τοὺς νεκρούς· διότι πάρα πολλοὶ καὶ πυκνοὶ πάσας τὰς ἡμέρας πίπτουσι· πότε ἤθελέ τις ἀναπνεύσῃ ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας; ἀλλ' εἶναι χρεῖα νὰ θάπτομεν μὲν ἐκεῖνον, ὅστις ἀποθάνῃ, ἔχοντες καρδίαν ἀμάλακτον, ἀφοῦ κλαύσωμεν μίαν ἡμέραν· ὅσοι δὲ μείνωσιν ὑπόλοιποι ἀπὸ τοῦ φρικτοῦ πολέμου, (230) νὰ σκεπτόμεθα περὶ ποτοῦ καὶ φαγητοῦ, ἵνα ἀκόμη προθυμότερον πρὸς τοὺς ἐχθρούς ἀνδρας μαχώμεθα ἀπαύστως πάντοτε, ἀφοῦ ἐνδυσθῶμεν περὶ τὸ σῶμα στερεὸν χαλκόν. καὶ κανεὶς ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἄς μὴ βραδύνη περιμένων ἄλλην διαταγὴν· διότι ἡ διαταγὴ αὕτη θὰ ἴηαι κακὸν (εἰς ἐκεῖνον), ὅστις ἐκ τῶν Ἀργείων μείνῃ ὀπίσω εἰς τὰ πλοῖα· ἀλλ' ἀθροοὶ ὀρμήσαντες ἐναντίον τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων ἄς κάμνωμεν σφοδρὰν μάχην.»

Εἶπε καὶ ἔλαβεν ὡς ἀκολούθους τοὺς υἱοὺς τοῦ ἐνδόξου Νέστορος, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Φυλέως Μέγητα καὶ τὸν Θόαντα καὶ τὸν Μηριόνην καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Κρέοντος Λυκαμήδη καὶ τὸν Μελάνιππον· (240) ἐκίνησαν δὲ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ παράπηγμα τοῦ Ἀτρεΐδου Ἀγαμέμνονος. ἀμέσως δ' ἔπειτα συγχρόνως καὶ ἡ παραγγελία ἔγεινε καὶ τὸ ἔργον εἶχεν ἐκτελεσθῆ· ἐπὶ ἂ μὲν ἐκ τοῦ παραπήγματος ἔφερον τρίποδας, τοὺς ὁποίους τοῦ ὑπεσχέθη, εἴκοσι δὲ στιλπνοὺς λέβητας, δώδεκα δ' ἵππους· ἐξῆγον δ' ἀμέσως γυναῖκας ἑπτὰ, αἱ ὁποῖαι εἰζέυρον ἀξιώλογα ἔργα, ὡς οὐδὲν δὲ τὴν καλλιπάρειον Βρισήϊδα. δέκα δ' ἐν συνόλῳ τάλαντα χρυσοῦ ζυγίσας ὁ Ὀδυσσεὺς προεπορεύετο, μαζὶ δὲ οἱ ἄλλοι εὐγενεῖς νέοι τῶν Ἀχαιῶν ἔφερον τὰ δῶρα· καὶ ταῦτα μὲν ἔθεσαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς, ἀνίστατο δὲ ὁ Ἀγαμέμνων· ὁ δὲ κατὰ τὴν φωνὴν ὅμοιος πρὸς θεὸν Ταλθύβιος (250) ἔχων κάπρον εἰς τὰς χεῖρας ἵστατο πλησίον τοῦ ποιμένος τῶν λαῶν. ὁ δὲ Ἀτρεΐδης ἀφοῦ μὲ τὰς χεῖράς του ἔσυρε τὴν μάχαιράν του, ἡ ὁποία πλησίον τῆς με-

γάλης θήκης τοῦ ξίφους πάντοτε τοῦ ἐκρέματο, ἀφοῦ ἤρξατο (τῆς θυσίας) ἀποκόπτων τὰς τρίχας τοῦ κάπρου, σηκώνσας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Δία ἤρχετο· ἐκεῖνοι δὲ φυσικὰ οἱ Ἄργεῖοι πάντες ἐκάθηντο καθ' ἑαυτοὺς ἐν σιωπῇ προσηκόντως, ἀκούοντες τὸν βασιλέα. ἀρχίσας δὲ τὴν εὐχὴν εἶπεν ἀποβλέψας πρὸς τὸν εὐρὺν οὐρανόν·

«Ἔστω τῶρα μάρτυς πρῶτον ὁ Ζεὺς, ὁ ὕπατος καὶ ἄριστος τῶν θεῶν, καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ ἥλιος καὶ αἱ ἐρινύες αἱ ὅποσαι ὑπὸ τὴν γῆν τιμωροῦσι τοὺς ἀνθρώπους, ἐάν τις ἐπινοήσῃ, (260) ἐγὼ βέβαιαι δὲν ἔβαλα χεῖρα ἐπὶ τῆς κόρης Βρισσίδος οὔτε ἐπειδὴ κατὰ πρόφασιν ἐπεθύμουν τῆς κλίνης (αὐτῆς) οὔτε ἄλλου τινός· ἀλλ' ἔμμενεν ἄθικτος ἐν τοῖς παραπήγμασιν ἐμοῦ. ἂν δέ τι ἐκ τούτων εἶναι ἐπίοικον, εἴθε νὰ δώσωσιν εἰς ἐμὲ οἱ θεοὶ πάρα πολλὰς θλίψεις, ὅσας δίδουσιν (εἰς πάντα) ὅστις ψευδῶς ἠύση αὐτοῦς.»

Εἶπε καὶ μὲ τὴν ἀσπλαγχνον μάχαιραν ἀπέκοψε τὸν λαίμῶν τοῦ κάπρου· τοῦτον μὲν ὁ Ταλθύβιος εἰς τὸ μέγα χάος τῆς πολιᾶς θαλάσσης περιστρέψας ἔριψεν ὡς βρῶμα εἰς τοὺς ἰχθύς· ὁ δ' Ἀχιλλεὺς σηκωθείς ἔλεγε πρὸς τοὺς φιλοπολέμους Ἄργεῖους.

«Ζεῦ πάτερ, ἀληθῶς μεγάλας φρενοβλαβεῖς διανέμεις εἰς τοὺς ἄνδρας. (270) (διότι ἄλλως) οὐδέποτε βέβαιαι ὁ Ἄτρεΐδης ἤθελε συγχύσῃ πέρα πέρα εἰς τὰ ἰδικά μου στήθη τὴν καρδίαν, οὐδὲ ἀπρόσιτος εἰς συμβουλὰς θ' ἀπῆγε τὴν κόρην ἄκοντος ἐμοῦ. ἀλλ' ὡς φαίνεται ὁ Ζεὺς ἤθελε νὰ γείνη εἰς πολλοὺς Ἀχαιοὺς θάνατος. ἀλλὰ τῶρα πηγαίνετε νὰ γευματίσητε, ἵνα συνάπτωμεν μάχην.»

Τοιοουτρόπως λοιπὸν εἶπεν, ἀμέσως δὲ διέλυσε τὴν συνάθροισιν· οὗτοι μὲν λοιπὸν διεσκορπίζοντο ἕκαστος πρὸς τὸ πλοῖόν του, περὶ δὲ τὰ δῶρα ἠσχολοῦντο οἱ μεγαλόψυχοι Μυρμιδόνες, ἐβάδισαν δὲ πρὸς τὸ πλοῖον τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως μετακομίζοντες (αὐτά)· καὶ ταῦτα μὲν ἔθεσαν ἐν τῷ παραπήγματι, ἐκάθισαν δὲ τὰς γυναῖκας, (280) τοὺς δὲ ἵππους οἱ ἔνδοξοι θεράποντες ὠδήγησαν εἰς τὴν ἀγέλην.

Ἡ Βρισηὶς δ' ἐπομένως τότε ὁμοίᾳ πρὸς τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην καθὼς εἶδε τὸν Πάτροκλον ἐσπαρχγμένον δι' ὄξεος χαλκοῦ, χυθεῖσα περὶ αὐτὸν ἐθρήνει μεγαλοφῶνως, μὲ τὰς χεῖρας δ' ἐσπά-

ραττε τὰ στήθη καὶ τὸν νεαρόν λαϊμόν καὶ τὸ ὠραῖον πρόσωπον.
κλαίουσα δ' ἔπειτα εἶπεν ἡ ὁμοία πρὸς θεᾶς γυνή.

«Πάτροκλε προσφιλέστατε εἰς τὴν καρδίαν ἐμοῦ τῆς δυστυχούς, ζωντανὸν μὲν ἐγὼ σέ ἄφινον, ὅτε ἀπηρχόμην ἐκ τοῦ παραπήγματος, τώρα δέ, ὡ ἀρχηγέ στρατιωτῶν, ὀπίσω ἐπανερχομένη σ' εὐρίσκω τεθνεῶτα· πῶς πάντοτε μοῦ ἀκολουθεῖ (ἐν) κακὸν κατόπιον (ἄλλου) κακοῦ! (290) τὸν ἄνδρα μὲν, εἰς τὸν ὅποσον μὲ ἔδωσαν ὁ πατήρ καὶ ἡ σεβαστὴ μήτηρ, εἶδον δι' ὄξεος χαλκοῦ ἐσπαργαμένον πρὸ τῆς πόλεως, καὶ τοὺς τρεῖς προσφιλεῖς ἀδελφούς, τοὺς ὁποίους ἐγέννησεν ἡ αὐτὴ μὲ ἐμὲ μήτηρ, οὗτοι πάντες εὐρον τὴν ὀλεθρίαν ἡμέραν. ἀλλ' ὄχι βέβαια δὲν μὲ ἄφινες νὰ κλαίω, ὅτε ὁ ταχύς Ἀχιλλεὺς ἐφόνευσε τὸν ἰδικόν μου ἄνδρα, καὶ ἐξεπόρθησε τὴν πόλιν τοῦ θείου Μύνητος, ἀλλ' ἔλεγες ὅτι θὰ μὲ κάμης νόμιμον σύζυγον τοῦ θείου Ἀχιλλέως, ὅτι δὲ μὲ τὰ πλοῖα θὰ (με) φέρῃ εἰς τὴν Φθίαν καὶ θὰ παράσχη γαμήλιον γεῦμα μετὰξὺ τῶν Μυρμιδόνων. διὰ τοῦτο ἀπαύστως τεθνεῶτα σὲ κλαίω ὡς πάντοτε μειλίχιον.» (300).

Τοιουτοτρόπως εἶπε κλαίουσα, ἐστέναζον δὲ προσέτι αἱ γυναῖκες τὸν Πάτροκλον ὡς πρόφασιν, τὰς δυστυχίας δὲ αὐτῶν ἐκάστη. περὶ αὐτὸν δὲ συνηθοῖζοντο οἱ γερουσιασταὶ τῶν Ἀχαιῶν παρακαλοῦντες νὰ γευματίσῃ· ἐκεῖνος δὲ στεναῶζων ἤρνεῖτο·

«Παρακαλῶ, ἂν τις εἰς ἐμὲ βέβαια ἐκ τῶν ἀγαπητῶν συντρόφων πείθεται, μὴ με προτρέπετε ἀπὸ τροφῆν καὶ ποτὸν νὰ χορτάσω τὴν καρδίαν μου πρότερον, διότι φοβερὰ λύπη μ' ἔχει καταλάβῃ. μᾶλα ταῦτα δὲ μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου θὰ ὑπομείνω καὶ θὰ ἐγκαρτερήσω.»

Τοιουτοτρόπως εἰπὼν τοὺς ἄλλους μὲν βασιλεῖς ἔκαμε νὰ διασκορπισθῶσιν, οἱ δὲ δύο ἕμως Ἀτρεΐδαι ἔμενον καὶ ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεύς, (310) ὁ Νέστωρ καὶ ὁ Ἰδομενεὺς καὶ ὁ γέρον ἀρματηλάτης Φοῖνιξ, προσπαθοῦντες νὰ φαιδρύνωσιν (αὐτὸν) σφοδρῶς λυπούμενον. ἀλλὰ καθόλου ἐν τῇ καρδίᾳ δὲν ἐφαιδρύνετο, πρὶν νὰ χωθῇ εἰς τὸ στόμα τοῦ αἰμακτροῦ πολέμου. ἀναμνησθεῖς δὲ γοερῶς ἐκ βάθους ἐστέναξε καὶ εἶπεν·

«Ἀληθῶς βέβαια κάποτε καὶ σὺ αὐτὸς κακόμοιρε, φίλτατε ἐκ

τῶν συντρόφων μου παρέθηκας ἐν τῷ παραπήγματι εὐχάριστον γεῦμα ταχέως καὶ προθύμως, ὅτε οἱ Ἄχαιοι ἔσπευδον νὰ φέρωσι κατὰ τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων πολὺδακρυν πόλεμον. τώρα ὁμως σὺ μὲν κεῖσαι ἐσπαραγμένος, ἡ δὲ ἰδική μου καρδιά ἀπὸ τὸν πρὸς σὲ πόθον (εἶναι) ἄγευστος ποτοῦ καὶ φαγητοῦ, ἐνῶ ὑπάρχουσιν ἐντός. (320) διότι βεβαίως δὲν εἰμπορῶ νὰ πάθω ἄλλο τι χειρότερον, οὐδ' ἂν ἤθελον ἀκούσῃ, ὅτι ἀπέθανεν ὁ πατήρ, ὁ ὁποῖος ἴσως τώρα ἐν τῇ Φθίᾳ χύνει κάτω τρυφερὰ δάκρυα διὰ τὴν ἄλλειψιν τοιοῦτου υἱοῦ· ἐγὼ δ' ἐν ξένη χώρα ἔνεκα τῆς φρικώδους Ἑλένης πολεμῶ πρὸς τοὺς Τρῶας· ἡ (ἂν ἤθελον ἀκούσῃ ὅτι ἀπέθανεν) ἐκεῖνος ὁ ἀγαπητὸς υἱός, ὁ ὁποῖος μου ἀνατρέφεται ἐν Σκύρῳ. [ἂν, ὡς νομίζω, ζῆ βέβαια ἀκόμη ὁ θεόμορφος Νεοπτόλεμος.] πρὶν μὲν βέβαια μου ἤλπιζεν ἡ καρδιά εἰς τὰ στήθη, ὅτι ἐγὼ μόνος θ' ἀποθάνω μακρὰν τοῦ ἵππους τρέφοντος Ἄργους ἐδῶ ἐν τῇ Τροίᾳ, σὺ δὲ ὅτι θὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὴν Φθίαν (330) ὥστε ἤθελες μου ἐξαγάγῃ τὸν υἱὸν ἐκ τῆς Σκύρου μὲ ταχὺ μαῦρον πλοῖον καὶ ἤθελες δείξῃ εἰς αὐτὸν ἕκαστα, τὰ κτήματά μου καὶ τοὺς δούλους μου καὶ τὸν ὑψηλὸν μέγαν οἶκον. διότι νομίζω, ὅτι ὁ Πηλεὺς βέβαια ἤδη ἡ ἐντελῶς ἔχει ἀποθάνῃ, ἢ, ἂν καὶ ζῆ ἴσως ἀκόμη ὀλίγον, ὅτι λυπεῖται διὰ τὸ ἀποτρόπαιον γῆρας καὶ ἐπειδὴ περιμένει πάντοτε τὴν ἰδικήν μου θλιθερὰν ἀγγελίαν, ὅταν μάρθῃ ὅτι ἀπέθανον.»

Τοιοῦτοτρόπως εἶπε κλαίων, ἐστέναζον δὲ προσέτι οἱ γερούσιασταί, ἐνθυμηθέντες ὅσχα ἕκαστος ἐν τῷ οἴκῳ ἄφρονον. ἰδὼν δ' ἔπειτα τούτους ὁ Κρονίδης κλαίοντας κῆσπλαγγίσθη (αὐτούς), (340) ἀμέσως δ' ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους πρὸς τὴν Ἀθηναῖν·

«Τέκνον μου, ἐντελῶς ἤδη ἔχεις ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τοῦ γενναίου ἀνδρός. ἀληθῶς λοιπὸν καθόλου πλέον δὲν σοῦ εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ ἀντικείμενον φροντίδος ὁ Ἄχιλλεύς; οὗτος ἐκεῖ πρὸ τῶν ὀρθοκεράτων πλοίων κάθηται ὀδυρόμενος τὸν ἀγαπητὸν σύντροφον· ἐκεῖνοι δὲ οἱ ἄλλοι ἤδη ἀπῆλθον, ἵνα γευματίσωσιν, οὗτος δὲ (εἶναι) νῆστις καὶ ἀφάγωγος. ἀλλὰ πῆγαινε (καὶ) στάξον εἰς τὰ στήθη αὐτοῦ νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν εὐάρεστον, ἵνα μὴ καταλάβῃ αὐτὸν ἡ πείνα.»

Τοιουτοτρόπως εἰπὼν παρώτρυνε τὴν Ἀθηνᾶν, ἣ ὁποία (ἀπὸ) πρωτίτερα σφοδρῶς ἐπεθύμει· αὕτη δὲ ὁμοία πρὸς τὴν ἐκτείνουσαν τὰς πτέρυγας ὀξύφωνον ἄρπαν (350) ἐπήδησεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κάτω διὰ τοῦ αἰθέρος. οἱ δ' Ἀχαιοὶ ἀμέσως ἐξωπλίζοντο κατὰ τὸ στρατόπεδον· ἐκεῖνη δὲ εἰς τὰ στήθη τοῦ Ἀχιλλέως ἔσταξε νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν εὐάρεστον, ἵνα μὴ καταλάβῃ αὐτὸν (εἰς) τὰ γόνατα ἢ δυσάρεστος πείνα. αὕτη δ' ἀπῆλθε πρὸς τὸν στερεὸν οἶκον τοῦ δυνατωτάτου πατρός· ἐκεῖνοι δ' ἐχύνοντο μακρὰν τῶν ταχέων πλοίων. καθὼς δὲ (συμβαίνει) ὅταν πυκναὶ νιφάδες πετοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ψυχρὰ ἕνεκα τῆς ὀρμῆς τοῦ αἰθερογενοῦς βορρᾶ, τοιουτοτρόπως τότε πυκναὶ περικεφαλαῖαι λαμπρὰ στίλβουσαι ἐφέροντο ἐκτὸς τοῦ ναυτικοῦ στρατοπέδου καὶ ἀσπίδες ὀμφαλωταὶ (360) καὶ θώρακες μὲ ἰσχυρὰ γύαλα καὶ δόρατα ἐκ μελίας. ἣ δὲ λάμψις ἔφθανεν εἰς τὸν οὐρανόν, ὅλη δὲ ἡ γῆ περίξ ἠκτινοβόλησεν ἐκ τῆς λάμψεως τοῦ χαλκοῦ ὑποκάτω δ' ἐσηκόνετο κτύπος διὰ τῶν ποδῶν τῶν ἀνδρῶν· ἐν μέσῳ δ' αὐτῶν ὠπλίζετο ὁ θεὸς Ἀχιλλεύς. [καὶ τριγμὸς μὲν ἐγένετο ἀπὸ τῶν ὀδόντων αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ὡσάν λάμψις πυρὸς τοῦ ἔλαμπον, διότι ἀφόρητος λύπη εἰσέδυσεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ· οὗτος δ' ἔπειτα θυμωμένος κατὰ τῶν Τρώων ἐνεδύθη τὰ ὄπλα τοῦ θεοῦ, τὰ ὁποῖα ὁ Ἡφαιστος τεχνικῶς εἶχε κατασκευάσῃ.] πρῶτον μὲν ἔβαλεν εἰς τὰς κνήμας ὤραιας κνημῖδας μὲ ἀργυρᾶ ἐπισφύρια συνδεδεμένας· (370) δεύτερον πάλιν ἐνεδύετο περίξ εἰς τὰ στήθη τὸν θώρακα. περίξ δ' ἔπειτα εἰς τοὺς ὤμους ἔβαλε Ξίφος χαλκοῦν μὲ ἀργυρᾶ καρφάκι· ἔπειτα δ' ἔλαβε τὴν μεγάλην καὶ σπερὰν ἀσπίδα, ἀπὸ ταύτης δ' ἔγεινε μακρὰν λάμψις ὡς τῆς σελήνης. καθὼς δὲ (συμβαίνει) ὅταν ἐκ τοῦ πελάγους φανῆ εἰς νούτας λάμψις πυρὸς καιομένου· τοῦτο δὲ καίεται ὑψηλὰ ἐπὶ τῶν ὀρέων εἰς μονήρη στάνην· ἐκείνους δὲ ἄκοντας θύελλαι φέρουσι μακρὰν τῶν φίλων πρὸς τὸ πλήρες ἰχθύων πέλαγος· τοιουτοτρόπως ἀπὸ τῆς ὤραιας τεχνικῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως ἡ λάμψις ἔφθανεν εἰς τὸν αἰθέρα· περὶ δὲ τὴν κεφαλὴν σηκώσας ἔθεσε τὴν βαρεῖαν περικεφαλαίαν· (380) αὕτη δὲ ἡ μὲ οὐρὰν ἔππου στολισμένη περικεφαλαία ἔλαμπεν ὡς ἀστήρ, περίξ δ' ἐσει-

οντο αἱ χρυσαῖ τρίχες, τὰς ὁποίας ὁ Ἥφαιστος περὶ τὸν λόφον ἔθετε πυκνάς. ἐδοκίμασε δ' ἑαυτὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὁ θεὸς Ἀχιλλεύς, ἂν (δηλ.) εἶχε προσαρμύσῃ (τὰ ὅπλα) εἰς ἑαυτὸν καὶ ἔτρεχον ἐντὸς (αὐτῶν) τὰ λαμπρὰ μέλη· τοῦ ἤρχοντο δὲ ὡς πτερά, ἐσήκωνον δὲ τὸν ποιμένα τῶν στρατιωτῶν. ἔπειτα δ' ἐκ τῆς δορατοθήκης ἔσυρε τὸ πατρικὸν δόρυ, τὸ βαρὺ μέγα στερεόν· τοῦτο βέβαια δὲν ἠδύνατο ἄλλος ἐκ τῶν Ἀχαιῶν νὰ πάλλῃ, ἀλλὰ μόνος ὁ Ἀχιλλεὺς εἰζέυρε νὰ πάλλῃ αὐτὸ τὸ ἐκ Πηλίου μείλινον δόρυ, τὸ ὁποῖον εἰς τὸν ἀγαπητὸν πατέρα ἔδωκεν ὁ Χείρων (390) ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Πηλίου, ἵνα ἦναι φονικὸν ὄργανον κατὰ τῶν ἡρώων. τοὺς δὲ ἵππους ὁ Αὐτομέδων καὶ ὁ Ἄλκιμος δραστηρίως ἐξεύγνυον· περιέβαλλον δὲ μὲ ὠραῖα ζυγόλουρα, ἐνέβαλον δ' εἰς τὰς σιαγόνας χαλινούς, ἐτέντωσαν δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω τὰ ἡνία πρὸς τὸν στερεὸν συνηρμοσμένον δίφορον· ἐκεῖνος δὲ ὁ Αὐτομέδων λαθῶν διὰ τῆς χειρὸς μάλιστα στιλπνὴν εὐάρμοστον (εἰς τὴν χεῖρα) ἀνεπήδησεν εἰς τὸ ἄρμα· ὄπισθεν δ' ὀπλισθεὶς ἀνέβη ὁ Ἀχιλλεὺς λάμπων ἀπὸ τὰ ὅπλα ὡς ὁ ἀκτινοβόλος Ὑπερίων. φοβερὰ δ' ἐφώναξε πρὸς τοὺς ἵππους τοῦ πατρὸς αὐτοῦ·

«Ἐάνθε καὶ Βελίε, μακρὰν ἐξακουσμένα τέκνα τῆς Ποδάργης, (400) κατ' ἄλλον ἤδη τρόπον νὰ σκέπτεσθε νὰ σώσητε τὸν ἡνίοχον ὀπίσω εἰς τὸ πλῆθος τῶν Δαναῶν, ἀφοῦ χορτάσωμεν πόλεμον, καὶ ὄχι ὅπως ἀφήσατε αὐτοῦ τὸν Πάτροκλον τεθνεῶτα.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἔπειτα κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν εἶπεν ὁ ταχὺς κατὰ τοὺς πόδας ἵππος Ἐάνθος, ἀμέσως δ' ἐκλίνε μὲ τὴν κεφαλὴν· ὄλη δὲ ἡ χαίτη, ἀφοῦ ἐξέπεσεν ἀπὸ τῆς ζεύγλης παρὰ τὸν ζυγόν, ἔφθανεν εἰς τὸ ἔδαφος· διότι ἡ λευκώλενος θεὰ Ἥρα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἀνθρωπίνην λαλιάν·

«Βεβασιότατα τώρα τοῦλάχιστον ἀκόμη θὰ σὲ σώσωμεν, ὦ ἰσχυρὲ Ἀχιλλεῦ· ἀλλὰ σοῦ εἶναι πλησίον ἡ ἡμέρα τοῦ ὀλέθρου· καὶ δὲν σοῦ εἴμεθα ἡμεῖς αἴτιοι, ἀλλὰ μέγας θεὸς καὶ ἡ ἰσχυρὰ μοῖρα. (410) ἐπίσης ὄχι βέβαια διὰ τὴν ἡμετέραν βραδύτητα καὶ νωθρότητα ἔλαβον οἱ Τρῶες τὰ ὅπλα ἀπὸ τοὺς ὤμους τοῦ Πατρόκλου· ἀλλ' ὁ ἄριστος ἐκ τῶν θεῶν, τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν ἡ καλλίκομος Λητώ, ἐφόνευσε μεταξὺ τῶν προμάχων καὶ ἔδωκε τὴν

(νικητηρίαν) δόξαν εἰς τὸν Ἑκτορα. ἡμεῖς δὲ δυνάμεθα νὰ τρέχωμεν καὶ μὲ τὴν πνοὴν τοῦ Ζεφύρου μαζί, τὴν ὁποίαν ἀκριβῶς λεγούσιν, ὅτι εἶναι ἐλαφροτάτη· ἀλλ' εἰς σὲ αὐτὸν εἶναι πετρωμένον ὑπὸ θεοῦ καὶ ἀνδρὸς κρκατερῶς νὰ καταβληθῆς.»

Τοιοτοτρόπως λοιπὸν ἀφοῦ ὠμίλησεν, αἱ Ἑρινύες ἐσταμάτησαν τὴν φωνὴν (αὐτοῦ). πρὸς αὐτὸν δὲ μεγάλως ἀγανακτήσας εἶπεν ὁ ταχύπους Ἀχιλλεύς·

«Ἐάνθε, διατὶ μοῦ προφητεύεις τὸν θάνατον; ἀλλὰ καθόλου δὲν πρέπει σὺ (νὰ προφητεύης). (420) καλῶς βέβαια γνωρίζω καὶ ἐγώ, ὅτι μοῦ εἶναι μοῖρα ἐδῶ ν' ἀποθάνω μακρὰν τοῦ προσφιλοῦς πατρὸς καὶ τῆς μητρός· ἀλλὰ καὶ μᾶλα ταῦτα δὲν θὰ παύσω, πρὶν φέρω τοὺς Τρῶας εἰς κόρον τοῦ πολέμου.»

Ἐἶπε λοιπὸν καὶ χρυγάζων μεταξὺ τῶν πρώτων διηύθυνε τοὺς μονώνυχας ἵππους.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΦΑΛΤΑΤΣΕ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Α. Ε. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Δημοσθένους οἱ τρεῖς Ὀλυνθιακοὶ μετὰ σχολίων	1,50
Ὅμηρου Ὀδυσσεΐας αἱ ῥαψωδία Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ ἐσχολιασμένοι καὶ ἐξηγημένοι. Ἐκάστη ἀπο- τελεῖ ἴδιον τεύχος τιμώμενον...	1,00
Ὀμηρικὴ Γραμματικὴ	0,75
Ὅμηρου Ἰλιάδος αἱ ῥαψωδία Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ο, Π, Ρ, Σ, Τ, Υ, Φ, Χ, Ψ, Ω ἐσχο- λιασμένοι καὶ ἐξηγημένοι. Ἐκάστη ἀποτελεῖ ἴδιον τεύχος τιμώμενον	1,00
Ὅλη ἡ Ἰλιάς μετὰ τῆς ὀμηρικῆς γραμματικῆς ἄδατος	21,00
Ὅλη ἡ Ἰλιάς μετὰ τῆς ὀμηρ. γραμματ. χρυσοδέτος	25,00

Πωλοῦνται παρὰ τῷ ἐκδότη (ὁδ. Ἀλκιβιάδου Ἀριθ. 7) καὶ
παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις βιβλιοπώλαις Ἀθανασιάδῃ, Ἀντω-
νιάδῃ, Κασιδόνῃ, Λάμπρῳ, Σαλιδέρῳ, Τζάκῃ.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀποστέλλοντες πρὸς τὸν ἐκδότην
τὸ τίμημα καὶ ἐνὸς μόνου τεύχους λαμβάνουσιν αὐτὸ τ-
α χ ἔ ω ς καὶ ἄ σ φ α λ ῶ ς.

Διεύθυνσις: Α. Ε. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ Ἀθήνας. Ὅδος
Ἀλκιβιάδου ἀρ. 7.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗ
Μ. ΟΥΛΙΑΤΤΕ